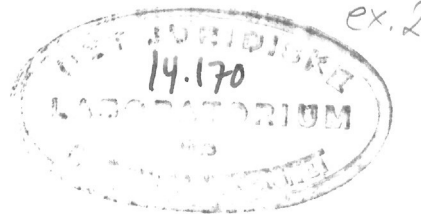

BETÆNKNING
VEDRØRENDE
ULYKKESFORSIKRING I
GRØNLAND

Afgivet af
det af socialministeriet den 17. oktober 1957
nedsatte udvalg

BETÆNKNING NR. 285

1961

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

Indledning.

Afsnit I. Grønlands administration og befolkning	6
A. Administration	6
B. Befolkning	7
Afsnit II. Den gældende forsorgsordning i Grønland	9
A. Alders- og invaliderente	9
B. Hjælp i andre trangstilfælde	10
C. Erstatning for ulykkestilfælde indtruffet under arbejde	10
Afsnit III. Hovedpunkter i den fremtidige ulykkesforsikringsordning	12
A. Forsikringens geografiske område	12
B. Personkredsen	12
1. Den tvungne forsikring	13
2. Den frivillige forsikring	14
C. Forsikringens ydelser	15
a. Sygebehandling m. v.	15
b. Dagpenge	15
c. Invaliditetserstatning	16
d. Efterladteerstatning	16
e. Begravelseshjælp	16
D. Årslønsgrundlaget for beregningen af erstatningsydelserne	17
E. Pristalsregulering	18
F. Ulykkesforsikringens ordning	19
G. De til Grønland udsendte personers stilling under en grønlandsk ulykkesforsikringsordning	22
H. Forsikringens administration	23
Afsnit IV. Ulykkesforsikringsordningens finansiering	26
Afsnit V. Udkast til anordning for Grønland om forsikring mod følger af ulykkestilfælde	30
Afsnit VI. Bemærkninger til udkast til anordning	48
Bilag	
1. Den grønlandske konjunkturudligningsfond	53
2. Den grønlandske befolknings fordeling efter alder pr. 31. december 1955	54
3. Den grønlandske befolknings fordeling efter erhvervsgrupper og arbejdsstilling pr. 31. december 1955 (mænd)	55
4. Den grønlandske befolknings fordeling efter erhvervsgrupper og arbejdsstilling pr. 31. december 1955 (kvinder)	56
5. Uddrag af landslægens årsberetning 1958, medicinalpersonale m. v.	57
6. Uddrag af landslægens årsberetning 1958, rejseberetning	58

	Side
7. Skrivelse fra Forsikringsrådet	59
8. Skrivelse fra Færoernes Ulykkesforsikringsråd.	60
9. Udtalelse fra Foroya Vanlukku trygging	63
10. Indtægtsforhold for grønlandske arbejdere.	66
Underbilag 1 til bilag 10.	69
Underbilag 2 til bilag 10.	70
11. Skrivelse fra Assurandør-Societetet	71
12. Skrivelse fra Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Søfart	72
13. Skrivelse fra Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri.	73
Underbilag 1 til bilag 13.	74
Underbilag 2 til bilag 13.	75
14. Beregnede udgifter til ulykkesforsikringsordningen for de grønlandske fiskere og fangere.	76

Indledning.

Under hensyn til den stadigt stigende økonomiske og tekniske udvikling i Grønland har Ministeriet for Grønland over for socialministeriet påpeget det ønskelige i, at der foretages en ændring af de for landsdelen gældende regler for erstatning som følge af ulykkestilfælde, og at det særlig overvejes, i hvilken udstrækning bestemmelser svarende til de i den danske ulykkesforsikringslovgivning fastsatte bestemmelser vil kunne gennemføres for Grønland.

I skrivelse af 17. oktober 1957 udtalte socialministeren, at ministeriet var enig i det ønskelige i, at der søges gennemført mere tidsvarende regler med hensyn til ulykkesforsikringen i Grønland, og at ministeriet fandt det rimeligt at nedsætte et udvalg til at undersøge spørgsmålet og afgive indstilling om en løsning.

Som udvalgets formand beskikkedes direktøren for ulykkesforsikringen *G. Hagen* og som medlemmer kontorchef *E. Arntzen*,

socialministeriet, kontorchef *K. Budde Lund*, Ministeriet for Grønland, kontorchef *K. Lemche*, forsikringsrådet, kontorchef *Aksel Pedersen*, direktoratet for ulykkesforsikringen og medicinalkonsulent, læge *C. F. Øllgaard*, Ministeriet for Grønland. Til sekretærer for udvalget beskikkedes beregner *E. Grage*, direktoratet for ulykkesforsikringen, og fuldmægtig *I. Langkilde*, socialministeriet.

Læge *C. F. Øllgaard* er senere udtrådt af udvalget, og i stedet beskikkedes medicinalkonsulent, overlæge, dr. med. *K. S. Stein*.

Der har været forhandlet med Ministeriet for Grønland, Den kgl. grønlandske Handel, landshøvdingen og landslægen i Grønland, forretningsføreren for fiskeriforeningen i Grønland, Assurandør-Societetet, Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Søfart og Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri.

Udvalget har holdt 24 møder.

København, juni 1961.

E. Arntzen

K. Budde Lund

G. Hagen
formand

K. Lemche

A. Pedersen

K. S. Stein

E. Grage I. Langkilde

I. Grønlands administration og befolkning.

A. Administrationen.

De til den grønlandske befolknings egen afgørelse ved lov, kgl. anordning eller anden gyldig beslutning henlagte opgaver varetages af de af befolkningen dertil valgte råd: *Grønlands landsråd og de grønlandske kommunalbestyrelser*, hvis anliggender er fastsat ved lov nr. 271 af 27. maj 1950 om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v., som ændret ved lov nr. 281 af 24. oktober 1953.

Til at bistå kommunalbestyrelserne ved gennemførelsen af trufne beslutninger og ved forvaltningen af de kommunale anliggender, herunder regnskabsvæsenet, er der ved statens foranstaltning stillet kæmmere til rådighed. Til varetagelse af specielle områder er der af kommunalbestyrelserne nedsat forskellige udvalg, herunder kasse- og regnskabsudvalg, samt forsorgsudvalg.

Landshøvdingen, der er formand for landsrådet, fører det almindelige tilsyn med, at kommunalbestyrelserne i deres forvaltning holder sig de givne bestemmelser og forskrifter efterrettelige.

I Nordgrønland varetages de kommunale anliggender af et fangerråd; i Østgrønland af to distriktsråd, 1 i Angmagssalik, 1 i Scoresbysund. Som formand for hvert af de nævnte råd virker en inspektør.

Ifølge lov nr. 272 af 27. maj 1950 om de offentlige grønlandske kasser er disse

- a) landskassen
- b) kommunekasserne.

Landskassens midler, der er undergivet landsrådets bestemmelser, tilvejebringes ved afgifter på visse af de til forbrug i Grønland bestemte varer. Arten af og afgiftssatserne for sådanne varer er fastsat ved lov for Grønland nr. 270 af 14. juni 1951 om indførselsafgifter m. v., som ændret ved lov nr. 305 af 21. december 1957, hvorved der er pålagt afgifter på sukker, chokolade,

spiritus, vil, tobak m. m. Derimod er der ikke indført direkte beskatning.

Indtægterne anvendes navnlig til at finansiere den sociale forsorg, herunder opførelse og drift af alderdomshjem, anlæg og drift af kommunale vejanlæg, visse vandforsyningsanlæg, badeanstalter, fællesværksteder m. v., ligesom der drives et hådebyggeri. Endvidere afholder kassen udgifterne til landsrådets og kommunalbestyrelsernes administration.

Kommunekassernes midler, bortset fra indtægt af grundfond og tilfældige indtægter, bevilges årligt af landsrådet af landskasser.

I henhold til bestemmelserne i lov nr. 276 af 27. maj 1950 om Den kongelige grønlandske Handel har Handelen til opgave at sikre Grønlands forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber samt — eventuelt i forbindelse med private erhvervsdrivende — at aftage, forarbejde og eksportere grønlandske produkter.

De for H mdelens virksomhed nødvendige beløb bevilges på de årlige bevillingslove.

Handelers virksomhed — hvorom nærmere oplysning indeholdes i Handelens årsberetninger, der fremkommer i Beretninger vedrørende Grønland — ligger bl. a. inden for forsyningsvirksomheden og produktions- og s;ilgsvirksomheden.

Forsyningsvirksomheden har til formål at realisere den Handelen ved fornævnte lov pålagte forpligtelse til at sikre Grønlands forsyning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber.

Varefordelingen (udhandlingen) finder sted gennem detailudsalg i knap en snes byer og omkring 60 udsteder samt gennem depoter på mindre bopladser.

Varesalget ligger på godt 65 mill. kr. årlig, og der ydes statstilskud på omkring 8½ mill. kr. til forsyningstjenesten, hvilket især nødvendiggøres af de betydelige be-

fordringsudgifter samt af princippet om „samme pris for samme vare overalt i Grønland“.

Produktions- og salgsvirksomheden har til formål at realisere dels den Handelen ved fornævnte lov nr. 276 af 27. maj 1950 pålagte forpligtelse til at aftage, forarbejde og eksportere grønlandske produkter, dels Handelens forpligtelse i henhold til § 11 i lov nr. 277 af 27. maj 1950 om udøvelse af erhverv i Grønland til — i egenskab af central grønlandsk salgsorganisation — „i sin prispolitik at tilstræbe en udjævning af svingende konjunkturer på de grønlandske eksportvarer“.

Ved alle byer og udsteder samt ved enkelte depoter foregår indhandling af de traditionelle grønlandske produkter: fisk og fiskeprodukter, skind, spæk og fåreavl-produkter m. v. De indhandlede produkter bliver enten solgt til forbrug i Grønland (genudhandling) eller eksporteret.

Produktionsværdien for indkøbte og behandlede produkter til eksport andrager omkring 30 mill. kr. Salget i Grønland af grønlandske produkter andrager omkring 1 mill. kr.

Bortset fra den i Ivigtut og Mestersvig stedfindende virksomhed formidles den grønlandske befolknings produktionsvirksomhed med eksport for øje af Handelen, hvorved bemærkes, at tilladelse til oprettelse og drift af „eksportvirksomhed“ meddeles af ministeren for Grønland. Ved eksportvirksomhed forstår erhvervsudøvelsesloven „enhver virksomhed, der på grønlandsk land- eller søterritorium med salg uden for Grønland for øje udnytter eller oparbejder råprodukter, der hidrører fra det grønlandske land- eller søterritorium eller indføres dertil“.

Udførselen fra Grønland af produkter, der er af betydning for den samlede grønlandske økonomi, forstås af Handelen i egenskab af central grønlandsk salgsorganisation. Ifølge den i medfør af erhvervsudøvelsesloven udstedte bekendtgørelse af 11. november 1953 om udøvelse af erhverv i Grønland har de i Grønland bosatte fangere, fiskere og andre erhvervsdrivende pligt til at afsætte deres til salg uden for Grønland beregnede produkter til en central grønlandsk salgsorganisation (indtil videre Handelen), ligesom eksport uden om salgs-

organisationen ikke kan finde sted, medmindre ministeren for Grønland har givet tilladelse dertil, hvilken tilladelse bl. a. betinges af afgift til den grønlandske konjunkturudligningsfond.

Totaleksportværdien ligger på godt 30 mill. kr., fordelt med omkring 25 mill. kr. på fisk og fiskeprodukter, ca. 4 mill. kr. på skind og skindprodukter og ca. 2 mill. kr. på fare- og lammeprodukter m. v.

Regnskabsmæssigt overtager Handelen eksportprodukterne til kostpris i salgsfærdig stand. Differencen mellem totaleksportværdien og de solgte varers kostpris udgør bruttoavancen. Heri fradrages de med salget forbundne omkostninger, hvorefter nettoavancen overføres til den grønlandske konjunkturudligningsfond, hvis regnskab, ligesom Handelens, optages på bevillingslovene. Pr. 1. januar 1961 androg fondens formue ca. 2½ mill. kr., jfr. bilag 1, heri medregnet renteafkast og indtægt ved omladeafgift for fiskeri inden for grønlandsk søterritorium m. m. Fonden, der har Handelens styrelsesråd som bestyrelse og Handelens direktør som forretningsfører, oprettedes i 1951.

Som det fremgår af foranstående, finder Handelens produktions- og salgsvirksomhed i realiteten sted for de grønlandske producenters regning, idet nettodriftsresultatet går ind i konjunkturudligningsfonden, der skal danne en reservefond til udjævning af svingende konjunkturer på de grønlandske eksportvarer.

Erhvervsudøvelsen i Grønland er fri, jfr. § 2, henholdsvis §§ 12-15 i lov nr. 277 af 27. maj 1950, hvorefter danske statsborgere med fast bopæl i Grønland har fri adgang til at drive erhvervmæssig fangst, fiskeri og jagt på grønlandsk land- og søterritorium, og hvorefter udøvelse af erhvervsvirksomhed som håndværker, industridrivende eller handlende alene betinges af næringsbrev, der gives af landshøvdingen. Danske statsborgere, der ikke har fast bopæl i Grønland, kan opnå tilladelse af Ministeriet for Grønland til fangst og fiskeri i Grønland.

B. Befolkningen.

Efter bestemmelserne i lov nr. 271 af 27. maj 1950 er Grønland inddelt i lands-

delene Vestgrønland, Østgrønland og Nordgrønland.

Grønlands samlede befolkning pr. 31. december 1958, ialt 28 171 indbyggere, fordeles sig med 25 719 indbyggere i Vestgrønland, 2 021 i Østgrønland og 431 i Nordgrønland. Befolkningens aldersfordeling pr.

	Mænd	pct.	Kvinder	pct.	Ialt	pct.
Under 15 år.....	5 824	43,2	5 709	42,4	11 533	42,8
15-54 år.....	6 872	51,0	6 790	50,5	13 662	50,7
55 år og derover samt uangiven alder.....	777	5,8	911	7,1	1 738	6,5
Ialt...	13 473	100,0	13 460	100,0	26 933	100,0

Til sammenligning kan anføres, at efter den beregnede aldersfordeling for Danmarks¹⁾ befolkning fordeles denne sig ved begyndelsen af 1958 med 27,5 pct. under 15 år, 52,4 pct. i aldrene 15-54 år og 20,1 pct. i aldrene 55 år og derover.

Fordelingen pr. 31. december 1955 af den grønlandske befolkning efter erhvervsgrupper og arbejdsstillinger anført i bilag 3 og 4.

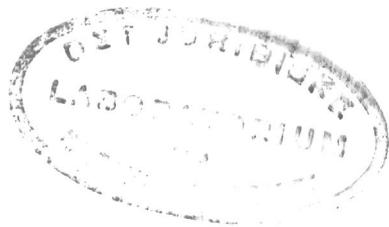
Også heraf fremgår karakteristiske forskelligheder fra erhvervsfordelingen i Danmark. I den største grønlandske erhvervsgruppe fiskeri, fangst, fåreavl m. v. er beskæftiget 3 545 selvstændige mænd, eller

31. december 1955, hvor befolkningstallet var 26 933, fremgår af den som bilag 2 anførte tabel. Det ses heraf, at der ialt var 13 473 mænd og 13 460 kvinder. En meget væsentlig del af befolkningen er under 14 år, og en sammenfatning af aldersklasserne viser følgende fordeling:

ca. 46,3 pct. af samtlige mænd i aldrene 15 år og derover, såfremt man går ud fra, at der ikke findes selvstændige erhvervsudøvere under 15 år.

I Danmark udgør antallet af erhvervsfiskere mindre end 1 pct. af den mandlige befolkning på 15 år og derover. Offentligt ansatte lønmodtagere i Grønland udgør ialt i samtlige erhverv 2 910 mænd og 956 kvinder, heraf 27 mænd og 1 kvinde i fiskerierhvervet. Privat ansatte lønmodtagere udgør ialt 345 mænd og 240 kvinder, heraf 98 mænd og 8 kvinder i fiskerierhvervet.

¹⁾ Hvor der i det følgende anvendes ordet „Danmark“ forstås kongeriget Danmark med undtagelse af Færøerne og Grønland.

II. Den gældende forsorgsordning i Grønland.

A. Alders- og invaliderente.

Nogen socialforsikringsordning findes ikke for Grønlands vedkommende, men derimod findes forskellige understøttelsesordninger, hvorefter der ydes økonomisk støtte til personer, der på grund af alder eller invaliditet har mistet erhvervsevnen, og til personer der af andre grunde kommer i trang.

Ifølge midlertidig landsrådsvedtægt om aldersrente i Vestgrønland, som er stadfæstet af Ministeriet for Grønland den 9. januar 1952, med senere ændringer, tillægges aldersrente efter følgende regler:

Berettiget til rente er personer, der er bosat i Vestgrønland, som har dansk indfødsret, og som er fyldt 55 år. Retten til at opnå rente er endvidere betinget af, at pågældende ikke længere er i stand til at skaffe sig og sin familie det fornødne underhold, og er herudover knyttet til visse værdighedsbetingelser.

Renten fastsættes i hvert enkelt tilfælde skønmæssigt af kommunalbestyrelsen under hensyn til behovet til en årlig ydelse af indtil følgende grundtakster:

Til ægtepar, når alene manden er renteberettiget	kr. 900
Til ægtepar, når alene hustruen er renteberettiget	180
Til ægtepar, når begge ægtefæller er renteberettiget	1 080
Til enlige	720

Ventetillæg:

Ved opsættelse af begæringen om rente forhøjes de anførte grundtakster til følgende beløb:

Til ægtepar, når alene manden er renteberettiget, ved opsættelse til det fyldte 60. år	1 080
65 år og derefter	1 260

Til ægtepar, når alene hustruen er renteberettiget, ved opsættelse til det fyldte 60. år	270
65 år og derefter	360
Til ægtepar, når begge ægtefæller er renteberettiget, ved opsættelse til den ældste ægtefælles 60. år	1 260
65 år og derefter	1 440
Til enlige, ved opsættelse til det fyldte 60. år	855
65 år og derefter	990

Ud over de nævnte grundbeløb og ventetillæg ydes følgende tillæg:

Børnetillæg:
1 barn 25 kr. mdl., 2 børn 35 kr. mdl. + 10 kr. ekstra mdl. for hvert yderligere barn.

Brændselshjælp:
250 kg grønlandske kul fra Holsteinsborg og nordefter,
225 kg grønlandske kul fra Sukkertoppen og sydefter.

Beklædningshjælp:
i naturalier for 150 kr. årlig pro persona + 50 kr. til børn, for hvilke der ydes børnetillæg.

Personlige tillæg:
i særlige trangstilfælde.

Hvis rentemodtageren ikke opretholder egen husstand, nedsættes grundtaksten med 25 pct.

Derimod findes ingen egentlige regler om invaliderente, men i praksis udbetales denne efter samme regler som aldersrenten.

Udgifterne til alders- og invaliderente afholdes af den grønlandske landskasse.

Udgifter til lægehjælp, sygehusophold, sygetransport m. v. afholdes af det offentlige, normalt af staten.

B. Hjælp i andre trangstilfælde.

Ifølge midlertidig landsrådsvedtægt om hjælp fra det offentlige, som er stadfæstet af Ministeriet for Grønland den 9. januar 1952, er enhver trængende berettiget til hjælp fra det offentlige. Afgørelsen om forsøgsmåden træffes efter et frit skøn, men i et vist omfang er der fastsat vejledende regler for, hvorledes hjælp kan ydes. Ydelse af *understøttelse* er således betinget af, at andrageren er i trang: „intet ejer af betydning, herfra undtaget hus, gangklæder og nødvendigeste fangstredskaber“, at han ikke kan få aldersrente, og at han ikke oppebærer eller har pådraget sig fattighjælp, der ikke enten er eftergivet eller tilbagebetalt. Understøttelserne kan ydes til enker og enlige kvinder, der er ligestillet med enker, og til personer, som er blevet ude af stand til at udføre deres erhverv af forskellige grunde (sygdom, legemsbeskadigelse, uforskyldt forlis af mere kostbare redskaber m. v.). Understøttelserne medfører ingen retsvirkninger og skal ikke tilbagebetales.

Fattighjælp ydes til personer, som ikke kan få understøttelse eller anden hjælp, og som vil komme til at lide nød, hvis de ikke får hjælp. Retsvirkningen af modtagelse af fattighjælp er, at pågældende mister valgret og valgbarhed, og at han skal tilbagebetale hjælpen.

Særhjælp, svarende til forsøgslovens begreb særhjælp findes ikke, men der kan i form af understøttelse ydes begravelseshjælp. Endvidere kan der ydes beklædningshjælp til syge, der skal til behandling i Danmark. Endelig kan der i trangstilfælde ydes understøttelse til betaling af den andel, det påhviler en trængende at udrede ved anskaffelse af bandage, kunstige lemmer, briller, sygevoerne m. v.

€ Erstatning for ulykkestilfælde
indtruffet under arbejde.

Etter den gældende ulykkesforsikringsordning omfattes alle i statens tjeneste beskæftigede personer, der er udsendt fra Danmark, samt personer, der udsendes til Grønland, og som er antaget af en virksomhed, der har sæde i Danmark, af ulykkesforsikringsloven i Danmark; for de sidstnævntes vedkommende er de dog kun dækket i irtdil 2 år, jfr. socialministeriets bekendtgørelse af 23. februar 1950 om ulykkesforsikring af arbejdere, der midlertidig beskæftiges i Grønland i virksomheder, der har sæde eller styrelse her i landet. Personer, der udsendes af en virksomhed, der har sæde eller styrelse på Færøerne til midlertidig beskæftigelse i Grønland, er i indtil 2 år omfattet af de a færøske anordning om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, jfr. bekendtgørelse, nr. 196 af 17. juni 1953. De i *Grønland fastboende personer*, der er *antaget af staten*, er omfattet af en i Grønlands Styrelses skrivelse af 28. maj 1929 præciseret ordning angående erstatning til lejede i ulykkestilfælde. Ifølge nævnte skrivelse sondres der imellem 1) om skaden kun er af forbigående natur, 2) om den har medført blivende, he i eller delvis mangel på erhvervsevne, 3) om den har medført døden. I de under 1) nævnte tilfælde erholder pågældende fra den dag, han kommer til skade, og til han igen kan passe sit erhverv, en daglig godtgørelse svarende til $\frac{2}{3}$ af den almindelige dagløn for lejede, dog højst i 6 måneder. Ved tilskadekomnes indlæggelse på sygehus bortfalder godtgørelsen, medmindre han er familieforsørger. I de under 2) nævnte tilfælde tilstås der den tilskadekomne en fast månedlig understøttelse af fra 12,50 kr. til 75 kr., fastsat blandt andet under hensyn til, i hvilken grad erhvervsevnen skønnes nedsat, på Bidendes forsørgerpligter ni. v. I de under 3) nævnte tilfælde kan der ydes de efterladte følgende beløb:

Afdødes enke 25,00 kr.-43,75 kr. mdl.
Afdødes bør i under
16 år 7,50 - -10,00 -

I intet tilfælde kan der dog til enken og børnene tilstås et samlet beløb over 75 kr. mdl. Indgår enken nyt ægteskab, bortfalder den hende og børnene tilståede understøttelse, men når forholdene taler derfor, kan der dog tilstås børnene en understøttelse på højst 18,75 kr. månedlig.

For andre, som afdøde havde forsørgerpligt overfor, fastsættes understøttelserne for hvert enkelt tilfælde.

De i Grønland fast bosiddende personer,

der er *selvstændige erhvervsdrivende* og personer, *der arbejder for de i Grønland boende arbejdsgivere*, er hverken omfattet af den danske ulykkesforsikringslov eller ordningen fra 1929 og er derfor ikke sikret mod følger af ulykkestilfælde.

Forholdet er altså det, at de fra Danmark

udsendte lønmodtagere har den bedste sikring mod ulykkestilfælde, at de i Grønland fast bosatte, ikke udsendte, personer, der er beskæftiget i statens tjeneste, har en ringere sikring, og at den grønlandske befolkning i øvrigt er uden sikring og derfor må være henvist til understøttelsesordningerne.

III. Hovedpunkterne i den fremtidige ulykkesforsikringsordning.

Som nævnt under afsnit II. C, side 10 medfører de nugældende regler om erstatning for ulykkestilfælde indtruffet under arbejde en forskelsbehandling af forskellige persongrupper. Udvalget har set det som sin opgave at søge at nå frem til en ordning, hvorefter alle i Grønland beskæftigede undergives samme regler, og har endvidere tilstræbt at lade ordningen følge ulykkesforsikringslovens bestemmelser i så vidt omfang som muligt.

I 1959 har den daværende landshøvding over Grønland i denne forbindelse over for udvalget gjort gældende, at det rigtige udgangspunkt efter grundloven af 1953 må være at lade den danske ulykkesforsikringslov træde i kraft i Grønland med de modifikationer, som de særlige grønlandske forhold måtte betinge. Udvalget er som nævnt enigt i, at der må tilstræbes den størst mulige ensartethed i lovgivningen for de to landsdele, men må fremhæve, at en almindelig overførelse af de danske regler om ulykkesforsikring til Grønland er praktisk uigennemførlig, allerede på grund af de to landsdeles forskellige geografiske og økonomiske struktur, hvortil kommer, at det formentlig også vil være påkrævet at tage hensyn til, at den grønlandske befolkning endnu ikke i samme omfang som de øvrige landsdeles befolkning er fortrolig med forsikringsprincipperne. Udvalget mener derfor, at reglerne for erstatning for ulykkestilfælde, der indtræffer under arbejde i Grønland, om end de i betydelig udstrækning vil kunne følge de danske regler, dog vil frembyde så mange forskelligheder fra disse, at de må samles i en særlig anordning i lighed med, hvad der gælder for Færøerne.

Dette er også forudsat i ulykkesforsikringslovens § 82, hvorefter regeringen er bemyndiget til ved kongelig anordning at sætte ulykkesforsikringsloven i kraft i Grønland med de ændringer, som følger af landsdelens særlige forhold.

Spørgsmålet bliver da, på hvilke områder det vil være påkrævet at afvige fra ulykkesforsikringslovens regler.

Med henblik herpå har udvalget gennemgået lovens bestemmelser og har derefter fundet anledning til at gøre visse hovedpunkter i forsikringsordningen til genstand for særlig omtale. Af praktiske hensyn har man inden for hvert afsnit indledningsvis i korte træk anført ulykkesforsikringslovens og den fæøeske ulykkesforsikringsanordnings bestemmelser.

A. Forsikringens geografiske område.

Udvalget må være af den opfattelse, at en ulykkesforsikringsordning for Grønland bør omfatte hele Grønland, for så vidt ikke særlige forhold må medføre en begrænsning. Man har i denne forbindelse haft opmærksomheden henvendt på, om de administrative forhold, der er forskellige i Vestgrønland, Nord- og Østgrønland, vil kunne medføre, at man må begrænse ordningen i geografisk henseende til Vestgrønland, der i administrativ henseende er stærkest udbygget, men udvalget er nået til det resultat, at der ikke skulle være noget til hinder for at gennemføre en ordning, som kan omfatte samtlige grønlandske områder.

I en udtalelse af 1959 har den daværende landshøvding over Grønland erklæret sig enig med udvalget heri.

B. Personkredsen.

Efter *ulykkesforsikringsloven* omfatter den *tvungne forsikring* 1) enhver, der af en arbejdsgiver er antaget til arbejde, 2) personer, der udøver borgerlige eller kommunale omfattede ud, 3) medlemmer af arbejdsgiverens familie — ægtefælle dog undtaget — for så vidt de efter beskaffenheden

og omfanget af deres gerning i arbejdsgiverens erhvervsvirksomhed må sidestilles med andre arbejdere og 4) enhver person, der for egen regning eller i fællesskab med andre driver erhvervsvirksomhed, som falder ind under lovens § 57 (d. v. s. personer, der med ikke-indregistreringspligtigt dansk skib, båd eller fartøj m. v. driver fiskeri, skibsfart m. v.), og for hvis vedkommende sædvanlig $\frac{3}{5}$ af årsindtægten skyldes personlig virksomhed ved erhvervet. Forsikringen for sidstnævnte gruppe omfatter ikke alene ulykkestilfælde i erhvervet, men også i husholdningen.

Adgang til at tegne *frivillig forsikring* for egen person har erhvervsdrivende, hvis indtægt ligger under nærmere i loven fastsatte grænser, og forsikringen kan også omfatte ægtefællen, såfremt denne i væsentligt omfang deltager i erhvervsvirksomheden.

Den *færøske ulykkesforsikring sanordning* s bestemmelser svarer nogenlunde til ulykkesforsikringslovens ; det bemærkes dog, at den tvungne personlige forsikring for fiskere er mere omfattende end efter ulykkesforsikringsloven, idet der er tvungen personlig forsikring, når mindst $\frac{1}{5}$ af pågældendes årsindtægt skyldes virksomhed ved fiskerierhvervet.

1. Den tvungne forsikring.

Efter udvalgets opfattelse må en ulykkesforsikringsordning for Grønland i hvert fald omfatte en tvungen forsikring for de af arbejdsgiveren antagne arbejdere, og forsikringen må også omfatte borgerlige eller kommunale ombud. Udvalget finder endvidere, at der ikke kan være betænkeligheder ved at lade forsikringen omfatte medlemmer af arbejdsgiverens familie som efter ulykkesforsikringslovens regler, idet der næppe gør sig sådanne særlige forhold gældende, at der vil være grund til at fravige ulykkesforsikringslovens bestemmelser.

Noget vanskeligere stiller spørgsmålet sig om en tvungen forsikring for *fiskere og fangere*. Over for udvalget er der blevet stillet forslag om, at den tvungne forsikring udelukkende skulle omfatte de af en arbejdsgiver antagne, og så i øvrigt åbne adgang for de selvstændige til at tegne frivillig forsikring. Udvalget må imidlertid være af den

opfattelse, at en sådan ordning af flere grunde ikke vil være tilfredsstillende.

Når man i ulykkesforsikringsloven har indført den regel, at de, der har deres hovederhverv som selvstændige fiskere, skal være forsikrede, er grunden hertil den, at der til fiskeriet er knyttet en særlig stor ulykkesrisiko (druknerisikoen), og at man derfor har anset det for påkrævet at sikre de efterladte erstatning. Den omstændighed, at ulykkesrisikoen for de grønlandske fiskere og fangere er væsentlig større end for de danske fiskere, taler derfor stærkt for en tvungen forsikring. Hertil kan yderligere anføres, at den grønlandske befolkning næppe kan antages endnu at have tilstrækkelig forståelse af forsikringens betydning, hvorfor det ikke kan forventes, at man vil kunne opnå en blot nogenlunde effektiv forsikring på frivillighedens basis; resultatet vil derfor — såfremt man ikke gennemfører en tvungen forsikring — blive, at en væsentlig del af udøverne af Grønlands største erhverv ikke vil være forsikrede, hvorved bemærkes, at det karakteristiske ved det grønlandske fiskerierhverv endnu er, at det i overvejende grad drives af selvstændige fiskere og fangere uden anvendelse af medhjælp, jfr. bilag 3.

En forsikringsordning, som ikke kan forventes at ville komme til at dække den væsentligste del af hovederhvervets udøvere, vil imidlertid være ufuldstændig, og udvalget må derfor være af den opfattelse, at en tvungen forsikring for fiskere og fangere bør søges gennemført, såfremt det er administrativt muligt. I afsnit F, side 19, hvor forsikringsforholdet gøres til genstand for nærmere omtale, er udvalget nået til det resultat, at en tvungen forsikringsordning for fiskere og fangere lader sig gennemføre uden større administrative vanskeligheder. For de større skibes vedkommende, for hvilke der pålægges registreringspligt i skibsregisteret, mener udvalget, at forsikring bør finde sted i ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri, for de mindre bådes vedkommende at man indtil videre under en særlig forsikringsordning, der også må omfatte den mindre søfart, kan medtage alt øvrigt erhvervmæssigt drevet fiskeri, samt erhvervmæssigt drevet jagt og fangst.

Som kriterium for, at søfarten m. v. eller

fiskeri-, jagt- og fangstudøvelsen kan betragtes som erhvervsmæssig, har udvalget overvejet at anvende ulykkesforsikringslovens eller den færøske anordningsbestemmelse om, at kun de personer, der har mindst $\frac{3}{5}$, på Færøerne $\frac{1}{5}$, af deres årsindtægt ved de nævnte erhverv, er tvungen forsikrede. Udvalget mener imidlertid af administrative grunde at måtte fravige ulykkesforsikringslovens bestemmelse på dette punkt, idet det i mangfoldige tilfælde vil være forbundet med store vanskeligheder at få konstateret årsindtægtens størrelse, og hvor stor en del af denne der skyldes indtægt ved fiskeri e. l.

Udvalget har endvidere overvejet at lade ordningen omfatte alle, der afsætter deres fangst gennem indhandlingen, men da det for udvalget er oplyst, at adskillige lystfiskere indhandler, og da disse ikke bør medtages under en tvungen forsikringsordning, har udvalget ikke ment at kunne foreslå en bestemmelse herom.

Endvidere har udvalget drøftet, om man som kriterium for erhvervsmæssigt drevet fiskeri kunne lægge vægt på, at fiskeriet blev foretaget fra motorbåd i modsætning til robåd o. l., men denne afgrænsning udelukker en stor del af fiskerne.

Udvalget mener herefter, at det bør overlades til administrationen at foretage afgrænsningen af erhvervsmæssigt drevet fiskeri, fangst og jagt over for det rent lejlighedsvis lystfiskeri, -fangst og -jagt.

Bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 59, stk. 2, om, at den tvungne forsikring også omfatter ulykkestilfælde, der indtræffer under arbejde i husholdningen, bør efter udvalgets mening ikke medtages i den grønlandske ulykkesforsikring, jfr. nærmere herom bemærkningerne til § 59.

2. Den frivillige forsikring.

Efter ulykkesforsikringsloven har erhvervsdrivende, hvis årsindtægt ligger under nærmere i loven fastsatte grænser (for tiden 6 800 kr. i København, Frederiksberg og Gentofte kommuner, 6 350 kr. i købstæder, Marstal samt flækker og bymæssige bebyggelser på landet med over 1 500 indbyggere og 5 900 kr. i det øvrige land) ret til at tegne frivillig forsikring for sig selv og for ægtefællen, såfremt denne i væsentligt om-

fang deltager i erhvervsvirksomheden, jfr. ulykkesforsikringslovens §§ 55, 59 og 74. Den frivillige forsikring dækker såvel ulykkestilfælde, indtruffet under arbejde i erhvervet som ulykkestilfælde, indtruffet under arbejde i husholdningen.

Udvalget er enig i, at det vil være rimeligt at have tilsvarende bestemmelser i den grønlandske ulykkesforsikringsordning, idet udvalget dog mener, at ulykkestilfælde, indtruffet under arbejde i husholdningen, ikke bør medtages i den grønlandske ulykkesforsikring, jfr. nærmere herom bemærkningerne til § 59. Da de selvstændige erhvervsudøvere inden for søfart, fiskeri og fangst efter udvalgets forslag skal være tvangsforsikrede for egen person, bliver der for denne gruppe kun tale om tegning af frivillig forsikring for ægtefællen.

Under hensyn til vanskelighederne ved at få fastslået årsindtægtens størrelse, hvorved bemærkes, at man ikke vil kunne anvende ulykkesforsikringslovens bestemmelse om, at indtægten ved ansættelse til indkomstskat til staten lægges til grund, da der i Grønland ikke foretages nogen ansættelse til indkomstskat, har udvalget overvejet, hvorvidt man bør stille forslag om, at frivillig forsikring kan tegnes uden hensyn til årsindtægtens størrelse. Dette spørgsmål må imidlertid ses i forbindelse med ulykkesforsikringslovens regler om statstilskud, hvorefter der fer forsikringstagere, som driver et erhverv, og som godtgør, at deres årsindtægt ikke overstiger ovenfor nævnte grænser, ydes statstilskud til nedsættelse af præmierne til såvel frivillig som tvungen forsikring med $\frac{2}{5}$ af præmiebeløbet.

Såfremt man vil opretholde statstilskudsordningen, vil en udeladelse af årsindtægtsgrænsen medføre, at der vil blive ydet statstilskud til samtlige forsikrede, herunder til sådanne forsikrede, som på grund af høj indtægt i og for sig selv skulle kunne betale præmie uden statstilskud.

Udvalget mener imidlertid, at det vil være rimeligt at yde en sådan statsstøtte til den grønlandske ulykkesforsikring, og når yderligere henses til, at en ordning med årslønsbegrensning vil være vanskelig at administrere, og da antallet af forsikrede, der på grund af deres indtægt skulle være udelukket fra statstilskud, næppe vil være

stort, anser udvalget det for forsvarligt, at der indføres de særbestemmelser i den grønlandske ordning, at der ydes statstilskud til nedsættelse af præmierne for samtlige forsikringstagere, og at der gives adgang til at lade frivillig forsikring tegne med statstilskud uanset indtægtens størrelse.

C. Forsikringens ydelser.

Efter *ulykkesforsikring sloven* ydes:

- a) Nødvendig sygebehandling og optræning under sagens behandling i det omfang, udgifterne hertil ikke afholdes af en sygekasse eller sygeforening.
Endvidere afholder forsikringen udgifterne til anskaffelse af nødvendige proteser, briller, sygevoгне o. lign.
- b) Dagpenge fra den 4. dag efter ulykkestilfældets indtræden, dog allerede fra den 1. dag efter ulykkestilfældet, såfremt arbejdsudygtigheden har været i mindst 10 dage. For frivillige forsikrings vedkommende begynder dagpengene først at løbe fra den 14. uge efter ulykkestilfældets indtræden, medmindre pågældende har sikret sig dagpenge fra et tidligere tidspunkt.
- c) Invaliditetserstatning for invaliditeter på 5 pct. og derover. Erstatningerne ydes som en årlig rente, der dog som hovedregel kapitaliseres, såfremt de er beregnet efter en invaliditetsgrad af mindre end 50 pct.
- d) Erstatning til efterladte. Erstatningen ydes som årlig rente.
- e) Begravelseshjælp.

Den *færøske ulykkesforsikring sanordning* følger i hovedsagen samme regler som ulykkesforsikringsloven, idet dog dagpenge under alle omstændigheder først ydes fra begyndelsen af den 14. uge, og efterladteerstatninger ydes som kapitalbeløb.

Ad a. Sygebehandling m. v.

Efter de gældende regler afholder det offentlige i det store og hele udgifterne til sygebehandling m. v. i Grønland, herunder også udgifterne til sygetransport. Udvalget har anset det for hensigtsmæssigt, at det pålægges forsikringen at afholde sådanne ud-

gifter til sygebehandling m. v., som det efter de til enhver tid gældende regler ikke påhviler det offentlige i Grønland eller en sygeforsikring (forening) at afholde. Det bemærkes herved, at en person, der flytter fra Grønland til Danmark, og som begærer sig indmeldt som nydende medlem af en sygekasse inden 6 uger efter tilflytningen, har ret til hjælp fra sygekassen fra begæringens dato, jfr. § 5, stk. 2, i lov om den offentlige sygeforsikring.

Ad b. Dagpenge.

Udvalget er enig i, at ulykkesforsikringslovens dagpengeregler vil kunne overføres til den grønlandske ordning, dog med den afvigelse, at karenstiden for dagpengeberettigelsen bliver væsentligt længere.

En kort karenstid må have til forudsætning, at de tilskadekomne hurtigt vil kunne komme til undersøgelse hos læge, og at denne — for at undgå misbrug — vil have mulighed for at kunne føre hyppig kontrol med pågældendes tilstand med henblik på spørgsmålet om, hvorvidt pågældende fremdeles er dagpengeberettiget. Den lette og hurtige adgang til lægehjælp vil være til stede i de tilfælde, hvor den tilskadekomne bor i nærheden af en læge, men på grund af de store afstande i Grønland vil en betydelig del af befolkningen være afskåret fra at kunne blive underkastet hurtig lægeundersøgelse og den nødvendige kontrol, hvorfor det vil være betænkeligt at fastsætte en kort karenstid.

Hertil kommer yderligere, at en kort karenstid vil medføre en stor mængde anmeldelser af småskader, for hvilke de pågældende ikke ville søge lægehjælp, såfremt forsikringsinteressen ikke gjorde sig gældende, og dette forhold vil medføre, at lægetjenesten, der i forvejen er stærkt belastet med arbejde, yderligere vil få forøget arbejdsmængden, og at administrationen også i øvrigt vil blive kraftigt belastet. Det skal i denne forbindelse anføres, at da ulykkesforsikringslovens karensbestemmelser ved loven af 12. april 1949 blev ændret fra 13 uger til 6 dage, betød det en forøgelse af antal anmeldte skader med ca. 250 pct., og at man regner med, at karenstidsnedsættelsen ved loven af 25. marts 1959 fra 6 dage til 3 dage (resp. 0 dage) vil medføre en yderligere væsentlig stigning

af anmeldte tilfælde i forhold til 13 ugers-karensregelen.

Endelig må det tages i betragtning, at de med ordningen forbundne udgifter påvirkes stærkt af karenstidens længde, således at præmierne må ansættes væsentligt højere, når karenstiden er kort, end når den er lang.

Under hensyn til disse forhold mener udvalget, at karenstiden må ansættes til 13 uger, hvilket svarer til den i den færøske ulykkesforsikringsanordning fastsatte karenstid.

Med hensyn til lægetjenesten på Grønland henvises til bilag 5 og 6, der er taget fra landslægens årsberetning for 1958.

Ad c. I invaliditetserstatning.

Ulykkesforsikringslovens bestemmelser om invaliditetserstatning vil efter udvalgets opfattelse kunne anvendes.

Udvalget har ved gennemgangen af disse bestemmelser diskuteret, om der bl. a. under hensyn til, at der endnu ikke er indført en personlig indkomstbeskatning i Grønland, og at renteerstatningerne derfor — i modsætning til renteerstatninger efter ulykkesforsikringsloven — ikke vil blive beskattet, måtte være anledning til at foreslå et andet — lavere — erstatningsniveau end det i ulykkesforsikringsloven anvendte ($\frac{2}{3}$ af årslønnen).

Udvalget har imidlertid under hensyn til, at invaliditetserstatninger i Danmark, der ydes for invaliditeter på under 50 pct., og som udgør størstedelen af samtlige invaliditetserstatninger, ydes som kapitalerstatninger, af hvilke der ikke betales indkomstskat, ikke fundet anledning til at foreslå et lavere erstatningsniveau.

Endvidere har udvalget overvejet, om der burde kræves en højere invaliditetsgrad end 5 pct. for ydelse af invaliditetserstatning, men har ikke fundet, at de særlige grønlandske forhold kan begrunde en afvigelse fra ulykkesforsikringslovens regler på dette punkt.

Udvalget har herudover overvejet, hvorvidt invaliditetserstatningen i højere grad end efter ulykkesforsikringsloven bør udbetales i form af rente, idet erstatninger beregnet efter en invaliditetsgrad af mindre end 50 pct. som nævnt normalt skal omsættes til et kapitalbeløb. Udvalget har ikke

fundet anledning til at foreslå afvigelse fra ulykkesforsikringslovens regler allerede af den grund, at ulykkesforsikringslovens § 38, der foreslås overført til den grønlandske ordning, indeholder tilstrækkelig betryggende regler om administration af kapitalerstatning: •

Endelig har udvalget overvejet, om ulykkesforsikringslovens regler for omsætningen af rente til kapital, jfr. § 36, stk. 3, vil kunne anvendes, når hensyn tages til den forskellige dødelighed i Danmark og Grønland. Udvalget har herom rådført sig med forsikringsrådet, der i skrivelse af 11. april 1958, jfr. bilag 7, bl. a. har udtalt, at det antagelig af flere grunde vil være uheldigt at indføre særregler for den grønlandske befolkning, og at dødeligheden blandt grønlændere næppe kan siges at foreligge tilstrækkelig oplyst til, at man derudfra vil kunne beregne særlige kapitaliseringsfaktorer for denne del af befolkningen.

Når henses til, at den afvigelse, der fremkommer ved anvendelse af den danske lovs kapitaliseringsfaktorer, vil være af begrænset økonomisk betydning, fordi dødelighedens størrelse ved fastsættelse af kapitaliseringsfaktorerne kun er af væsentlig betydning i de tilfælde, hvor invaliditetsgraden er over 20 pct., vil forsikringsrådet være tilbøjeligt til at mene, at det ikke vil være uforsvarligt for grønlændernes vedkommende at anvende samme kapitaliseringsfaktorer som efter den danske lov, uanset at disse vil føre til noget større kapitalbeløb, end den grønlandske befolknings dødelighed i og for sig kan begrunde.

Udvalget har herefter ment, at ulykkesforsikringslovens kapitaliseringsbestemmelser, herunder det af statsanstalten for livsforsikring benyttede livrentegrundlag for den danske befolkning, må kunne anvendes i den grønlandske ulykkesforsikringsordning.

Ad d. Efterladteerstatning og

ad e. Begravelseshjælp.

Der er i udvalget enighed om, at ulykkesforsikringslovens regler om efterladteerstatning, jfr. § 59, bør medtages i den grønlandske anordning, og det samme gælder regelen i § 41 om begravelseshjælp. Under hensyn til, at de efterladte i Grønland ikke som i Danmark har udgifter til anskaffelse af

gravsted, foreslås en begravelseshjælp på indtil 700 kr., idet udvalget forudsætter, at hjælpen kun ydes til dokumenterede udgifter til selve begravelsen (ligbrændingen) og indretning af gravsted.

D. Årslønsgrundlaget for beregningen af erstatningsydelseerne.

Efter *ulykkesforsikring sloven* udgør den årsløn, der for den tvungne medhjælpsforsikring lægges til grund for erstatningsberegningen, normalt pågældendes samlede arbejdsfortjeneste i det år, der ligger forud for ulykkestilfældet. Årslønnen kan dog ikke sættes højere end det i loven fastsatte maksimumsbeløb (pr. 1. april 1959 10 000 kr.), der er undergivet automatisk pristalsregulering. For pligtig, personlig forsikring for fiskere anvendes et fast, ikke pristalsreguleret beløb, uanset pågældendes faktiske indtægt. Dette beløb er pr. 1. april 1959 fastsat til 5 000 kr. I den frivillige forsikring kan årslønnen fastsættes til højst 5 000 kr.

Efter den *færøske ulykkesforsikring sanordning* beregnes erstatningerne i forhold til et fast — ikke pristalsreguleret — årslønsbeløb på 2 700 kr. uden hensyn til pågældendes faktiske indtægt, og uden hensyn til om forsikringen er pligtig eller frivillig.

Det er for udvalget oplyst, at det —• bortset fra de egentlige helårsbeskæftigede lønarbejdere, der endnu kun udgør en mindre gruppe af befolkningen — er vanskeligt at konstatere størrelsen af den enkeltes indtægt, dels fordi de ofte har meget varieret beskæftigelse — snart som selvstændige fiskere og fangere, snart ved løsarbejde —, dels fordi den grønlandske befolkning endnu til en vis grad lever under naturaløkonomien. Hertil kommer, at der ikke for tiden i Grønland findes nogen personlig indkomstbeskatning og derfor ikke nogle af skattemyndighederne kontrollerede indkomstoplysninger. Under hensyn hertil er der i udvalget enighed om, at det ikke vil være muligt fuldt ud at gennemføre ulykkestorsikringslovens hovedregel om erstatningsberegning på grundlag af en individuel årslønsfastsættelse.

Udvalget har diskuteret, om der burde indføres et fast årslønssystem, svarende til

den færøske ordning. Dette system indeholder store administrative fordele, og det færøske ulykkesforsikringsråd har over for udvalget udtrykt tilfredshed med ordningen, jfr. bilag 8 og 9. Der er imidlertid i udvalget enighed om, at det, hvis der indføres et tilsvarende system i Grønland, vil være påkrævet at fastsætte det faste årslønsbeløb lavt af hensyn til risikoen for overforsikring. Følgen af et sådant lavt ansat fast beløb bliver imidlertid en række tilfælde af underforsikring, og det vil sige, at man ved anvendelse af et fast årslønsbeløb ikke vil kunne nå til en ordning, hvorefter erstatningerne står i rimeligt forhold til det faktiske lidte indtægstab.

Under hensyn hertil har udvalget overvejet, om der måtte være mulighed for at gennemføre en ordning, der som udgangspunkt for erstatningsberegningen har et fast årslønsbeløb (grundbeløb), men som dels giver adgang til højere erstatningsydelser, såfremt den pågældende f. eks. ved at fremlægge arbejdsgiverattest eller erklæring fra indhandlingen kan dokumentere, at hans faktiske årsindtægt overstiger det beløb, der er fastsat som grundbeløb, dels giver adgang til mindre erstatningsydelser, såfremt administrationen kan godtgøre, at den pågældendes indtægter er mindre end grundbeløbet. En sådan ordning vil efter udvalgets opfattelse dels tilgodese hensynet til administrationen, idet man i alle tvivlstilfælde om tilskadekomnes faktiske indtægter udbetaler erstatning i forhold til grundbeløbet, dels åbne mulighed for udbetaling af erstatninger beregnet efter en større — eventuelt mindre — årsløn. Spørgsmålet om systemets praktiske anvendelighed har i 1959 været forelagt for den daværende landshøvding, der mente, at ordningen vil være mulig at praktisere. Udvalget mener dog, at man i tilfælde, hvor pågældendes arbejdsfortjeneste har været midlertidigt nedsat på grund af sygdom, må regne med hans normale arbejdsfortjeneste for sådanne dokumenterede sygdomsperioder.

Gennemførelsen af den nævnte ordning forudsætter dels fastsættelse af et grundbeløb, dels fastsættelse af en maksimal årsløn. Denne højeste grænse må, for at der kan sikres erstatningsydelser af samme størrelse som efter ulykkesforsikringsloven,

svare til den i denne lov fastsatte maksimale årsløn (for tiden 10 000 kr.).

Ved fastsættelsen af grundbeløbets størrelse må der dels tages hensyn til, at overforsikring undgås, og at administrationen ikke bebyrdes med vanskelige undersøgelser med henblik på at kunne dokumentere, at den faktiske årsløn er lavere end grundbeløbet, dels tages hensyn til, at grundbeløbet ansættes således, at erstatningerne i hvert fald bliver noget højere end den understøttelse, der efter den gældende understøttelsesordning vil kunne udbetales, idet den grønlandske befolkning ikke vil kunne forstå, at en ordning, som den selv er med til at finansiere gennem præmiebetaling, ikke skulle kunne yde større hjælp, end den ville kunne opnå efter understøttelsesordningen, hvortil der ikke ydes bidrag.

På grundlag af den af Ministeriet for Grønland udarbejdede lønstatistik for 1957-58 har udvalget foretaget en undersøgelse med henblik på at finde frem til den grønlandske befolknings gennemsnitsindtægt, jfr. bilag 10. Efter denne undersøgelse i forbindelse med den samtidig foretagne forbrugsundersøgelse skulle den gennemsnitlige indtægt for den **mandlige** ufaglærte betolkning (bortset fra bestillingsmænd) ligge på omkring 4 000 kr., i hvilken forbindelse det dog må anføres, at **beregningerne** er behæftet med betydelige usikkerhedsmomenter.

Går man imidlertid ud fra en gennemsnitsindtægt på 4 000 kr., vil en — sikkert ikke ubetydelig — del af indtægterne ligge på et lavere niveau, hvorfor grundbeløbet må ansættes til et lavere tal.

Ser man endvidere på, hvilken understøttelse en alders- eller invaliderentemodtager i Grønland kan oppebære, vil man på grundlag af det herom oplyste, jfr. II, side 9, kunne se, at en rentemodtager med 2-3 børn vil kunne få en årlig rente på 900 kr. + 420-540 kr. i børnetillæg + 250-300 kr. i beklædningshjælp + en mindre brændselshjælp, i alt ca. 1 600-1 800 kr. årlig. For at en 100 pct.s ulykkesforsikringsrente kan udgøre et sådant beløb, må årslønnen, hvorefter renten beregnes, være på 2 400-2 700 kr., idet erstatningsniveauet er $\frac{2}{3}$ af årslønnen.

Da udvalget er af den opfattelse, at erstatningerne efter ulykkesforsikringen bør ligge noget over hjælpen efter understøttelsesord-

ningen, jfr. c venfor, vil det formentlig være rimeligt, hvis årslønnens grundbeløb ansættes til 3 000 kr.

Årslønnen for den tvungne personlige forsikring for søfolk og fiskere er efter ulykkesforsikringslovens regler et fast beløb (5 000 kr.), der ikke pristalsreguleres. Da det imidlertid som nævnt ikke i Grønland er muligt at skille antagne fiskere ud fra selvstændige, må der opstilles ensartede forsikringsregler for medhjælps- og egenforsikring, og da forsikringsreglerne for medhjælp efter udvalgets opfattelse ikke bør være ringere end efter ulykkesforsikringslovens bestemmelse, er der i udvalget enighed om, at årslønnen for den tvungne personlige forsikring må fastsættes individuelt som foreslået ovenfor, for så vidt angår den tvungne medhjælpsforsikring. Det bemærkes herved, at der som hovedregel kun vil blive ydet erstatning *ei* ter en årsløn på mellem 3 000 og 4 000 kr., jfr. bilag 10.

Årslønnen i den *frivillige forsikring* er efter ulykkesforsikringslovens regler ligeledes et fast beløb (op til 5 000 kr.). En tilsvarende regel vil kunne anvendes i den grønlandske ordning, og det vil da være rimeligt i denne at anvende årslønsgrundbeløbet i den tvungne forsikring som den højeste årsløn, hvorefter frivillig forsikring kan tegnes.

E. Pristalsregulering.

Efter *ulykkes for sikring sloven* reguleres årslønnens maksimums- og minimumsbeløb, henholdsvis 10 000 kr. og 5 000 kr. med 3,5 pct. for hver 15 points det af det statistiske departement for oktober måned offentliggjorte detailpristal stiger over eller falder under 441. Reguleringen får virkning fra den følgende 1. april, og samtidig foretages en tilsvarende forholdsmæssig regulering af løbende dagpengeydelse, invaliditetsrenter svarende til invaliditeter på 50 pct. og derover, samt renter til efterladte.

Endvidere reguleres størrelsen af begravelseshjælpen til sin var ende.

Der er i udvalget enighed om, at det vil være rimeligt, at ydelserne efter den grønlandske ulykkesforsikringsordning bliver pristalsregulerede. Spørgsmålet bliver da, om en sådan, pristalsregulering bør finde sted efter det lønregulerende grønlandske

pristal eller efter det danske pristal, der anvendes ved reguleringen af ulykkesforsikringslovens ydelser, hvorved bemærkes, at det ikke kan forventes, at disse to pristal vil bevæge sig parallelt. For at anvende det grønlandske pristal taler, at en væsentlig del af de tilskadekomne, for hvem en pristalsregulering vil blive aktuel, vil være hjemmehørende i Grønland, og for disse vil en pristalsregulering efter prisniveauet i Grønland være naturlig. Imod at anvende det grønlandske pristal taler imidlertid, at man må regne med, at en del danskere, der kommer til skade under arbejde i Grønland, og som omfattes af den grønlandske ulykkesforsikringsordning, efter ulykkestilfældet vil vende tilbage til Danmark, og for denne gruppe personer vil det være mindre rimeligt at lade pristalsreguleringen ske efter det grønlandske pristal.

Udvalget har derfor overvejet, om der kan gennemføres en ordning, hvorefter pristalsreguleringen sker efter opholdsstedets prisniveau, men udvalget er vejet tilbage for at foreslå en sådan fremgangsmåde, dels under hensyn til de betydelige administrative vanskeligheder en sådan ordning vil medføre, dels under hensyn til, at det vil være i strid med almindeligt gældende regler inden for ulykkesforsikring at lade opholdsstedet være afgørende for, hvilke pristalsreguleringsbestemmelser der skal anvendes.

Udvalget har herefter ment, at pristalsreguleringen i alle tilfælde må finde sted efter ulykkesforsikringslovens regler, hvilket også vil være i overensstemmelse med det i udvalgets forslag til den fremtidige grønlandske ulykkesforsikringsordning nedlagte princip, at den danske ulykkesforsikringslovs beregningsregler for erstatningernes størrelse overføres i sin helhed. Dog bør der efter forholdets natur gøres den tilføjelse, at også det foreslåede beløb for basis-årsløn pristalsreguleres efter samme regler, som gælder for regulering af årslønnens maksimumsbeløb.

Det skal i øvrigt i denne forbindelse tilføjes, at anvendelse af det danske pristal på områder, som man ikke med sikkerhed kan forvente vil følge samme udvikling af leveomkostningsniveauet som i Danmark, allerede nu rinder sted, for så vidt angår invalide- og folkepensionsordningen på Færøerne.

F. Ulykkesforsikringens ordning.

Efter *ulykkesforsikring sloven* påhviler det de forsikringspligtige arbejdsgivere at afgive deres risiko til et af socialministeren anerkendt forsikringsselskab, dog at socialministeren kan meddele fritagelse herfor mod, at pågældende arbejdsgiver stiller en nærmere fastsat sikkerhed for opfyldelsen af sine forpligtelser i tilfælde af ulykke.

For så vidt angår arbejdsgivere inden for søfarts- og fiskerierhvervet er disse under gensidigt ansvar medlemmer af forsikringsforbund for henholdsvis dansk søfart og dansk fiskeri.

Staten og kommunerne har ikke pligt til at afgive risiko til noget forsikringsselskab.

Frivillige forsikringer efter ulykkesforsikringsloven tegnes i samme forsikringsselskaber (forbund) som den tvungne forsikring.

Efter den *færøske ulykkesforsikringsanordning* er alle forsikringstagere, tvungne som frivillige, medlemmer af et gensidigt forbund.

Det er udvalgets opfattelse, at den danske ulykkesforsikringslovs regler for forsikringsforholdet principielt kan overføres til Grønland for så vidt angår lovens kap. VI for industri, håndværk, handel, private tjenesteforhold m. m. og kap. VIII for landbrug, skovbrug, havebrug m. m., således at de efter ulykkesforsikringsloven anerkendte forsikringsselskaber vil kunne overtage de efter disse lovkapitler forsikringspligtige arbejdsgiveres og de frivilligt forsikredes ulykkesrisiko.

Udvalget har forhandlet med Assurandør-Societetet om dette spørgsmål, og Assurandør-Societetet har erklæret sig enig heri, jfr. bilag 11.

For så vidt angår forsikringsforholdet for den større søfart og det større fiskeri (ulykkesforsikringslovens kap. VII, § 56) er det ligeledes udvalgets opfattelse, at de i ulykkesforsikringslovens § 16 omhandlede ulykkesforsikringsforbund for dansk søfart og for dansk fiskeri vil kunne overtage de der omhandlede forsikringspligtige arbejdsgiveres ulykkesrisiko. Denne opfattelse støttes af de forhandlinger, udvalget har ført med de to forbund, jfr. bilag 12 og 13.

Derimod vil det næppe være muligt straks at overføre lovens regler i kap. VII, §§ 57

og 58, jfr. § 59, fuldt ud for så vidt angår den mindre søfart m. v. og det mindre fiskeri.

Det er udvalgets opfattelse, at en tilsvarende organisation af forsikringerne for søfarts- og fiskerierhvervene, der virker fuldt effektivt her i landet, bør stå som mål for ordningen af forsikringerne for den grønlandske søfart og det grønlandske fiskeri, når de administrative og økonomiske forhold i Grønland tillader gennemførelsen heraf.

Effektiviteten her i landet er betinget af foreningernes organisation af tillidsmænd, en vis stabilitet i selve erhvervene og udviklede kommunikationsmidler. Da disse betingelser ikke for tiden er til stede i Grønland, vil en direkte overførelse af de danske regler i fuldt omfang næppe være mulig at gennemføre på tilstrækkelig effektiv måde, således at forsikringsforbundene kommer til at hæfte for en ikke-forsikret risiko. Efter forholdenes natur skifter f. eks. de grønlandske fiskere ofte fra at være lønmodtagende fiskere til selvstændige eller til at være arbejdere ved andet erhverv, og det vil være vanskeligt at gennemføre en egentlig forsikringstegning i et forbund.

Udvalget har herefter overvejet forskellige muligheder for at gennemføre en foreløbig ordning af forsikringsforholdet. Man har drøftet spørgsmålet om at begrænse forsikringspligten til *kun at omfatte lønmodtagende fiskere*. Bortset fra, at det efter udvalgets opfattelse vil være uheldigt at indføre en ordning, der er mindre omfattende end den danske ulykkesforsikringslovs regler, vil en sådan ordning have den uheldige konsekvens, at en fisker til tider er forsikret, til andre tider uden forsikring som selvstændig, jfr. den foran omtalte skiften stilling som lønmodtagende og som selvstændig. Ordningen vil i øvrigt kun i meget begrænset omfang få betydning for erhvervet, i hvilken forbindelse der kan henvises til den i afsnit I, side 8 anførte fordeling efter erhverv, hvorefter der pr. 31. december 1955 er registreret 3 545 selvstændige mænd, men kun 98 privat ansatte lønmodtagende mænd inden for erhvervene fiskeri, fangst, fåreavl m. v.

Man har endvidere drøftet muligheden for at knytte ulykkesforsikringen til de *grønlandske fiskerfartøjer*, eventuelt alene til

motorbådene, hvortil der i forvejen er knyttet en motorbådsforsikring som betingelse for at opnå statslån.

At kombinere ulykkesforsikringen med statslån til bådene vil imidlertid ikke alene straks begynde forsikringens omfang meget betydeligt, men ulykkesforsikringen vil gå ud af kratt, efterhånden som statslånene tilbagebetales. Begrænsningen af forsikringen vil fremgå af de i statistisk årbog 1959, tabd 352 meddelte oplysninger om transportmidler pr. 31. december 1958, hvorefter der i Vestgrønland fandtes ialt 676 motorbåde, men 2 412 robåde og 1 149 kajaker. Selv om det ikke er oplyst, i hvilket omfang disse fartøjer anvendes i fiskeri og fangere erhvervet, giver tallene dog en forestilling om, hvor mange der ville blive holdt uder for forsikringen.

I henhold til kgl. anordning nr. 28 af 11. februar 1961 er den danske skibsregistreringslov sat i kraft i Grønland med virkning fra den 1. april 1961, således at alle i Grønland hjemmehørende skibe med en registertonnage af 20 tons brutto eller derover skal anmeldes til registrering. Skibe under denne størrelse gøres ikke registreringspligtige, men kan, for så vidt de er målt til 5 tons brutto eller derover, optages i skibsregistreret, hvis ejeren fremsætter begæring herom, hvilket vil være nødvendigt, såfremt ejeren ønsker at optage lån, for hvilke der skal udstedes pantebreve i skibet. Mindre både, pramme og kajaker skal ikke registreres.

Udvalget har under hensyn hertil fundet det rimeligt at foreslå de danske regler om forsikring for søfart og fiskeri overført til *de grønlandske skibe, der får pålagt skibsregistreringspligt*, således at de pågældende som følge af registreringspligten automatisk er medlemmer af henholdsvis ulykkesforsikringsforbundet for dansk søfart og ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri. Ulykkesforsikringsforbundet for dansk søfart har i skrivelse af 20. oktober 1960, jfr. bilag 12, erklæret sig villigt til at overtage risikoen for søfartens vedkommende. Derimod har ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri i skrivelse af 15. oktober 1960, jfr. bilag 13, meddelt, at forbundet vel er villigt til at lade de pågældende tegne forsikring i forbundet, men at man ønsker en vis prøvetid med særskilt regnskab og eventuelt således, at sta-

ten står som garant for eventuelt underskud i prøvetiden. Udvalget mener imidlertid ikke at kunne tiltræde en ordning, ifølge hvilken det i realiteten er staten, der overtager risikoen, og hvis der ikke gives statsgaranti, vil oprettelse af en særskilt hæftende afdeling for den grønlandske risiko ikke blive tilladt af forsikringsrådet, medmindre der tilvejebringes en ikke ubetydelig garanti-kapital for den nye afdeling i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

For de øvriges vedkommende, der *driver søfart og fiskeri fra ikke-indregistreringspligtige både, samt for fangere og jægere*, har udvalget fundet det hensigtsmæssigt, at der indtil videre gennemføres en tvungen ordning, hvorefter de pågældende optages i en gruppeforsikring med det grønlandske navn for ulykkesforsikring — jfr. herom nedenfor under III. H., side 24 — som forsikringsgiver.

Ved en sådan ordning bortfalder de akkvisitions-mæssige, administrative vanskeligheder ved direkte forsikringstegning i ulykkesforsikringsforbundene, men udvalget er enig i, at der til ordningen bør knyttes præmiebetaling, idet ordningen ellers vil blive en ren forsørgsordning og miste karakteren af en forsikringsordning.

Udvalget har drøftet forskellige former for præmiebetaling.

Det har været overvejet at tilvejebringe forsikringspræmierne ved *ydelse fra konjunkturudlignings fonden*, men de forsikrede vil ved en sådan ordning ikke få den fulde forståelse af, at de selv bidrager til forsikringen, og de pågældende vænnes dermed ikke til forsikringstanken.

Man har endvidere drøftet forskellige forslag om at opkræve forsikringspræmien i *forbindelse med indhandlingen* enten således, at Den kgl. grønlandske Handel ved hver indhandling direkte tilbageholder en del af indhandlingsbeløbet til dækning af forsikringspræmien, eller således at forsikringspræmierne tilvejebringes gennem indhandlingen *uden* individuel opgørelse, og på den måde at Den kgl. grønlandske Handel opkræver præmien som en forud fastsat procentdel af indhandlingsprisen, d. v. s. afregner til indhandlingspris minus procentdelen, og efter hvert regnskabsårs udløb til forsikringen afgiver det opkrævede beløb, der vil udgøre nævnte procentdel af det totale indhandlingsbeløb.

Det var udvalgets opfattelse, at sidstnævnte system ikke ville medføre nogen væsentlig forøgelse af Den kgl. grønlandske Handels administration, og udvalget mente, at dette system ville være det mest hensigtsmæssige, men Den kgl. grønlandske Handel har over for udvalget taget afstand fra sådanne ordninger under henvisning til, at de ville medføre for stort og bekosteligt administrationsapparat.

Herefter har udvalget overvejet, hvorvidt der måtte være mulighed for at tilvejebringe en ordning uden Den kgl. grønlandske Handels medvirken, hvilket vil være afhængigt af, hvorvidt det vil være muligt på anden måde end gennem indhandlingen at få den her omhandlede gruppe af erhvervsdrivende inddraget under en forsikringsordning. Under disse overvejelser har Ministeriet for Grønland over for udvalget oplyst, at de grønlandske kommunale myndigheder vil kunne opstille *lister over den her omhandlede gruppe personer, der driver erhvervs-mæssig søfart, fangst, jagt og fiskeri* med den virkning, at listerne — som efter ulykkesforsikringslovens regler, jfr. lovens § 58, stk. 2, — er afgørende med hensyn til de pågældendes pligt til at betale præmier og ret til erstatning. Udvalget er herefter enig i, at det må kunne pålægges de på listerne opførte personer at tegne forsikringer for sig selv og eventuelle medhjælpere.

Udvalget foreslår herefter, at de pågældendes risiko indtil videre overtages af det grønlandske navn for ulykkesforsikring i form af en gruppeforsikring, således at nævnet fungerer som forsikringsgiver for den omhandlede personkreds.

Med hensyn til de præmier, der skal erlægges af de forsikringspligtige, er det efter udvalgets opfattelse indtil videre ikke muligt at fastsætte disse individuelt, idet gruppen af forsikringspligtige må antages at frembyde risici af vidt forskellig art og størrelse, om hvilke der ikke foreligger erfaringer. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at fastsætte præmierne på grundlag af et skøn over gruppeforsikringens forventede årlige erstatningsudgifter med fradrag af stats-tilskud, jfr. foran III. B. 2, side 14, men indbefattet ydelser i tilfælde, hvor en arbejdsgiver har undladt at opfylde sin forsikringspligt, og således at det fastsatte præmiebeløb fordeles ligeligt på samtlige forsikrede.

Præmiebeløbet må fastsættes af socialministeren efter forhandling med ministeren for Grønland og efter indstilling af det grønlandske nævn for ulykkesforsikring, og det vil efter udvalgets opfattelse være hensigtsmæssigt, at socialministeren samtidig bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler for præmieopkrævningen, herunder hvorvidt der skal opkræves forskudspræmier.

Udvalget er endvidere opmærksom på, at den bestand af forsikrede, der her vil være tale om, ud fra forsikringstekniske synspunkter er af så ringe omfang, at tilfældige udsving i risikoen i høj grad kan påvirke regnskabsresultatet fra år til år. Af praktiske grunde og ud fra det synspunkt, at denne forsikringsordning bør have en foreløbig karakter, er det udvalgets opfattelse, at det beregnede præmiebeløb bør holdes uforandret over en længere periode end et år, og at det vil være rimeligt, at statskassen indtil videre dækker et eventuelt underskud.

Med hensyn til sikkerheden for betaling af præmierne kan reglerne i ulykkesforsikringslovens § 18 overføres, men herudover har Ministeriet for Grønland gjort udvalget opmærksom på, at det vil kunne pålægges kommunekasserne at stå i forskud med skyldige præmier, således at det derved kan undgås, at forsikringerne går ud af kraft. Udvalget stiller derfor forslag om en bestemmelse herom for så vidt angår de forsikringer, der er omfattet af gruppeforsikringen, således at den pågældende kommunekasse ved betaling af skyldige præmier indtræder i retten til disse.

G. De til Grønland udsendte personers stilling under en grønlandsk ulykkesforsikringsordning.

Der er enighed i udvalget om, at den grønlandske ulykkesforsikringsordning principielt må omfatte de i Grønland beskæftigede uden hensyntagen til, om det drejer sig om den i Grønland fastboende befolkning eller om tilflyttere, der beskæftiges i Grønland i kortere eller længere tid. Man støder imidlertid i denne forbindelse på den vanskelighed, at de til Grønland udsendte personer under deres arbejde i Grønland i et vist

omfang er dækket af ulykkesforsikringslovens bestemmelser; dette gælder de i statens tjeneste beskæftigede personer, og personer, der *n* antaget og udsendt af en virksomhed, der har sæde i Danmark, dog at dækning i iudstnævnte tilfælde er begrænset til et tidsrum af 2 år. Spørgsmålet er så, om man for at følge det principielle standpunkt må stille forslag om, at de nævnte to persongrupper fremtidig bør omfattes af den grønlandske ordning, eller om man for disse gruppers vedkommende bør fravige det principielle standpunkt, det vil sige undtage disse grupper fra at falde ind under den grønlandske ordning, eller om man eventuelt skal gå en mellemvej.

Af betydning for spørgsmålets besvarelse må det være, hvorledes de nævnte grupper vil være stillet efter den grønlandske ordning i forhold til ulykkesforsikringsloven. Det skal herved bemærkes, at udvalget har bestræbt sig på, at reglerne om ydelse af erstatning efter en grønlandske ordning lægges så nær op ad ulykkesforsikringslovens bestemmelser som muligt. Der henvises herom til afsnit III. C., idet det her kun skal anføres, at reglerne særlig på to punkter er afvigende, nemlig velrørende årslønsbestemmelserne og dagpengekarenstiden. Med hensyn til den årsløn, hvorefter ydelserne beregnes, har udvalget stillet forslag om, at den ansættes til 0 000 kr., medmindre anden årsløn kan dokumenteres, dog ikke over 10 000 kr., der er ulykkesforsikringslovens maksimalårsløn. Denne afvigelse vil dog næppe få betydning, idet det må forventes, at de persongrupper, der her er tale om, uden større vanskelighed vil kunne dokumentere, hvilken indtægt de har haft.

Noget anderledes forholder det sig med dagpengekarenstiden, der for den grønlandske ordnings vedkommende er foreslået fastsat til 13 uger, medens dagpenge efter ulykkesforsikringsloven kan oppebæres fra 4. dag (eventuelt fra 1. dag) efter ulykkestilfældets indtræden. Nu er forholdet imidlertid det, at de her omhandlede persongrupper til en vis grad vil have økonomisk dækning i den første tid efter et ulykkestilfælde, selv om der ikke udbetales dagpenge efter ulykkesforsikringen.

Udvalget skal i denne forbindelse pege på, at der for aersoner, der er ansat i henhold til overenskomst mellem Ministeriet for

Grønland og landsorganisationen De samvirkende Fagforbund (sæsonansatte) er gennemført en sygelønsordning, hvorefter de pågældende i tilfælde af sygdom kan oppebære 14 kr. pr. dag i et tidsrum på indtil 13 uger efter sygdommens indtræden. Forøvrigt oppebærer de pågældende løn under sygdom, så længe de opholder sig i Grønland. For tjenestemænds vedkommende vil afskedigelse på grund af sygdom normalt først finde sted 1 år efter sygdommens indtræden, jfr. § 13, stk. 2, i lønnings- og pensionsloven. Personer, der er ansat på kontraktbasis, vil være at betragte som funktionærer, og i tilfælde af tilskadekomst vil de kunne påberåbe sig bestemmelsen i funktionærlovens § 5, hvorefter opsigelse kun kan ske ved at overholde de almindeligt fastsatte opsigelsesvarsler fra 1-6 måneder, afhængig af ansættelsens varighed.

Endvidere har udvalget fra De samvirkende Fagforbund fået oplyst, at en til overenskomsten med Ministeriet for Grønland svarende ordning kun foreligger for så vidt angår danske entreprenørfirmaer, der udfører bygge- og anlægsarbejder i Grønland.

For så vidt angår arbejdere, der antages direkte af danske håndværksmestre i de grønlandske byer, foreligger der ingen kollektiv overenskomst, idet dette arbejdsområde søges dækket af overenskomster, hvor Grønlands Arbejdernes sammenslutning er modpart.

Det må herefter erkendes, at en del af de til Grønland udsendte personer vil blive økonomisk dårligere sikret i tilfælde af ulykkestilfælde, såfremt de ikke er dækket efter ulykkesforsikringsloven. Hertil kan yderligere anføres, at de af staten udsendte personer efter hidtil fulgt praksis altid er forsikrede efter ulykkesforsikringsloven under deres ophold i udlandet, og at personer, der af virksomheder her i landet udsendes til midlertidigt arbejde (d. v. s. arbejde af ikke over 6 måneders varighed) i udlandet, også altid ifølge praksis vil være forsikrede efter ulykkesforsikringsloven. Det ville derfor virke noget urimeligt, om de til Grønland udsendte personer skulle have en ringere retsstilling.

Udvalget mener imidlertid, at man efter gennemførelse af en grønlandsk ulykkesforsikringsordning må lade denne omfatte også de nævnte persongrupper, såfremt de på-

gældende har fast tilknytning til Grønland. Udvalget foreslår derfor, at de af staten beskæftigede, samt de personer, der beskæftiges i Grønland i virksomheder, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget, skal omfattes af den grønlandske ulykkesforsikringsordning, såfremt de ved ulykkestilfældets indtræden har fast bopæl i Grønland. Udvalget forudsætter herved, at der ved afgrænsning af begrebet fast bopæl ikke lægges vægt alene på f. eks. afmelding fra folkeregister eller et bestemt antal måneders ophold, men at der i hvert enkelt tilfælde udøves et skøn over samtlige forhold, hvorved specielt ansættelseskontrakternes bestemmelser kan være vejledende.

H. Forsikringens administration.

Efter *ulykkesforsikringsloven* modtager de anerkendte forsikringsselskaber anmeldelser om ulykkestilfælde, behandler sager vedrørende småskader, for så vidt de ikke frembyder tvivl med hensyn til tilfældets henhøren under loven, træffer afgørelse om dagpengeberettigelse m. v. og udbetaler dagpenge og invaliditetsrenter m. v.

Såfremt selskaberne er i tvivl om et spørgsmål, forelægges sagen for direktoratet for ulykkesforsikringen, til hvilken institution selskabernes afgørelser kan indankes. Direktoratet træffer i øvrigt de forskellige afgørelser efter loven, herunder afgørelser angående invaliditets- og dødsstatninger. Direktoratets afgørelser kan som hovedregel indankes for det i henhold til § 11 i ulykkesforsikringsloven oprettede ulykkesforsikringsråd, hvis afgørelser er endelige. I enkelte tilfælde kan direktoratets afgørelse indankes for socialministeriet, og nogle af ministeriets afgørelser kan indbringes for domstolene.

Efter *den færøske ulykkesforsikringsanordning* behandler det færøske ulykkesforsikringsråd sagerne med appel til socialministeriet eller til ulykkesforsikringsrådet i København. Rådet består af dommeren på Færøerne som formand, amtslægen samt 3 af Færøernes lagting valgte medlemmer, af hvilke 1 medlem skal være repræsentant for de forsikringspligtige arbejdsgivere.

Rådets formand er berettiget til at indhente udtalelser fra direktoratet for ulykkesforsikringen.

Som omtalt i afsnit III. F., side 19, har udvalget stillet forslag om, at ulykkesforsikringsforbundene for dansk søfart og for dansk fiskeri skal overtage risikoen efter ulykkesforsikringsanordningen for så vidt angår de på de indregistrerede fartøjer beskæftigede søfolk, fiskere og fangere, og at de personer, der ikke bliver forsikrede i ulykkesforsikringsforbundene, ikke skal afgive deres risici til en egentlig forsikringsinstitution, idet nævnet fungerer som forsikringsgiver.

Endvidere vil de forsikringsselskaber, der er berettigede til at tegne forsikringer efter ulykkesforsikringsloven, kunne overtage risikoen for de øvrige efter anordningen forsikringspligtige og for de personer uden for søfarts- og fiskerierhvervene, der ønsker at tegne frivillige forsikringer.

Da det vil være rimeligt at overføre ulykkesforsikringslovens regel om, at stat og kommuner selv skal kunne bære deres egen ulykkesforsikringsrisiko, vil det således ikke være påkrævet at oprette nogen ny forsikringsinstitution til overtagelse af ulykkesrisikoen.

Med hensyn til administrationen i øvrigt har udvalget overvejet, hvorvidt direktoratet for ulykkesforsikringen skulle kunne påtage sig denne opgave. Udvalget er imidlertid nået til det resultat, at administrationen af ordningen vil kræve et nøje kendskab til de særlige grønlandske forhold, som direktoratet ikke kan forventes at være i besiddelse af, og hertil kommer yderligere, at administrationen vil blive besværliggjort, såfremt afgørelserne skal træffes i København. Det mest hensigtsmæssige — og formentlig også den ordning, som den grønlandske befolkning vil sætte mest pris på — vil derfor være at overlade administrationen til en institution med sæde i Godthåb med bistand af allerede bestående lokale organer.

Udvalget stiller derfor forslag om, at der i Godthåb oprettes et ulykkesforsikringsnævn til varetagelse af ordningens administration, herunder som 1. instans at træffe de afgørelser, som efter ulykkesforsikringsloven træffes af direktoratet. De af nævnet truffene afgørelser skal kunne indankes efter samme

regler som direktoratets afgørelser, d. v. s. for ulykkesforsikringsrådet i København, resp. socialministeriet.

Udvalget har dog fundet det praktisk, at nævnet skal være bemyndiget til at lade direktoratet overtage behandlingen af en sag i tilfælde, hvor en tilskadekommet person, der må antages at have krav på ydelser efter den grønlandske ulykkesforsikring, flytter til Daimark. Udvalget foreslår derfor optaget en bestemmelse, der giver nævnet beføjelse til at henvise sådanne tilfælde til behandling af direktoratet for ulykkesforsikringen, jfr. den foreslåede bestemmelse i anordningens § 8.

Endvidere bør nævnets formand — ligesom efter den færøske ulykkesforsikringsanordning — være berettiget til i foreliggende tilfælde at indhente udtalelser fra direktoratet for ulykkesforsikringen.

Med hensyn til ulykkesforsikringsnævnets sammensætning foreslår udvalget, at det kommer til at bestå af landsdommeren som formand, landslægen, samt 3 af landsrådet valgte medlemmer, af hvilke 1 medlem skal være repræsentant for de forsikrede, og 1 medlem skal være repræsentant for de forsikringspligtige arbejdsgivere.

En sådan sammensætning af nævnet vil svare til det færøske ulykkesforsikringsråds sammensætning.

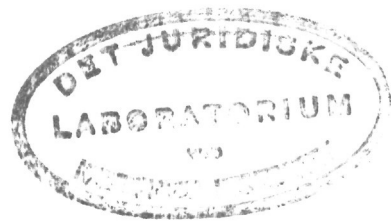
Udvalget har overvejet, hvorvidt det kunne anses for at være forsvarligt at lade landsdommeren være medlem af nævnet og således i 1. instans deltage i afgørelse af sager, der senere eventuelt kunne indankes for ham i hans egenskab af dommer. Udvalget nærer imidlertid ikke betænkelighed ved en sådan ordning, idet det ifølge de foreslåede ankebestemmelser kun er socialministeriets afgørelser, der vil kunne prøves af domstole, og sagerne derfor som hovedregel vil blive anlagt ved Østre Landsret. I øvrigt er det i loven om rettens pleje i Grønland i kap. 1, B, § 10, stk. 1, bestemt, at ingen må handle som dommer i en sag, når han er interesseret i dens udfald.

Med hensyn til *den lokale administration* foreslår udvalget, at denne for så vidt angår Vestgrønland henlægges til kæmnerne med bistand af udstedsbestyrerne og for så vidt angår Nordgrønland og Østgrønland henlægges til inspektørerne.

Kæmnerne (inspektørerne) vil få følgende

opgaver: 1) Vejledning af tilskadekomne (efterladte) med hensyn til anmeldelse af ulykkestilfælde, 2) modtage anmeldelserne og gennemgå disse, samt drage omsorg for, at de fornødne oplysninger foreligger, 3) indsende anmeldelserne til ulykkesforsikringsnævnet, 4) foretage udbetaling af dagpenge, erstatninger m. v. og 5) foretage kontrol med dagpengeberettigelsen.

I en udtalelse af 1959 har den daværende landshøvding over for udvalget udtalt, at kærnerne vil kunne påtage sig de nævnte opgaver,

IV. Ulykkesforsikringsordningens finansiering.

Udgifterne til erstatninger m. v. ved den af udvalget foreslåede ulykkesforsikringsordning grupperer sig således:

Offentligt ansatte: Udgifterne afholdes af det offentlige (staten og kommunerne) som selvforsikrer.

Privat ansatte m. v. inden for industri, håndværk, handel, landbrug m. v.: Forsikringsgivere er de af socialministeriet anerkendte private ulykkesforsikringselskaber, og udgifterne ved forsikringen afholdes gennem almindelig præmiebetaling af de forsikringspligtige arbejdsgivere samt af de selvstændige erhvervsdrivende, der tegner frivillig forsikring.

Privat ansatte m. v. inden for søfart og fiskeri m. v.: Ulykkesforsikringsforbundene for dansk søfart og for dansk fiskeri er forsikringsgivere for de inden for disse erhverv privat ansatte og selvstændige, der er beskæftiget om bord på registreringspligtige fartøjer, og udgifterne ved forsikringen afholdes af de forsikringspligtige gennem forsikringsbidrag, opkrævet af forbundene.

For den øvrige del af sømands- og fiskerbefolkningen, herunder fangere og jægere, fungerer ulykkesforsikringsnævnet som forsikringsgiver, og udgifterne for denne forsikring afholdes af de forsikringspligtige arbejdsgivere og de personligt forsikrede gennem præmier, der opkræves af nævnet.

For alle kategorier af forsikringer — bortset fra forsikringer for offentligt ansatte — har udvalget foreslået, at statskassen j yder samme tilskud til nedsættelse af forsikringspræmierne som efter ulykkesforsikringsloven, jfr. III. B., side 14. For så vidt angår de forsikrede, for hvem ulykkesforsikringsnævnet fungerer som forsikringsgiver, har udvalget endvidere foreslået, at statskassen dækker eventuelle underskud, jfr. III. F., side 22.

På grund af manglende statistisk materiale har det ikke været muligt at finde et fuldstændigt udtryk for de udgifter, som ulykkes- eller forsikringsordningen må antages at ville medføre i sin helhed. Som det fremgår af bilag 14 har udvalget foretaget en undersøgelse af det forventede risikoforløb for den del af befolkningsgruppen fiskere og fangere m. v., som må antages at være omfattet af forsikringen. Resultatet af undersøgelsen er behæftet med betydelig usikkerhed som følge af de forskellige forudsætninger, hvorunder beregningerne er foretaget, men som det fremgår af redegørelsen for undersøgelsen, når det antages, at beregningerne giver et maksimalt udtryk for risikoen efter de for tiden gældende beskæftigelsesforhold inden for erhvervet.

De samlede årlige skadeudgifter er beregnet at i dgøre:

for gennemsnitlig	
årsløn 3 000 kr.	347 000 kr.
— 4 000 —	459 000 —
— 5 000 —	572 000 —
— 6 000 —	684 000 —

Som nævnt gælder disse beløb erhvervet som helhed, og spørgsmålet bliver da, hvorledes udgifterne vil fordele sig på den gruppe af erhvervet, for hvem ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri vil dække risikoen (gruppe I), og på de øvrige erhvervsudøvere, for hvem ulykkesforsikringsnævnet vil være forsikringsgiver (gruppe II). Efter de for udvalget foreliggende oplysninger vil gruppe I omfatte ca. 200 fartøjer, eller ca. 600 beskæftigede. Under hensyn til, at disse er helårsbeskæftigede, kan antallet af arbejdsår antages at udgøre ca. 15 pct. af det beregnede antal arbejdsår for samtlige erhvervsudøvere. Det må endvidere på grundlag af den af Ministeriet for Grønland foreståede forbrugsundersøgelse, jfr. bilag 10, antages, at gruppe I har større gennemsnitlig indtjeningsmulighed end

gruppe II, således at den gennemsnitlige årsf ort j eneste incl. naturalindkomst for gruppe I kan antages at ligge mellem 5 000 kr. og 6 000 kr. og for gruppe II mellem 3 000 kr. og 4 000 kr.

Under disse forudsætninger og med antagelse af, at dødsrisikoen for grupperne står i forholdet 1:2, jfr. bilag 14, side 77, vil skadeudgifterne for gruppe I kunne ansættes til ca. 50 000 kr. og for gruppe II til ca. 265 000 kr. Såfremt ulykkesforsikringslovens regler for statstilskud til nedsættelse af forsikringsbidragene overføres som gældende for samtlige forsikringstagere, vil statstilskuddet udgøre 40 pct. eller ca. 20 000 kr. for gruppe I og ca. 106 000 kr. for gruppe II, således at nettoudgifterne vil beløbe sig til henholdsvis ca. 30 000 kr. og ca. 159 000 kr.

Sættes nettoudgifterne i relation til indhandlingsbeløbet, idet dette tages som udtryk for de pågældendes erhvervsindtægt, får man følgende resultater:

Efter oplysning fra Den kgl. grønlandske Handel udgjorde den totale indhandling i 1959 10,7 mill. kr., og efter en af Handelen foretaget opgørelse kan det påregnes, at mellem 40 og 45 pct. heraf indhandlede fra motorbåde, d. v. s. i det store og hele af fiskere, der hører under gruppe I. Regnes med 42,5 pct., vil nettoudgifterne (d. v. s. efter fradrag af statstilskuddet) for denne gruppe derfor udgøre knapt 1 pct. af gruppens indhandlingsbeløb, eller gennemsnitlig ca. 50 kr. pr. helårsarbejder. Hertil kommer administrationsudgifter.

Til sammenligning kan anføres, at ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri for tiden har fastsat et bruttobidrag på 270 kr. for en medhjælper ved fiskeri, idet der i dette bidrag er indregnet ulykkesforsikringslovens karenstid for dagpengeudbetaling (3 evt. 0 dage efter ulykkestilfældets indtræden) og en årsløn på 10 000 kr.

For gruppe II vil nettoskadeudgifterne udgøre noget over 2 pct. af denne gruppes indhandlingsbeløb, eller ca. 45 kr. pr. helårsarbejder.

Statskassens udgifter ved ulykkesforsikringsordningen udgør dels statstilskuddet til nedsættelse af forsikringspræmierne, herunder eventuelt ekstra tilskud til den af ulykkesforsikringsnævnet administrerede gruppeforsikring, jfr. III. F. side 22, dels

merudgiften til skader, der indtræffer blandt de af staten beskæftigede grønlandere, der tidligere ville være omfattet af ordningen af 28. maj 1929, jfr. II, side 10.

Statstilskuddet vil formentlig ikke overstige 200 000 kr., heri indregnet tilskud til forsikringer for privat ansatte lønmodtagere uden for fiskerierhvervet (247 mænd og 232 kvinder) og eventuelle frivillige forsikringer for selvstændige uden for fiskerierhvervet (51 mænd og 10 kvinder).

For så vidt angår statens *ulykkesrisiko* udviser fordelingen af den grønlandske befolkning efter erhverv (jfr. bilag 3 og 4) i alt 3 866 offentligt ansatte lønmodtagere (2 910 mænd og 956 kvinder). Der er intet oplyst om, hvor mange af disse personer der beskæftiges af kommunerne.

Antages det, at invaliditetsrisikoen for denne gruppe ikke afviger væsentligt fra invaliditetsrisikoen for fiskergruppen, medens dødsrisikoen må antages at være betydelig lavere, vil merudgiften efter udvalgets skøn kunne ansættes til ca. 200 000 kr., idet gennemsnitsindtægten påregnes at være ca. 6 000 kr., og der ikke her bliver tale om henlæggelse af reserver for tilkendte renter.

Statskassens samlede udgifter vil herefter kunne ansættes til ca. 400 000 kr. Hertil kommer administrationsudgifter, der dog efter udvalgets opfattelse ikke vil blive af væsentlig størrelse.

Med hensyn til kontering af statens udgifter ved ulykkesforsikringsordningen finder udvalget det naturligt, at beløbene føres over socialministeriets konto, finanslovens § 15.

For så vidt angår ulykkesforsikringsnævnet, er udvalget enig i at foreslå, at der under kontogruppen § 15.2. oprettes et nyt sæt konti under betegnelsen „2.04: Ulykkesforsikringsnævnet i Grønland" med de underkonti, der måtte blive behov for (medhjælp, vederlag én gang for alle, honorarer, kontorudgifter m. v.).

Udvalget har i denne forbindelse overvejet, hvorvidt bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 14, kunne overføres til den grønlandske ulykkesforsikringsordning for så vidt angår de med ulykkesforsikringsnævnets virksomhed forbundne administrationsudgifter. Efter denne bestemmelse påhviler det de anerkendte forsikringsmel-

skaber og -forbund, de kommuner, der ikke har afgivet risikoen efter ulykkesforsikringsloven til et anerkendt selskab, samt de arbejdsgivere, der af socialministeriet er fritaget for at afgive risikoen, at yde et årligt bidrag til direktoratet for ulykkesforsikrings- og ulykkesforsikrings-rådets administration af de i henhold til ulykkesforsikringsloven opståede forhold, som vedrører de bidragspligtige.

Bidraget pålignes de bidragspligtige på grundlag af og i forhold til de bidragspligtiges præmieindtægt eller, hvor forsikring ikke er tegnet, i forhold til et skønsmæssigt beregnet præmiebeløb svarende til den pågældendes risiko efter ulykkesforsikringsloven.

Ved overførelse af en tilsvarende bestemmelse til den grønlandske ulykkesforsikring må imidlertid ulykkesforsikringsnævnets administration af forsikringen for den gruppe søfolk, fiskere og fangere, for hvilken nævnet er forsikringsgiver, holdes adskilt fra nævnets øvrige administration, hvilket næppe vil være praktisk muligt. Hertil kommer, at den resterende del — og formentlig den mindste del — af nævnets administrationsudgifter skulle pålignes dels de grønlandske kommuner, dels de anerkendte forsikrings-selskaber og -forbund og for disses vedkommende i forhold til den grønlandske forsikringsportefølje, der ikke kan forventes at ville være adskilt fra porteføljen i henhold til ulykkesforsikringsloven. Under hensyn til disse forhold er udvalget enig i at foreslå, at udgifterne til nævnets administration indtil videre afholdes af statskassen uden refusion.

Med hensyn til statskassens udgift til tilskud til nedsættelse af forsikringspræmierne, såvel for de forsikringer, der tegnes i de anerkendte forsikrings-selskaber og -forbund, som for gruppeforsikringen af søfolk, fiskere og fangere, der administreres af ulykkesforsikringsnævnet, vil denne udgift kunne indgå i den bestående konto § 15.3.08.62. Statens tilskud til nedsættelse af visse ulykkesforsikringspræmier. Heri indgår i forvejen statstilskuddet til nedsættelse af præmier for forsikringer tegnet i henhold til ulykkesforsikringsloven.

Udgifter til erstatninger m. v. til de af staten beskæftigede, der omfattes af den grønlandske ulykkesforsikringsanordning, vil

kunne indgå i den bestående konto § 15.3.08.62. Erstatninger m. v. til statens tjenestemænd og arbejdere. I denne konto indgår i forvejen statens udgifter til erstatninger m. v. i henhold til ulykkesforsikringsloven.

Endelig bør der for så vidt angår den gruppeforsikring, for hvilken ulykkesforsikringsnævnet vil være forsikringsgiver, efter udvalgets opfattelse optages to nye konti under betegnelsen § 15.3.13. „Erstatninger m. v. til visse grønlandske søfolk, fiskere og fangere ni. n. med udgiftsposten

62. Erstatninger m. v. til tilskadekomne, og indtægtsjosten

94. Indbetalte præmier fra grønlandske søfolk, fiskere og fangere.

Udvalget har overvejet, i hvilket omfang de forventede udgifter til løbende renteerstatninger skal indregnes i præmien for det enkelte regnskabsår, d. v. s. hvorvidt der kun skal tages hensyn til de faktiske rentebeløb, der kommer til udbetaling i regnskabsåret, eller om renternes kapitalværdi, rentereserven, skal indregnes i forsikringsbidraget. Udvalget er opmærksom på, at for så vidt angår renteerstatninger, der tilkendes statens funktionærer og arbejdere, afholdes udgifterne til de løbende renteudbetalinger af de årlige bevillinger, uden at der beregnes reserver, men under hensyn til, at den specielle grønlandske, af ulykkesforsikringsnævnet administrerede gruppeforsikring, der delvis finansieres af de forsikrede, efter udvalgets opfattelse som tidligere anført bør være af foreløbig karakter, er udvalget enig i, at de for privat forsikring gældende forsikringstekniske synspunkter bør lægges til grund ved beregningen af præmiernes størrelse, således at udgifter til rentereserven henføres til det regnskabsår, hvori ulykkestilfældet indtræffer. Herved vil imidlertid det enkelte års præmier overstige det faktiske udbetalte erstatningsbeløb, og der opstår spørgsmål om, hvorvidt rentereserven da skal overføres til et særligt fond, der i forbindelse med en nærmere fastsat forrentning heraf skal tjene til dækning af fremtidige renteudbetalinger.

Det vil efter udvalgets opfattelse ikke være hensigtsmæssigt at indføre et sådant fond i statsregnskabet, men undladelsen heraf vil medføre en forpligtelse for staten til

at formidle udbetalingen af løbende renteydelser, når gruppeforsikringen til sin tid skal afløses af en egentlig forsikring.

Denne forpligtelse vil kunne opfyldes enten derved, at staten selv overtager de løbende renteudbetalinger, eller derved, at

den forsikringsinstitution, der overtager ulykkesrisikoen for gruppen, samtidig overtager udbetalingen af de løbende renter, der er tilkendt før overtagelsen, mod at de hertil fornødne kapitalbeløb overføres fra statskassen.

V. Udkast til anordning for Grønland om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

På grundlag af de foran anførte betragtninger, som medfører, at den grønlandske ulykkesforsikringsordning på en række væsentlige punkter må afvige fra ulykkesforsikringsloven, har udvalget udarbejdet følgende forslag til en grønlandsk ulykkesforsikringsordning, der i det omfang, det har været muligt, holder sig til ulykkesforsik-

ringslovens bestemmelser, hvorved det dog skal bemærkes, at en del af ulykkesforsikringslovens paragraffer på grund af de særlige administrationsforhold i Grønland har måttet ændres. Den nærmere begrundelse af disse ændringer er anført i bemærkningerne til forslaget.

Udkast

tu

Anordning for Grønland om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

I henhold til den regeringens ved § 82 i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, jfr. bekendtgørelse nr. 142 af 8. maj 1959, meddelte bemyndigelse sættes herved den nævnte lov i kraft i Grønland i følgende skikkelse:

Kap. I. Almindelige bestemmelser.

§ 1. Rammes en i medfør af denne anordning forsikret person af et *ulykkestilfælde*, der midlertidig eller vedvarende forringer hans erhvervsevne, er han på den måde og i det omfang, som nedenfor bestemmes, forsikret mod ulykkestilfældets følger. Forvolder ulykkestilfældet døden, er hans efterladte på samme måde forsikret mod det lidte tab af forsørger.

Stk. 2. Lige med ulykkestilfælde regnes *skadelige påvirkninger* af højst nogle få dages varighed, der skyldes arbejdet eller de forhold, hvorunder det foregår, og som medfører forringelse af erhvervsevnen eller død.

§ 1 A. De i nedenstående skema omhandlede *erhvervssygdomme* berettiger til erstatning i overensstemmelse med nærværende anordning, såfremt det med rimelig sandsynlighed kan antages, at disse sygdomme og deres følgetilstande udelukkende eller i overvejende grad skyldes skadelige påvirkninger hidrørende fra den forsikredes arbejde eller de forhold, hvorunder det foregår.

- 1) Sygdomme i lunger og luftveje, opstået ved indånding af støv, røg, tåge, dampe eller luftarter, bortset fra asthma bronchiale og rhinitis vasomotorica.
- 2) Asthma bronchiale og svær rhinitis vasomotorica, opstået ved indånding af støv fra:

- a) bomuld, frø, korn, mel, kaffe, tobak, træ, hamp, jute, hør og gummi arabicum eller møbelvegetabil samt forureninger af disse stoffer,
 - b) fjer, husdyr, skind eller uld,
 - c) farvestoffer, kunstharpiks eller medikamenter og forstadier til disse.
- 3) Forgiftninger ved:
antimon,
arsen,
bly,
fluor,
fosfor,
kadmium,
kobolt,
kviksølv,
mangan,
selen,
tallium,
tellur,
vanadin,
eller disses legeringer og kemiske forbindelser.
 - 4) Forgiftninger ved:
alifatiske nitrater og sulfider,
amino-, azo-, hydroxyl-, halogen- og nitroderivater af cykliske forbindelser,
cyan og cyanforbindelser,
kulilte,
kølemidler,
midler mod skadedyr, ukrudt og planteparasitter,
organiske opløsningsmidler (incl. fortyndere og rensesæsker),
svovlbrinte.

- 5) Hudsygdomme, fremkaldt ved påvirkning af:
 - a) stoffer, over for hvilke overfølsomhed er sikkert påvist,
 - b) stoffer og arbejdsprocesser, selv om overfølsomhed ikke er sikkert påvist, såfremt sygdommen er langvarig eller stadig tilbagevendende ved arbejdets genoptagelse, og den inden for de sidste 12 måneder har medført i alt mindst 6 ugers arbejdsudygtighed som følge af sygdommens behandling.
- 6) Øjensygdomme fremkaldt af de under grupperne 2-4 nævnte stoffer i støv- eller dampform.
- 7) Sygdomme fremkaldt ved ioniserende stråling fra radioaktive stoffer og røntgenanlæg samt ved ultraviolet eller infrarød stråling.
- 8) Sygdomme fremkaldt ved vibrationer fra trykluftværktøj og lignende instrumenter.
- 9) Døvhed eller svær tunghørighed fremkaldt ved larmende arbejde.
- 10) Fingerkrumning (Dupuytren's kontraktur) fremkaldt ved arbejde, der på særlig måde påvirker hulhåndens seneplade.
- 11) Maligne neoplasmer og disses forstadier fremkaldt ved påvirkning fra arsen-, krom-, eller organiske forbindelser.
- 12) Kalvekastningsfeber, mildbrand, leptospiroser (Weil's syge m. fl.), svinerosen, trikofyti, tuberkulose og andre infektioner overført ved smitte fra dyr og dyriske produkter (fremkaldt af *brucella abortus* Bang, *bacillus anthracis*, *leptospirae*, *erysipelotrix rhusiopathiae*, *trichophyton*, *mycobacterium tuberculosis typus bovinus*, etc.).
- 13) Kroniske infektionssygdomme opstået ved smitte under arbejde i sygehuse, sanatorier, kuranstalter, plejehjem og lignende eller ved pasning af syge uden for disse samt i laboratorier for videnskabelige undersøgelser og forsøg.

Stk. 2. Socialministeren bemyndiges til efter indstilling fra det grønlandske nævn for ulykkesforsikring og efter forhandling med det i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde omhandlede direktorat for

ulykkesforsikringen og ulykkesforsikringsråd at foretage ændringer i erhvervssygdomsfortegnelsen, herunder at indføje nye erhvervssygdomsgrupper.

Stk. 3. Hvor der i denne anordning knyttes retsvirkninger til dagen for et ulykkestilfældes indtræden (skadedatoen), gælder disse, for så vidt angår erhvervssygdomme, fra den dag, da sygdommen har givet de første sikrt symptomer, eller fra den dag, da pågældende af en læge er blevet gjort bekendt med, at lidelsen må antages at være arbejdsbetnet, eller fra den dag, da lidelsen har medført gentagne arbejdsudygtighedsperioder, en mere varig arbejdsafbrydelse eller overgang til andet arbejde. Det grønlandske navn for ulykkesforsikring bestemmer, hvilket af de nævnte tidspunkter der i hvert enkelt tilfælde skal lægges til grund.

§ 2. Forsikringspligtig arbejdsgiver for en tilskadekommen er den arbejdsgiver, i hvis virksomhed ulykkestilfældet er indtruffet under arbejde for denne eller ved de forhold, hvorunder arbejdet foregår, jfr. dog § 51, stk. 1, 2. punktum.

Stk. 2. Forsikringspligtig arbejdsgiver for en person, der har pådraget sig en erhvervssygdom, er arbejdsgiveren i den virksomhed, i hvilken den syge senest før sygdommens påvisning har været udsat for skadelige påvirkninger, der antages at have medført den pågældende sygdom, medmindre det godtgøres, at sygdommen skyldes arbejde i anden virksomhed.

Stk. 3. Si aten yder sine i Grønland beskæftigede, der ved ulykkestilfældets indtræden har fast bopæl der, erstatning efter denne anordnings regler. Har de pågældende ikke fast bopæl i Grønland, ydes erstatning efter de i det øvrige kongerige gældende regler. Efter tilsvarende regler afgøres arbejdsgivernes forsikringsansvar for personer, der beskæftiges i Grønland i virksomheder, der har sæde eller styrelse i den øvrige del af riget. Lardsrådet og kommunerne yder deres beskæftigede erstatning efter denne anordnings regler. Samme erstatning tilkommer personer, der udøver borgerlige eller kommunale embeder.

Stk. 4. Nærværende anordnings regler kan med de lempelser, der følger af pågældende personers særlige forhold, bringes til anvendelse på personer, som er anbragt på offent-

ligt anerkendte anstalter, hjem el. lign., eller som af en af vedkommende anstalter er anbragt i kontrolleret familiepleje.

Stk. 5. Reglerne om arbejdsgivernes forsikringsansvar i øvrigt, om gruppeforsikring samt om adgang til at tegne frivillig forsikring indeholdes i kap. VI og VII.

§ 3. Foruden ulykkestilfælde, der opstår ved den forsikredes i denne anordning omhandlede arbejde eller ved de forhold, hvorunder det foregår, omfatter forsikringen ulykkestilfælde, der bevisligt skyldes den forsikredes forsøg på redning af menneskeliv, forebyggelse af ulykker eller afværgelse af større materielle og kulturelle tab, når forsøget — på eller uden for arbejdsplads — sker i sammenhæng med sådant arbejde.

Stk. 2. Udelukket fra forsikring er ulykkestilfælde, som den forsikrede selv har hidført med forsæt. Har den forsikrede ved grov uagtksomhed, ved tilsidesættelse af reglementariske bestemmelser, som er holdt tilbørlig i kraft, eller ved beruselse selv hidført eller dog væsentlig bidraget til ulykkestilfældet, skal erstatningen nedsættes eller bortfalde. I så fald skal det grønlandske nævn for ulykkesforsikring udtrykkelig udtale det i sin kendelse.

Stk. 3. Ulykkestilfælde, der opstår ved krigsbegivenheder, er ikke omfattet af denne anordning, bortset fra forsikring efter anordningens kap. VII, for så vidt angår ulykkestilfælde ved sejldes.

§ 4. Er nogen over for den tilskadekomne eller hans efterladte erstatningspligtig for et af forsikringen omfattet ulykkestilfælde, indtræder vedkommende forsikringsgiver i det omfang, i hvilket denne i medfør af anordningen har betalt eller er pligtig at betale erstatning til den tilskadekomne eller hans efterladte, i disses ret mod den erstatningspligtige.

§ 5. Overenskomster mellem forsikringspligtige og forsikringsberettigede har ingen retlig gyldighed, når de går ud på eller fører til, at nogen bestemmelse i denne anordning ikke skal gælde, eller at den forsikrede skal udrede en forsikringspræmie, som efter anordningen påhviler arbejdsgiveren, eller at pligtige ydelser ikke skal beregnes efter anordningen. Ligeledes er overenskomster

om tilbageholdelse af lønninger i anledning af forsikring i henhold til denne anordning ugyldige.

§ 6. Krav, som tilkommer en forsikret eller hans efterladte ifølge denne anordning, kan ikke gøres til genstand for arrest, eksekution eller anden retsforfølgning. Retshandler, der afsluttes af de pågældende med hensyn til nævnte krav, er ugyldige.

§ 7. Regeringen bemyndiges til at træffe gensidig overenskomst med fremmed stat om, i hvilket omfang bestemmelserne i denne anordning eller den fremmede stats tilsvarende bestemmelser skal komme til anvendelse på bedrifter, hvis virksomhed også drives i den anden stat, eller på forsikrede, der midlertidig beskæftiges inden for den anden stats område.

Kap. II. Om det grønlandske nævn for ulykkesforsikring.

§ 8. Ordningen af de ifølge denne anordning opståede forhold varetages af det grønlandske nævn for ulykkesforsikring. I tilfælde, hvor tilskadekomne flytter fra Grønland til den øvrige del af kongeriget, kan nævnet dog henvise sagen til direktoratet for ulykkesforsikringen, hvis afgørelser har samme retsvirkning, som hvis afgørelsen var truffet af nævnet.

§ 9. Det grønlandske nævn for ulykkesforsikring består af landsdommeren i Grønland som formand, landslægen i Grønland, samt 3 af landsrådet for 4 år valgte medlemmer, af hvilke 1 medlem skal være repræsentant for de forsikrede, og 1 medlem skal være repræsentant for de forsikringspligtige arbejdsgivere. Desuden vælger landsrådet 3 suppleanter.

Stk. 2. Udgifterne ved nævnet, herunder honorarer til medlemmerne, afholdes af statskassen efter nærmere af socialministeren fastsatte regler.

Stk. 3. Bestemmelser om forretningsgangen for nævnet fastsættes i en forretningsorden af socialministeren efter forslag af nævnet.

Stk. 4. Formanden for nævnet skal være berettiget til i foreliggende tilfælde at indhente udtalelser fra direktoratet for ulykkes-

forsikringen, og er bemyndiget **til**, når omstændighederne taler derfor, at tilkalde læger med specialuddannelse til som rådgivere at deltage i nævnets møder.

§ 10. Nævnets formand og medlemmer må ikke være ansat i eller tage del i ledelsen af noget i medfør af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde anerkendt forsikringselskab.

§ 11. Nævnet træffer, efter at have modtaget alle fornødne oplysninger, afgørelse af følgende spørgsmål:

- 1) om en virksomhed eller et arbejdsforhold hører under denne anordning, og i bekræftende fald, om hvem der er at anse som forsikringspligtig;
- 2) om en person har adgang til at tegne frivillig forsikring i medfør af denne anordning;
- 3) om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 38 og 42;
- 4) om der foreligger et ulykkestilfælde, jfr. §§ 1 og 1 A, og om ulykkestilfældet kan anses for forvoldt ved den pågældendes under anordningen hørende arbejde eller under de forhold, under hvilke det foregår, jfr. § 3;
- 5) om den tilstedeværende lidelse kan anses for forvoldt ved det påberåbte ulykkestilfælde, samt skadedatoen;
- 6) om størrelsen af den arbejdsfortjeneste, som skal lægges til grund ved erstatningsberegningen, jfr. § 44;
- 7) om der findes personer, der kan gøre krav på dødsrerstatning;
- 8) om et ulykkestilfælde har medført sådanne følger, der begrunder krav på ydelser efter anordningen, og om størrelsen og arten af de ydelser, der tilkommer den forsikrede eller hans efterladte, jfr. §§ 32, 39 og 41;
- 9) om anvendelsen af bestemmelserne i § 34, stk. 4, §§ 46 og 47;
- 10) om anvendelsen af bestemmelserne i §§ 3, stk. 2, og 50, stk. 1-4;
- 11) om tvivlsspørgsmål vedrørende dagpenge;
- 12) om en arbejdsgivers fritagelse for at udrede ydelser efter anordningen, jfr. § 19, stk. 1;
- 13) om tvivlsspørgsmål vedrørende takst for lægeattester.

Stk. 2. Forinden nævnet træffer afgørelse af de i stk. 1 omhandlede spørgsmål, skal det give vedkommende forsikringsgiver samt andre vedkommende lejlighed til at gøre sig bekendt med de foreliggende oplysninger og til at udtale sig om sagen. Har nævnet undladt at følge denne fremgangsmåde, kan ulykkesforsikringsrådet, eventuelt socialministeren, når omstændighederne i øvrigt taler derfor, se bort fra de i § 12 foreskrevne ankefrister.

§ 12. De af nævnet i medfør af bestemmelserne i i 11, stk. 1, nr. 4 12, truffne afgørelser kaa indankes for ulykkesforsikringsrådet, hvis afgørelser er endelige.

Stk. 2. Alle øvrige af nævnet truffne afgørelser kan indankes for socialministeren. Bortset fra afgørelser af de i § 11, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte spørgsmål kan socialministerens afgørelser ikke indbringes for domstolene.

Stk. 3. For indankning til socialministeren eller ulykkesforsikringsrådet såvel som for indbringelse af socialministerens afgørelse for domstolene gælder en frist af 3 måneder fra den om afgørelsen givne underretning.

§ 13. Er der om en ulykkesforsikring, der ikke hetinører under denne anordning, truffet den aftale mellem forsikringstagerne og et forsikringselskab, at erstatning skal ydes i overensstemmelse med anordningen, og at parterne underkaster sig nævnets afgørelse, ska. de under sådan forsikring hørende ulykkestilfælde behandles som hørende undei denne anordning. Til dækning af nævnets udgifter herved fastsætter socialministeren en kendelse.

§ 14. Nævnet indsender årlig til socialministeren beretning om dets virksomhed. Beretningen offentliggøres på den af ministeren foreskrevne måde.

Kap. III. Om forsikringspligtens ordning.

§ 15. Stab og kommune har ikke pligt til at afgive deres risiko efter nærværende anordning.

Stk. 2. Det påhviler de efter denne anordning forsikringspligtige arbejdsgivere, for så vidt de ikke omfattes af bestemmelserne i

§ 16, at overføre deres risiko på et af de i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde anerkendte forsikringselskaber. Når et anerkendt forsikringselskab har overtaget en forsikringspligtig arbejdsgivers risiko, hæfter selskabet, selv om der ved forsikringsaftalen er gået ud fra urigtige forudsætninger angående forsikringsansvarets omfang. De indgåede forsikringsaftaler er undergivet de i nævnte lov, § 15, stk. 7-12 15 A fastsatte bestemmelser.

§ 16. De efter § 56 forsikringspligtige er — for så vidt angår skibe, fartøjer og både af enhver art, der sædvanlig anvendes i anden virksomhed end jagt-, fangst- og fiskerierhverv — samtidig med at de indtræder i et forhold, der medfører forsikringspligt efter nævnte bestemmelse, og så længe forholdet vedvarer, under gensidigt ansvar medlemmer af det i § 16, stk. 1, i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde omhandlede ulykkesforsikringsforbund for dansk søfart.

Stk. 2. De efter § 56 forsikringspligtige, der driver jagt-, fangst- eller fiskerierhverv, er efter tilsvarende regler under gensidigt ansvar medlemmer af det i § 16, stk. 2, i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde omhandlede ulykkesforsikringsforbund for danske fiskere.

Stk. 3. I tvivlstilfælde afgøres spørgsmålet om, under hvilket forbund en forsikringspligtig henhører, af det grønlandske nævn for ulykkesforsikring. Nævnets afgørelse kan overensstemmende med reglerne i § 12 indkendes for socialministeren, hvis afgørelse er endelig.

Stk. 4. De efter §§ 57 og 58 forsikringspligtige er — samtidig med at de indtræder i et forhold, der medfører forsikringspligt efter de nævnte bestemmelser, og så længe forholdet vedvarer — medlemmer af en gruppeforsikring, for hvilken det grønlandske nævn for ulykkesforsikring er forsikringsgiver. De nærmere regler for udstedelse af forsikringsbevis og for fastsættelse af og opkrævning af præmier, jfr. § 18, stk. 2, fastsættes af socialministeren efter forhandling med ministeren for Grønland.

§ 17. En under anordningen hørende arbejdsgiver, der har overtaget et arbejdes udførelse, anses som arbejdsgiver også over for

de arbejdere, som kontrahenten overlader ham til udførelsen.

Stk. 2. Den, der driver virksomhed eller udfører arbejde, hvortil der er knyttet forsikringspligt, anses som arbejdsgiver for alle ved virksomheden eller arbejdet beskæftigede arbejdere, uanset om de er antaget af en anden, der har overtaget udførelsen af visse herunder hørende arbejder, medmindre denne selv har sine arbejdere forsikret.

§ 18. Præmier, som en forsikringspligtig arbejdsgiver eller en i medfør af §§ 55, 58 og 59 forsikret er en forsikringsgiver skyldig, kan i mangel af rettidig betaling inddrives i overensstemmelse med bestemmelserne i kap. 7 i lov nr. 271 af 14. juni 1951 om rettens pleje i Grønland. For præmier efter kap. VII tilkommer der vedkommende forbund søpanteret i skib og fragt efter bestemmelsen i sølovens § 267, nr. 2. Præmier efter §§ 57 og 58 udredes i mangel af rettidig betaling forskudsvis af vedkommende kommunekasse, der derved indtræder i retten til det skyldige beløb.

Stk. 2. Personer, der er omfattet af den i § 16, stk. 4, omhandlede gruppeforsikring, erlægges præmie, hvis størelse fastsættes for et tidsrum af 3 år ad gangen af socialministeren efter indstilling af det grønlandske nævn for ulykkesforsikring. Præmien beregnes på grundlag af et skøn over gruppeforsikringens forventede årlige skadeudgifter, og således at den i forbindelse med tilskud fra staten, jfr. § 69, antages at kunne dække de nævnte skadeudgifter, herunder tillige de af nævnet i henhold til § 19, stk. 3, eventuelt afholdte beløb.

Stk. 3. Såfremt de i henhold til stk. 2 inden for regnskabsperioderne opkrævede præmier ikke kan dække erstatningsforpligtelserne, afholdes det manglende beløb af statskassen.

§ 19. Har en arbejdsgiver undladt at opfylde sin forsikringspligt efter denne anordning, har en tilskadekommet forsikringsberettiget eller hans efterladte krav på ham efter anordningen, medmindre nævnet skønner, at der har foreligget sådanne undskyldende omstændigheder for hans undladelse, at han bør fritages for at udrede ydelserne efter anordningen. Såfremt arbejdsgiveren af nævnet fritages for at udrede ydelserne efter anordningen, skal han efter nævnets

bestemmelse udrede den præmie, han har unddraget en forsikringsgiver ved sin undladelse; det samme gælder, såfremt en arbejdsgiver efter § 72 ikendes en bøde for at have undladt at tegne forsikring eller for ikke at holde sin forsikring i kraft.

Stk. 2. Såfremt de tilskadekomne eller disses efterladte ikke i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 1 har opnået dækning for deres krav hos en efter kap. VI forsikringspligtig arbejdsgiver eller i hans bo på det tidspunkt, et forsikringsbeløb forfalder til udbetaling, udbetales det manglende beløb forskudsvis af nævnet. De beløb, som på denne måde udredes af nævnet, med fradrag af, hvad der erholdes hos arbejdsgiverne i henhold til bestemmelserne i stk. 1, lignes for hvert kalenderår på samtlige i henhold til lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde anerkendte forsikrings-selskaber i forhold til deres præmieindtægt af pligtig ulykkesforsikring samt på de arbejdsgivere, der i medfør af § 15, stk. 13, i nævnte lov, har erholdt fritagelse for at afgive deres risiko, i forhold til et af direktoratet for ulykkesforsikringen skønsmæssigt beregnet præmiebeløb svarende til disse arbejdsgiveres risiko efter loven, mod at retten efter denne paragrafs stk. 1 overgår til disse selskaber og arbejdsgivere. De nærmere regler for denne påligning, der foretages samtidig med den i lovens § 19 omhandlede påligning, fastsættes af socialministeren efter forslag af direktoratet for ulykkesforsikringen.

Stk. 3. Såfremt de tilskadekomne eller disses efterladte ikke i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 1 har opnået dækning for deres krav hos en efter § 57 forsikringspligtig arbejdsgiver eller i hans bo på det tidspunkt, et forsikringsbeløb forfalder til udbetaling, udbetales det manglende beløb forskudsvis af nævnet.

Kap. IV. Om forsikringskravene.

§ 20. Ydelserne efter denne anordning består foruden i sygebehandling m. m. under visse forhold, i

- 1) dagpenge;
- 2) invaliditetserstatning;
- 3) erstatning til efterladte;
- 4) begravelseshjælp.

§ 21. Det påhviler forsikringsgiveren at afholde udgifterne til anskaffelse af proteser, briller og lignende hjælpemidler samt syge-vogne, som — medens sagen er under behandling — af nævnet skønnes fornødne til at sikre sygebehandlingens resultater, formindske ulykkestilfældets følger eller nøjere bestemme invaliditetens grad. Såfremt tilskadekomne under arbejdet anvendte et af de ovenfor nævnte hjælpemidler og dette er blevet beskadiget som følge af ulykkestilfældet, påhviler det ligeledes forsikringsgiveren at ifholde udgifterne til reparation, eventuelt fornyelse, af hjælpemidlet.

Stk. 2. I det omfang, hvori det ikke påhviler det offentlige i Grønland eller en sygekasse (sygforening) at afholde udgifterne hertil, påhviler det forsikringsgiveren at afholde udgifterne til sygebehandling og optræning, når nævnet — medens sagen er under behandling — skønner sygebehandling eller optræning fornøden til at opnå den bedst mulige helbredelse. Optræningen skal foretages som efterbehandling i umiddelbar tilknytning til sygebehandling i de af direktoratet for ulykkesforsikringen eller det grønlandski; nævnt for ulykkesforsikring her i riget anerkendte optræningsinstitutioner, hvor behaldningen (optræningen) foregår under lægelig kontrol.

§ 22. Rotten til dagpenge er betinget af erhvervsevnenes forringelse.

Stk. 2. Sådan forringelse anses at være til stede, så længe den tilskadekomne på grund af beskadigelsen ikke er i stand til at genoptage sit arbejde i væsentlig samme omfang som tidligere.

Stk. 3. Såfremt der i medfør af bestemmelsen i § 20, stk. 2, er meddelt en forsikret pålæg om at afholde sig fra bestemte arbejder, kan nævnet bestemme, at der uanset betingelsen for dagpengeret efter stk. 2 tillægges pågældende dagpenge som erstatning for tab af arbejdsfortjeneste som følge af pålægget.

Stk. 4. Dagpenge ydes ikke til arbejdsgiverens hjemmевærende børn, såfremt det dem overgåede ulykkestilfælde er indtruffet inden deres fyldte 14. år.

Stk. 5. For den tid, i hvilken en tilskadekomnen af tjener sin værnepligt, bortfalder hans krav på dagpenge. Såfremt pågældende

har forsørgelsespligt over for andre, har disse krav på de ham ellers tilkommende dagpenge.

§ 23. Dagpengene begynder at løbe fra begyndelsen af den 14. uge efter ulykkestilfældets indtræden.

§ 24. Dagpengene skal så vidt muligt betales den tilskadekomne bagud hver fredag med det ham for den forløbne uge tilkommende beløb, første gang den første fredag efter den dag, på hvilken retten til dagpenge er indtrådt.

§ 25. Dagpengenes størrelse udgør $\frac{3}{4}$ af den tilskadekomnes dagløn, jfr. § 44, dog højst $\frac{2}{3}$ af daglønnen beregnet efter en årsløn af 10 000 kr., eventuelt reguleret i henhold til bestemmelsen i § 44 A, stk. 1. For hver uge betales dagpenge for 7 dage.

Stk. 2. Delvise dagpenge ydes ikke; dog kan nævnet, hvor forholdene taler derfor, nedsætte dagpengene med en fjerdedel.

§ 26. Medfører ulykkestilfældet ikke krav på invaliditetserstatning, ophører dagpengene at løbe, så snart betingelserne for samme efter § 22 bortfalder.

Stk. 2. Medfører tilfældet krav på invaliditetserstatning, vedbliver dagpengene under de i § 22 foreskrevne betingelser at løbe indtil dagen for nævnets afgørelse af invaliditetsspørgsmålet.

Stk. 3. Medfører tilfældet døden, løber dagpengene under samme betingelser indtil dødsdagen.

§ 27. Er der ydet hjælp i henhold til den i Grønland gældende forsorgsordning eller i henhold til lov om offentlig forsorg i et tidsrum, for hvilket der senere tilstås dagpenge efter denne anordning, kan vedkommende opholdskommune af forsikringsgiveren kræve af det pågældende tilkommende beløb at få udbetalt et til den ydede hjælp svarende dagpengebeløb til dækning af hjælpen, dog ikke mere end dagpengene for samme tidsrum. Kommunen kan kun kræve dækning af hjælp, der er ydet i anledning af den ved dagpengenes udeblivelse forårsagede trang.

§ 28. Vedkommende forsikringsgiver er berettiget til ved den tid, da dagpengeretten kan indtræde, at kræve, at den tilskadekomne fremsender lægeerklæring til oplysning om, at lidelsen er forvoldt ved det påberåbte ulykkestilfælde, jfr. herved også § 1, stk. 2 og § 1 A, og at betingelserne for dagpengeretten er til stede. Denne lægeerklæring betales af forsikringsgiveren.

Stk. 2. Forsikringsgiveren er berettiget til i det omfang, det findes påkrævet til dokumentation af dagpengeretten, at forlange lægeerklæring fremsendt mod at yde den for disse lægeerklæringer fastsatte betaling.

§ 29. Det påhviler vedkommende forsikringsselskab at give nævnet, resp. direktoratet for ulykkesforsikringen, underretning om, hvor længe og med hvilket beløb det i hvert enkelt tilfælde har udbetalt dagpenge.

§ 30. Når en arbejdsgiver yder den tilskadekomne fuldt arbejdsvederlag, skønt den tilskadekomne ikke er i stand til at genoptage sit arbejde i væsentlig samme omfang som før ulykkestilfældet, jfr. § 22, er han berettiget til for pågældende tidsrum at oppebære tilskadekomnes dagpenge. Udgør dagpengene mere end vederlaget, har tilskadekomne krav på det overskydende beløb.

§ 31. Når der er forløbet 1 år efter ulykkestilfældet, skal nævnet så vidt muligt træffe afgørelse af, om der tilkommer en tilskadekomnen krav på invaliditetserstatning.

Stk. 2. Når omstændighederne taler derfor, kan nævnet dog udsætte afgørelsen, i intet tilfælde dog ud over 3 år efter ulykkestilfældets indtræden.

§ 32. Invaliditetserstatning ydes i form af en årlig rente, der, for så vidt den ikke kapitaliseres, jfr. § 36, løber, så længe den tilskadekomnes erhvervsevne er forringet med 5 pct. eller derover som følge af ulykkestilfældet.

Stk. 2. Renten udgør ved fuldstændigt tab af erhvervsevnen $\frac{2}{3}$ af den tilskadekomnes årsløn, jfr. § 44, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en til nedsættelsen svarende del af den rente, der ville være at yde ved fuldstændigt tab af erhvervsevnen.

Stk. 3. Ved fastsættelsen af invaliditetsgraden skal nævnet i det omfang, som skønnes rimeligt, tage hensyn til særlige færdigheder, der kræves i vedkommendes sædvanlige erhverv, samt til sådan forudbestående forringelse af erhvervsevnen, som må antages at forværre ulykkestilfældets følger, derunder mén af tidligere ulykkestilfælde.

§ 33. For så vidt renten fastsættes efter en invaliditetsgrad af 50 pct. eller derover, begynder den at løbe fra den dag, da dagpengene ophører. I alle andre tilfælde begynder den at løbe fra dagen for nævnets afgørelse af invaliditetsspørgsmålet.

§ 34. Det påhviler en rentenyder at meddele nævnet underretning om enhver forandring i hans forhold, som kan formodes at medføre nedsættelse eller bortfald af renten, ligesom nævnet skal være opmærksom på, om sådan forandring indtræder.

Stk. 2. Nævnet er bemyndiget til at indkalde rentenydere til kontrol. For så vidt rentenyderen vanskeliggør nævnets undersøgelse, kan nævnet, når det anser det for sandsynligt, at afgørelsen vil komme til at gå ud på, at renten skal inddrages eller nedsættes, midlertidig standse udbetalingen af renten helt eller delvis.

Stk. 3. Hvis en rentenyder mod bedre vidende, jfr. stk. 1, uberettiget har oppebåret rente i henhold til nærværende anordning, vil det beløb, der med urette er oppebåret, efter socialministerens nærmere bestemmelse være at erstatte af pågældende, eventuelt hans dødsbo.

Stk. 4. Skønner nævnet, at de omstændigheder, der har været bestemmende for fastsættelsen af invaliditetsrenten, har forandret sig i væsentlig grad, bliver renten at forhøje, nedsætte eller inddrage under hensyn til de indtrufne forandringer. Sådan genoptagelse til revision af invaliditetsrenten kan dog ikke finde sted, når der er forløbet 5 år efter rentens første fastsættelse, medmindre nævnet i det enkelte tilfælde skønner, at den endelige invaliditetsgrad ikke kan fastsættes på det pågældende tidspunkt; i så fald fastsætter nævnet inden udløbet af nævnte periode en frist for genoptagelse af sagen til endelig afgørelse.

§ 35. Bliver nævnet, f. eks. gennem meddelelser fra andre myndigheder, rentenyde-

rens pårørende eller andre private, opmærksom på, at en rentenyder ikke bør have dispositionsret over den ham tilkendte rente, træffer det efter en betryggende undersøgelse af forholdet bestemmelse om, på hvilken måde renten skal komme pågældende til gode, idet det om fornødent drager omsorg for, at rentenyderen umyndiggøres, jfr. herved reglerne i lov om umyndighed og værgemål, §§ 2-3, 38 og 46, eller at der på anden måde gribes ind efter lovgivningens regler.

Stk. 2. For så vidt angår en rentenyder, som anbringes eller er anbragt for offentlig regning eller for en anerkendt sygekasses eller invalideforsikringsfondens regning på en i Grønland beliggende institution eller en i henhold til lovgivningen om offentlig forsorg anerkendt anstalt eller af en sådan anstalt unde dennes vedvarende tilsyn hos private, drønger nævnet — når anbringelsen strækker sig ud over indlæggelsesmåneden og den følgende måned — omsorg for, at den en sådan person tilkommende rente efter omstændighederne udbetales til dækning af de med nævnte ophold forbundne udgifter; det eventuelt tiloversblevne beløb udbetales pågældende selv, jfr. herved stk. 1.

Stk. 3. Ved anvendelsen af regelen i stk. 2 bliver der at tage hensyn til, hvorvidt pågældende lar forsørgelsespligt over for andre. Renten skal da i trangtilfælde fortrinsvis anvendes til fyldestgørelse af sådan forsørgelses pligt.

Stk. 4. For så vidt det beløb, der i henhold til stk. 2 og 3 i det enkelte tilfælde kan anvendes til dækning af udgifter ved pågældendes anbringelse, måtte overstige det beløb, der efter de til enhver tid gældende regler påhviler patienten selv eller i trangtilfælde det offentlige at udrede, anvendes restbeløbet til nedsættelse af det eventuelle statstilskud til anbringelsen.

Stk. 5. De i stk. 2-4 fastsatte bestemmelser finder også anvendelse på rentenydere, der er taget i forvaring eller hidsidder til afsoning af straf, er interneret i henhold til dom, eller som hidsidder i varetagtsarrest, for så vidt angår et tidsrum, der ligger forud for en fældende dom i en straffesag.

Stk. 6. Ovenstående regler finder tilsvarende anvendelse på dagpenge efter denne anordning.

§ 36. Såfremt renten er beregnet efter en invaliditetsgrad af 50 pct. eller derover, kan den årlige rente eller en del af denne, når nævnet med henblik på en bedring af den renteberettigedes erhvervsmæssige eller økonomiske forhold skønner det formålstjenligt, og når den renteberettigede samtykker heri, omsættes til et kapitalbeløb.

Stk. 2. Såfremt renten er beregnet efter en invaliditetsgrad af mindre end 50 pct., skal renten normalt, og uden at den renteberettigedes samtykke udkræves, omsættes til et kapitalbeløb.

Stk. 3. Omsætning af rente til kapitalbeløb finder sted efter de i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde herom fastsatte regler.

§ 37. Godtgøres det, at en invalids erhvervsevne er væsentlig ringere end forudsat på det tidspunkt, da omsætningen af rente til kapitalbeløb har fundet sted, kan nævnet, jfr. dog § 34, stk. 4, sidste pkt., i tilfælde, hvor omstændighederne i øvrigt taler derfor, tillægge pågældende en årlig rente, der udgør forskellen mellem den rente, efter hvilken omsætningen til kapitalbeløb er foretaget, og den til den senere konstaterede højere invaliditet svarende rente. Den således tilkendte rente kan under de i § 36 nævnte betingelser omsættes til et kapitalbeløb, hvorved tages hensyn til den samlede invaliditetsstørrelse.

§ 38. Erstatningsbeløb, herunder de i § 39 omhandlede rentebeløb, der tilkendes umyndige personer, kommer dem til gode på den måde, som nævnet bestemmer.

Stk. 2. For så vidt angår kapitalbeløb, der tilkendes andre personer, kommer følgende regler til anvendelse:

- 1) Kapitalbeløb i anledning af invaliditeter på 15 pct. eller derunder udbetales de pågældende til fri rådighed, medmindre der fremkommer oplysninger, der gør en sådan udbetaling utilrådelig. I så fald træffer nævnet nærmere bestemmelse om, på hvilken måde kapitalbeløbet skal komme til udbetaling.
- 2) Andre end de i stk. 1 og 2, nr. 1, omhandlede kapitalbeløb kommer til udbetaling efter nævnets nærmere bestemmelse. Udbetaling til fri rådighed kan

kun finde sted efter ansøgning fra tilskadekomne, og såfremt forholdene taler herfor. Forinden afgørelse træffes herom, skal nævnet indhente en udtalelse fra vedkommende kommunale myndigheder, resp. fangerrådet og distriktsrådene.

Stk. 3. Det påhviler de kommunale myndigheder, resp. fangerrådet og distriktsrådene, at yde bistand ved udbetaling af erstatningsydelse, herunder de i § 39 omhandlede renter, eller foretage båndlæggelse af kapitalbeløb efter nærmere af nævnet fastsatte retningslinier. De trufne dispositioner kan indankes for nævnet.

§ 39. Indtræder døden som følge af ulykkestilfældet, tilkommer der de efterladte erstatning efter nedenstående regler:

- 1) Der tilkommer en enke, hvis ægteskal) er indgået før ulykkestilfældet, en årlig rente af 30 pct. af afdødes årsløn, beregnet efter § 44. Denne erstatning tilkommer enken, selv om ægtefællerne, da ulykkestilfældet fandt sted, var separerede eller levede adskilt, når hustruen dog havde retskrav på underholdsbidrag fra manden. Har hun ikke gjort sit retskrav gældende over for manden de sidste 3 år før ulykkestilfældet, kan nævnet bestemme, hvorvidt og i hvilket omfang der eventuelt skal udbetales enken rente.

For en enkemand gælder tilsvarende regler, hvis hans afdøde hustru regelmæssigt og i væsentligt omfang deltog i familiens erhvervsarbejde.

- 2) Efterlades der foruden en ægtefælle, der er berettiget til erstatning af den under nr. 1, 1. punktum, omhandlede størrelse, endvidere børn, over for hvilke der påhvilede afdøde forsørgelses- eller bidragspligt, tilkommer der hvert barn en årlig rente af indtil 10 pct. af afdødes årsløn indtil barnets fyldte 18. år. Såfremt ægtefællen afgår ved døden, foretages renteberegningen som angivet under nr. 3.
- 3) Efterlader den afdøde sig ingen ægtefælle, der er berettiget til erstatning af den under nr. 1, 1. punktum, omhandlede størrelse, tilkommer der hvert af de i nr. 2 omhandlede børn en årlig rente

af indtil 20 pct. af afdødes årsløn indtil barnets fyldte 18. år.

- 4) Efterlader den afdøde sig ingen efter ovenstående bestemmelser erstatningsberettiget, eller kommer erstatningen til udbetaling med et mindre beløb end nævnt under nr. 6, bestemmer nævnet, hvorvidt og i hvilket omfang rente skal tillægges:
- a) en efterladt enke, når ægtefællerne levede adskilt, da ulykkestilfældet fandt sted, og afdøde i løbet af de 3 sidste år har ydet underholdsbidrag til hustruen, uagtet denne ikke havde retskrav over for manden;
 - b) en fraskilt hustru, når afdøde var tilpligtet at yde og faktisk ydede underholdsbidrag til hende, da ulykkestilfældet fandt sted;
 - c) stedbørn, over for hvilke der ikke påhvilede afdøde forsørgelses- eller bidragspligt, men som han faktisk forsørgede.
- 5) Såfremt de samlede renteydelser, bortset fra det i stk. 5 omhandlede beløb, herefter andrager mindre end 50 pct. af afdødes årsløn, jfr. nr. 6, kan nævnet under særlige omstændigheder bestemme, hvorvidt og i hvilket omfang rente bør tillægges andre nærstående, såsom plejebørn, forældre eller søskende, hvem afdøde forsørgede, eller til hvis forsørgelse han mere varigt ydede væsentligt bidrag, da ulykkestilfældet fandt sted.
- 6) Den samlede renteydelse efter nærværende paragraf, bortset fra det i stk. 5 omhandlede beløb, kan i intet tilfælde overstige 50 pct. af afdødes årsløn, beregnet efter § 44.

Stk. 2. Hvis renterne, hvor der er flere erstatningsberettigede, tilsammen ville overstige det i stk. 1, nr. 6, nævnte maksimalbeløb, vil alle rentebeløbene eller enkelte af disse efter nævnets nærmere bestemmelse være at nedsætte, således at det samlede rentebeløb ikke overstiger nævnte grænse.

Stk. 3. Såfremt der er udbetalt den afdøde kapitalerstatning, jfr. § 36, vil der i ægtefællens rente være at fradrage et beløb, svarende til halvdelen af den rente, der er lagt til grund ved beregningen af kapitalerstatningen. Nævnet kan imidlertid, hvor

omstændighederne taler derfor, fradrage et mindre beløb i ægtefællens rente end efter foranstående regel.

Stk. 4. Den rente, der tilkommer de efterladte, løber fra det tidspunkt, da pågældende afgik ved døden. Såfremt afdøde har oppebåret i rvaliditetsrente, løber renten til de efterladte fra tidspunktet for invaliditetsrentens ophør.

Stk. 6. Ti den i stk. 1, nr. 1, omhandlede rente ydes i de første to år efter renteudbetalingens påbegyndelse et tillæg svarende til 20 pct. af afdødes årsløn, eventuelt reguleret i medfør af bestemmelsen i § 44 A, stk. 2.

Stk. 6. For så vidt angår de i stk. 1, nr. 4 og 5, omhandlede renter, kan nævnet i sin kendelse bestemme, at disse renter skal udbetales som et engangsbetøb.

Stk. 7. Når den, der oppebærer rente i henhold til stk. 1, nr. 1, indgår nyt ægteskab, bortfalder den i henhold til nævnte bestemmelse tilkendte rente og afløses med et beløb, der svarer til 3 års rente. I tilfælde af det nye ægteskabs ophør ved dødsfald eller skilsmisse kan nævnet under hensyntagen til enkens økonomiske forhold og omstændighederne i øvrigt tildele enken retten til på ny at få renten udbetalt, dog først efter udløbet af 3 år regnet fra datoen for udbetaling af den nævnte afløsningssum.

Stk. 8. Dei i stk. 6 omhandlede beløb samt den i stk. 7 omhandlede afløsningssum beregnes under hensyntagen til den i medfør af § 44 A på udbetalingsens tidspunkt gældende pristalsregulering.

Stk. 9. Såfremt nævnet med henblik på en bedring af rentenyderens erhvervsmæssige eller økonomiske forhold skønner det formålstjenligt, kan der samtidig med udbetalingen af den i stk. 1, nr. 1, omhandlede rente udbetales et forskudsbeløb svarende til højst 3 lrs rente. Forskudsbeløbet skal tilbageholdes i den fremtidige rente efter nærmere i hvert enkelt tilfælde fastsatte regler. Såfremt den i stk. 7 omhandlede afløsningssum forfalder til udbetaling, skal eventuelt resterende forskudsbeløb afregnes heri.

§ 40. En efterladt har kun krav efter foranstående bestemmelser, når han enten har dansk indfedsret eller har fast bopæl i kongeriget. Fra denne bestemmelse kan regeringen dag gøre undtagelse med hensyn

til statsborgere i sådanne andre stater eller selvstændige dele af disse, som ligestiller danske statsborgere med deres egne statsborgere med hensyn til ydelser efter den tilsvarende lovgivning. Lige med en indfødt anses med hensyn til krav på erstatning den efterladte enke, selv om hun ikke har dansk indfødsret, såfremt den forulykkede var dansk statsborger.

§ 41. For så vidt udgifterne ved afdødes begravelse (ligbrænding) afholdes af de efterladte eller andre private personer, tilkommer der disse en hjælp af indtil 700 kr., evt. reguleret i henhold til bestemmelsen i § 44 A, stk. 1.

§ 42. Tilkommer der i anledning af et under nærværende anordning hørende ulykkestilfælde den tilskadekomne eller de efterladte pension eller anden årlig ydelse fra staten, har han eller de kun krav på det beløb, hvormed erstatningen overstiger værdien af den del af pensionen eller den årlige ydelse, der er tilvejebragt for statens midler. Nævnet afgør, om og hvor stort et overskydende beløb der fremkommer. Når omstændighederne taler derfor, kan nævnet bestemme, at der fra erstatningen vil være at fradrage et mindre beløb end efter regelen ovenfor, dog mindst værdien af det for statens midler tilvejebragte beløb, hvormed pensionen eller den årlige ydelse er forhøjet ud over den pension, der svarer til tjenesteralderen. Såfremt pågældende ved ulykkestilfældets indtræden havde opnået en ved hans tjenestetids længde begrundet ret til fuld pension, sker der dog intet fradrag i den ham i henhold til nærværende anordning tilkommende erstatning. Det samme gælder forsikrede, der beskæftiges af kommuner, hvis bestyrelser med hensyn til pension eller understøttelse har fastsat godkendte pensionsregler.

Stk. 2. Tilfalder der i øvrigt i anledning af et ulykkestilfælde den tilskadekomne eller de efterladte i henhold til lov, dansk eller fremmed, eller overenskomst, en for arbejdsgiverens midler tilvejebragt pension, understøttelse eller anden ydelse fra arbejdsgiveren, skal denne efter nævnets nærmere bestemmelse være berettiget til at oppebære erstatningsbeløbet efter nærværende anordning, helt eller delvis, under tilbørlig hensyn-

tagen til den værdi, som pågældende ydelse må antages at have for den tilskadekomne eller de efterladte i sammenligning med, hvad han eller de efter nærværende anordning har krav på.

Stk. 3. Bestemmelserne i denne paragraf finder ikke anvendelse på de i henhold til nærværende anordning tegnede frivillige forsikringer og ej heller på de i medfør af § 58 tegnede pligtige forsikringer.

Stk. 4. Ulykkestilfælde, der begrundet krav efter denne anordnings tvungne forsikring, kan ikke begrunde krav efter anordningens frivillige forsikring og ej heller de i medfør af § 58 tegnede pligtige forsikringer.

§ 43. Dagpenge og ulykkesforsikringsrenter udbetales af vedkommende forsikringssgiver til pågældende, medmindre nævnet, hvor forholdene gør det ønskeligt, bestemmer, at de skal indbetales til nævnet for derefter at udbetales til pågældende. Nævnet kan i sådanne tilfælde også udrede ommeldte erstatninger og derpå indkræve det udlagte beløb hos forsikringssgiveren.

Stk. 2. Begravelseshjælp udbetales ligeledes af forsikringssgiveren til de efterladte eller de private personer, der bekoster den afdødes begravelse (ligbrænding).

Stk. 3. De af nævnet i henhold til §§ 36, 37, 2. punktum, og 39, stk. 6, tilkendte kapitalbeløb skal af vedkommende forsikringssgiver snarest muligt og senest inden 14 dage fra underretningen om nævnets afgørelse udbetales til nævnet til videre foranstaltning, jfr. § 38.

Stk. 4. Når udbetaling af de i stk. 1 og 3 omhandlede beløb på grund af påanke eller af anden grund foregår senere end 14 dage fra datoen for underretningen om nævnets afgørelse, vil der være at udrede 5 pct. rente p. a. af beløbet fra udløbet af nævnte frist.

§ 44. Som årsløn regnes pågældendes samlede arbejdsfortjeneste i løbet af det år, der går forud for ulykkestilfældets dato, derunder indbefattet overskudsandele, brug af hus, huslejogodtgørelse, naturalydelse o. lign. Har hans arbejdsfortjeneste i det nævnte tidsrum i perioder været midlertidigt nedsat på grund af sygdom, regnes med hans normale arbejdsfortjeneste for sådanne dokumenterede sygeperioder.

Stk. 2. For en person, der er forsikret i henhold til bestemmelserne i §§ 55 og 59, stk. 1, beregnes erstatningen efter en årsfortjeneste af 3 000 kr., medmindre pågældende er forsikret efter en lavere årsfortjeneste.

Stk. 3. Ved beregning af dagpenge, invaliditets- og dødsrerstatning fastsættes årslønnen til 3 000 kr., evt. reguleret i henhold til bestemmelserne i § 44 A, stk. 1, medmindre det godtgøres, at årslønnen udgør et andet beløb. Årslønnen kan dog i intet tilfælde sættes højere end 10 000 kr., evt. reguleret i henhold til bestemmelsen i § 44 A, stk. 1.

Stk. 4. Dagløn, jfr. § 25, udfindes derved, at den i henhold til stk. 1-3 beregnede årsfortjeneste deles med 300.

Stk. 5. Ved beregning af invaliditets- og dødsrerstatning for en forsikret, der er medlem af arbejdsgiverens familie og af den grund arbejder for et vederlag, der er væsentlig mindre end sædvanlig, for en forsikret, der står i lærlingeforhold til arbejdsgiveren, samt for en person på under 21 år fastsættes årslønnen af nævnet efter skøn. Ved denne fastsættelse af årslønnen for unge vil der for den del af invaliditeten, der må anses for at være af varighed udover det fyldte 21. år, kunne lægges den årsløn til grund, der sædvanlig oppebæres af personer på 21 år og derover med samme uddannelse i samme eller dermed beslægtede erhverv som det, hvormed pågældende var beskæftiget, da ulykken skete; for en person på under 21 år kan de i dette stykke omhandlede erstatninger dog ingen sinde beregnes efter en lavere årsløn end 3 000 kr., evt. reguleret i henhold til bestemmelsen i § 44 A, stk. 1, medmindre hans erhvervsevne forud for ulykkestilfældets indtræden var nedsat i væsentlig grad.

Stk. 6. Af den i henhold til stk. 1, jfr. stk. 3 og 5 fastsatte årsløn beregnes en grundløn, der udfindes ved at multiplicere den fastsatte årsløn med forholdet mellem 10 000 og det maksimale årslønsbeløb, der i henhold til stk. 3, jfr. § 44 A, stk. 1, var gældende, da ulykkestilfældet skete, samt en reguleringsløn, der udgør 3,5 pct. af grundlønnen. Beregnede lønbeløb afrundes til hele kroner.

§ 44 A. For hver 15 points, det af det statistiske departement for oktober måned

offentliggjorte detailpristal (basis juli 1914) stiger over eller falder under 441, stiger eller falder med virkning for de efter ændringens ikrafttræde: i indtrufne ulykkestilfælde, jfr. stk. 4, 2. punktum, begravelseshjælpen (§ 41) med 25 kr., det i § 44, stk. 3, omhandlede årsløns beløb af 3 000 kr. med 105 kr. og årslønntns maksimums- og minimumsbeløb (§ 44, stk. 3 og 5) med 350 kr. og 105 kr.

Stk. 2. Samtidig med, at de i stk. 1 omhandlede ændringer træder i kraft, reguleres de løbende dagpengeydelse og renter i anledning af invaliditeter på 50 pct. og derover samt rente: til efterladte ved tillæg eller fradrag af reguleringsbeløb i et antal, der svarer til antallet af portioner, hvormed de i stk. 1 omhandlede beløb reguleres. Hvert reguleringsbeløb udgør samme andel af reguleringslønnen, jfr. § 44, stk. 6, som dagpengene, beregnet efter § 25, stk. 1, henholdsvis renten udgør af den fastsatte årsløn.

Stk. 3. Dagpengeydelse og renter i anledning af invaliditeter på 50 pct. eller derover samt renter til efterladte, der fastsættes, efter at ændringer i henhold til stk. 1 er trådt i kraft, i anledning af før ændringens ikrafttræden indtrufne ulykkestilfælde, reguleres, som om ydelserne havde været løbende fra ulykkestilfældets indtræden, jfr. herved stk. 2.

Stk. 4. So 3ialministeren bekendtgør hvert år senest 15. januar efter indstilling fra direktoratet for ulykkesforsikringen, hvilke reguleringer der i henhold hertil skal finde sted. Ændringerne har gyldighed fra den førstkomme ide 1. april.

Stk. 5. Årlige rentebeløb, der ikke er delelige med 12, forhøjes til nærmeste med 12 delelige ørebeløb.

Stk. 6. Reglerne i nærværende paragraf finder ikke anvendelse på forsikringer, tegnet i henhold ti §§ 55 og 59, stk. 1.

Kap. V. Om anmeldelse af ulykkestilfælde m. v.

§ 45. Ethvert ulykkestilfælde, som antages at medføre krav efter denne anordning, skal snarest muligt og normalt inden 1 måned anmeldes på de i stk. 3 omhandlede blanketter til vedkommende kærner, resp. inspektør, der efter at have påset, at

anmeldelsesblanketteii er behørigt udfyldt, snarest muligt videresender den til nævnet. For så vidt angår anmeldelse af et erhvervs sygdomstilfælde, regnes fristen fra det tidspunkt, da arbejdsgiveren gennem underretning fra den forsikrede eller på anden måde har fået kendskab til, at lidelsen må antages at være arbejdsbetinget. Medfører ulykkestilfældet døden, skal der, selv om ulykkestilfældet forinden er anmeldt, tilstilles nævnet underretning om dødsfaldet normalt inden 48 timer efter dødens indtræden. Anmeldelsespligten påhviler den forsikringspligtige arbejdsgiver eller den, som på hans vegne forestår pågældende virksomhed. For så vidt angår en person, som har forsikret sig selv, foretages anmeldelse af denne eller hans efterladte. Er ulykkestilfældet indtruffet i udlandet, sker anmeldelsen inden for de nævnte frister til et dansk konsulat, der straks indsender den til nævnet. I anmeldelsen skal så nøjagtigt som muligt oplyses:

- 1) årsagen til ulykkestilfældet (erhvervs sygdommen) og de nærmere omstændigheder ved ulykkestilfældets indtræden (erhvervs sygdommens opståen),
- 2) den tilskadekomnes tilstand og det tidsrum, der hengik fra ulykkestilfældets indtræden indtil den første lægebehandling,
- 3) på hvilket sted den tilskadekomne behandles og af hvilken læge,
- 4) hos hvilken forsikringsgiver den tilskadekomne er forsikret.

Stk. 2. Anmeldelsen ledsages af den behandlende læges attest, som forsikringsgiveren betaler.

Stk. 3. Socialministeren foreskriver, hvilke blanketter der skal benyttes ved anmeldelse og ved de til sagens behandling fornødne lægeerklæringer, og fastsætter de nærmere regler for forsikringsgiverens og kæmnernes (inspektørernes) medvirken ved administrationen af de ved nærværende anordning opstående forhold.

§ 46. Har arbejdsgiveren eller den, hvem anmeldelsespligten i hans sted påhviler, ikke foretaget den foreskrevne anmeldelse, skal dette ikke være til hinder for, at den tilskadekomne eller de efterladte rejser krav på erstatning, når sådant krav rejses over for

nævnet eller over for vedkommende forsikringsgiver inden udløbet af 1 år efter den dag, ulykkestilfældet indtraf, og for erhvervs sygdomme inden udløbet af 1 år efter det seneste af de i § 1 A, stk. 3, nævnte tidspunkter. Når ganske særlige omstændigheder taler derfor, kan nævnet fritage for overholdelse af denne frist, for så vidt angår krav på erstatning efter §§ 32 og 39.

§ 47. Når nævnet med hensyn til et anmeldt ulykkestilfælde har tilkendegivet parterne, at sagen må anses for afsluttet, uden at ulykkestilfældet har medført følger, der berettiger til erstatning efter § 32, kan krav i anledning af ulykkestilfældet ikke rejses ud over 1 år efter tilkendegivelsens dato, medmindre nævnet skønner, at ganske særlige omstændigheder taler derfor. Tilsvarende regel gælder, for så vidt angår krav på erstatning i henhold til § 39, når nævnet har tilkendegivet parterne, at sagen må anses for afsluttet, fordi pågældende ikke kan antages at have efterladt sig nogen efter § 39 erstatningsberettiget person.

Stk. 2. Såfremt afgørelse af et anmeldt ulykkestilfælde ikke kan træffes af grunde, der skyldes den erstatningsberettigedes forhold, bortfalder kravet, når 3 år er forløbet efter dagen for ulykkestilfældet.

§ 48. Socialministeren fastsætter, efter forhandling med nævnet, en takst for de under sagens behandling almindelig forekommende lægeattester.

Stk. 2. Udgiften til lægeattester og obduktionsforretninger, som er fornødne til oplysning af en for nævnet eller ulykkesforsikringsrådet indbragt sag, og som forlanges af disse eller af forsikringsgiveren, afholdes af sidstnævnte.

§ 49. Nævnet er bemyndiget til at lade sagkyndige foretage undersøgelser på stedet.

Stk. 2. Nævnet og ulykkesforsikringsrådet er berettiget til af arbejdsgivere, arbejdere, sygekasser, kommunalbestyrelser (sociale udvalg) og andre vedkommende, herunder klinikker, sygehuse, behandlende læger m.v., at begære og få meddelt enhver oplysning, der er af betydning, herunder hospitalsjournaler, og hvad dertil hører, eller afskrifter af samme, samt til at forlange optaget retsligt forhør i overensstemmelse med bestem-

hensyn til pligten til at betale præmie til nævnet og ret til erstatning ved indtrædende ulykkestilfælde i det følgende kalenderår.

§ 59. Enhver efter §§ 57 og 58 forsikringspligtig er berettiget til at tegne forsikring for sin ægtefælle under den i § 16, stk. 4, omhandlede gruppeforsikring, såfremt ægtefællen i væsentligt omfang deltager i erhvervsvirksomheden.

Stk. 2. De personer, der har tegnet forsikring efter § 58, er forsikret i overensstemmelse med bestemmelserne i kap. I-V og nærværende kapitel mod følgerne af ulykkestilfælde, der indtræffer under erhvervsvirksomheden. Det samme gælder den, for hvem der er tegnet forsikring efter nærværende paragrafs stk. 1.

§ 60. En person, der er forsikret efter §§ 56 og 57, vedbliver at være forsikret under hjemsendelse i henhold til bestemmelserne i sømandsloven nr. 229 af 7. juni 1952.

§ 61. Forsikringen gælder under enhver beskæftigelse ved pågældende virksomhed og ved arbejde i arbejdsgiverens personlige husholdning, når denne ikke er fuldstændig udsondret fra bedriften, i hvilket tilfælde § 52 bringes i anvendelse, samt ved privat tjenestegerning for ham eller hans familie.

§ 62. Kan den i § 28 omhandlede lægeerklæring ikke tilvejebringes, må retten til dagpenge godtgøres på anden efter nævnets skøn fyldestgørende måde.

§ 63. Nyder en tilskadekomne kur og pleje i udlandet under en dansk konsuls garanti for betalingen, skal dagpengene betales til vedkommende konsul, som deraf afholder udgifterne til kuren og plejen og udbetaler det mulig overskydende til den tilskadekomne.

§ 64. Såfremt en arbejdsgiver yder tilskadekomne fri kur og pleje, er pågældende arbejdsgiver berettiget til af vedkommende forsikringsgiver at få refusion af udgifterne i det omfang, forsikringsgiveren ellers i henhold til § 21, stk. 2, skulle have afholdt omkostningerne ved tilskadekomnes sygebehandling.

§ 65. Indiræder et ulykkestilfælde uden for havn eller ankerplads, regnes de i § 45 fastsatte anmeldelsesfrister fra det tidspunkt, da skibet har nået forbindelse med land.

Stk. 2. Ei den første havn, hvortil skibet eller besætningen indkommer efter ulykkestilfældet, en fremmed havn, hvor der er ansat dansk konsul, afgives anmeldelsen til denne; det samme gælder, hvis ulykkestilfældet indtræder i en sådan havn.

§ 66. Det påhviler skibsføreren eller den, som på ha is vegne forestår skibets førelse, i skibets dagbog af indføre, når en til besætningen hørende person bliver arbejdsudygtig sc m følge af tilskadekomst, og når han atter bliver arbejdsdygtig. Det påhviler skibsføreren at forskafe den fornødne lægehjælp.

§ 67. Når søforklaring eller søforhør er optaget i anledning af et ulykkestilfælde, der har lamt nogen af besætningen på et i Grønland hjemmehørende skib, skal der tilstilles neivnet en afskrift.

Stk. 2. Er der ansat dansk konsul i den fremmede havn, hvor ulykkestilfældet er indtruffet, eller hvortil skibet eller besætningen indkommer, efter at ulykkestilfældet er indtruffet, skal søforklaring aflægges, ikke blot når det er nødvendigt til opfyldelse af sølovens påbud, men også når konsulen finder det påkrævet ved særlige omstændigheder. For så vidt søforklaring ikke udkræves, optager konsulen forhør eller forklaring. I fornødent fald kan han betro en dertil duelig mand at udføre dette hverv på sine vigne. Af søforklaringen, forklaringen eller forhøret skal afskrift tilstilles nævnet.

Stk. 3. F indes der ingen dansk konsul i den fremmede havn, hvor ulykkestilfældet er indtruffet, eller hvortil skibet eller besætningen indkommer, efter at ulykkestilfældet er indtruffet, og aflæggelse af søforklaring ikke er påbudt i søloven, skal skibsføreren, når rejsen ikke vil sinkes derved, sørgø for, at der til oplysning om ulykkestilfældet optages forhør eller forklaring a: den på stedet dertil kompetente myndighe(eller af en af nærmeste konsul dertil be myr.diget person. Af forhøret eller forklaringen vil afskrift være at indsende til nærmeste konsul, eller hvis sagen deTved vill

opholdes unødvendigt, direkte til nævnet. De hermed forbundne omkostninger afholdes af nævnet.

Stk. 4. Under benævnelsen konsul i ovenstående paragraffer indbefattes også dansk vicekonsul.

§ 68. På ethvert skib, der omfattes af bestemmelserne i § 56, skal skibsføreren være i besiddelse af mindst ét indbundet eksemplar af nærværende anordning med såvel dansk som grønlandsk tekst. Enhver af besætningen har ret til at forlange sig dette eksemplar udlånt til gennemsyn.

Kap. VIII. Statstilskud.

§ 69. Staten yder til forsikringsgiverne efter behørigt dokumenteret regnskab et tilskud til nedsættelse af præmierne for de personer, der driver et erhverv. Tilskudet ydes til pågældendes forsikring såvel af de i erhvervet beskæftigede arbejdere som af pågældende selv og ægtefællen i henhold til §§ 55, 58 og 59, stk. 1. Statens tilskud, der alene må anvendes til nedsættelse af disse forsikringstageres præmier, udgør $\frac{2}{5}$ af den præmie, der uden sådant tilskud ville have påhvilet dem, jfr. dog § 18, stk. 3.

Stk. 2. Når ulykkestilfælde indtrufne under forsøg på redning af menneskeliv henhører under § 3, stk. 1, godtgøres erstatningen vedkommende forsikringsgiver af statskassen, medmindre pågældendes efter anordningen forsikrede arbejde er af en sådan art, at forsøg på redning af menneskeliv indgår som en naturlig bestanddel i selve arbejdet.

Stk. 3. Såfremt en person i Grønland ved forsøg på redning af menneskeliv rammes af et ulykkestilfælde, der ikke falder ind under bestemmelserne i § 3, stk. 1, er han, uanset om han i øvrigt falder ind under anordningens bestemmelser, forsikret mod ulykkestilfældets følger efter reglerne i denne anordning. Forvolder ulykkestilfældet døden, er hans efterladte på samme måde forsikret efter anordningens regler mod det lidte tab af forørgør. Udgifterne herved udredes af statskassen.

Stk. 4. For en person, der er forsikret i henhold til bestemmelserne i §§ 55 og 59, stk. 1, beregnes årslønningen efter anordningens almindelige regler, medmindre anvendelsen af lovens § 44, stk. 2, måtte føre til fastsættelse af en højere årsløn.

Kap. IX. Overgangs- og slutningsbestemmelser.

§ 70. Alle dokumenter vedrørende forsikring efter denne anordning er stempelfri.

§ 71. Det påhviler de kommunale myndigheder at påse, at behørigt bevis for, at forsikring efter nærværende anordning er tegnet, forefindes i de pågældende bedrifter.

§ 72. Med bøde anses den arbejdsgiver, der tilsidesætter pligten til at tegne forsikring, eller som ikke holder forsikringen i kraft.

Stk. 2. Med bøde anses den arbejdsgiver eller den, der optræder på hans vegne, som forsømmer at afgive rettidig anmeldelse efter §§ 45 og 65 om et indtruffet ulykkestilfælde eller hindrer rettidig lægebehandling efter § 50.

§ 73. Denne anordning træder i kraft den _____ og kommer til anvendelse på ulykkestilfælde, indtrufne nævnte dato eller senere.

Stk. 2. Bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 61 af 23. februar 1950 om ulykkesforsikring af arbejdere, der midlertidig beskæftiges i Grønland i virksomheder, der har sæde eller styrelse her i landet, og bekendtgørelse nr. 196 af 17. juni 1953 om ulykkesforsikring af arbejdere, der midlertidig beskæftiges i Grønland i virksomheder, der har sæde eller styrelse på Færøerne, finder anvendelse på ulykkestilfælde, indtrufne før nærværende anordnings ikrafttræden.

Stk. 3. De i § 1 A, stk. 1, omhandlede ! erhvervssygdomme omfattes ikke af anordningen, såfremt skadedatoen efter reglerne i § 1 A, stk. 3, kan fastsættes til en ! dato før nærværende anordnings ikrafttræden.

VI. Bemærkninger til udkast til anordning.

Ad § 1. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 1.

Ad § 1 A. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 1 A. Med hensyn til den i stk. 1 indeholdte erhvervssygdomsfortegnelse bemærkes, at udvalget har overvejet at begrænse fortegnelsen, fordi flere af sygdommene endnu ikke har været konstateret i Grønland. Udvalget mener imidlertid, at man under hensyn til den industrielle udvikling, der finder sted, og den dermed stigende risiko for opståen af nye erhvervssygdomme i Grønland, ikke bør begrænse fortegnelsen. Landslægen er enig heri. Endvidere har udvalget været opmærksom på, at der i Grønland findes specielle erhvervssygdomme, der opstår ved smitte fra slædehunde, men sådanne sygdomme vil kunne henføres under erhvervssygdomsfortegnelse nr. 12.

Ad § 2. Stk. 1 og 2 svarer til ulykkesforsikringslovens § 2, stk. 1 og 2. Med hensyn til stk. 3 henvises til betænkningen, afsnit III. B., 1, side 13, og G., side 22-23.

Stk. 4 svarer i princippet til ulykkesforsikringslovens § 2, stk. 4, idet det for udvalget er oplyst, at der påtænkes opført en åndssvageanstalt i Grønland. Udvalget forudsætter, at bestemmelsen også vil kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor raske personer indlægges på sygehuse for at begrænse epidemiske sygdomme.

Stk. 5 svarer til ulykkesforsikringslovens § 2, stk. 5, med de formelle ændringer, der er en følge af forslagene til stk. 3 og til § 16, stk. 4, om gruppeforsikring, samt forslaget til § 51 om formuleringen af kap. VI.

Ad § 3. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 3. Udvalget har herunder drøftet spørgsmålet om at foreslå forsikringen udvidet til at omfatte ulykkestilfælde, der rammer den forsikrede på vej til eller fra arbejdsstedet. En bestemmelse herom er medtaget i Sverige og i den færøske

ulykkesforsikringsanordning, men ikke i ulykkesforsikringsloven. Når dette ikke er tilfældet, skyldes det hovedsagelig faren for misbrug og det store administrationsbesvær, der følger ned at udskille de af forsikringen omfattede ulykkestilfælde på vejen til og fra arbejdsstedet fra andre ulykker (svinkeærinder). Fra arbejdsgiverside er endvidere hævdet, at risikoen uden for arbejdsstedet må være arbejdsgiveren uvedkommende, allerede for så vidt arbejdsgiveren ikke har mulighed for at føre kontrol eller træffe beskyttelsesforanstaltninger, og endelig vil en sådan udvidelse af forsikringen betyde en ikke helt uvæsentlig bekostning. Under hensyn hertil har udvalget ikke ment at burde stille forslag herom.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 3 bemærkes, at de af ulykkesforsikringsloven omfattede krigsulykker ved sejlads tillige omfattes af loven om krigsulykkesforsikring for søfarende, jfr. lovbekendtgørelse nr. 91 af 18. marts 1948, der ikke gælder for Grønland. For at opnå ensartede regler på dette område vil det derfor være nødvendigt, at der indføres bestemmelser om krigsulykkesforsikring også for de af den grønlandske ulykkesforsikringsanordning omfattede krigsulykker ved sejlads, men udvalget har ikke set det som sin opgave at tage stilling til spørgsmålet.

Ad § 4. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 4. Det bemærkes, at udvalget har fundet det hensigtsmæssigt at anvende ordet „forsikringsgiver“ i anordningen i stedet for ordet „forsikringsselskab“ for at tydeliggøre, at de almindelige bestemmelser om forsikringsselskabernes rettigheder og pligter også omfatter andre forsikringsgivere, som f. eks. det grønlandske navn for ulykkesforsikring for så vidt angår den i forslaget til § 16, stk. 4, omhandlede gruppeforsikring.

Ad §§ 5 og 6. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 5 og 6.

Ad § 7. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 7, stk. 2. Der henvises i øvrigt til betænkningen, afsnit **III. G.**, side 22-23.

Ad § 8. Der henvises til betænkningen, afsnit **III. H.**, side 23-25.

Ad § 9. For så vidt angår stk. 1 henvises til betænkningen, afsnit **III. H.**, side 24.

Stk. 2-4 svarer til bestemmelserne i § 10 i anordning for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde, idet udvalget af administrative grunde har udeladt bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 14, om forsikringsgiverens bidrag til udgifterne ved statsadministrationen, jfr. betænkningen, afsnit IV, side 27-28. Tilføjeisen til stk. 4 om, at formanden for nævnet er bemyndiget til at tilkalde læger med specialuddannelse til som rådgivende at deltage i nævnets møder, svarer til bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 11, stk. 10. Det forudsættes herved, at bestemmelsen administreres således, at der kun tilkaldes speciallæger, der på det pågældende tidspunkt opholder sig i Grønland.

Ad § 10. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 11, stk. 12.

Ad § 11. Bestemmelsen svarer stort set til ulykkesforsikringslovens § 9, jfr. betænkningen, afsnit **III. EL**, side 24.

For så vidt angår stk. 1 bemærkes, at stykkets nr. 1 omfatter de i ulykkesforsikringslovens § 9, stk. 1, nr. 2, nævnte spørgsmål, om en person har forsikringspligt for sig selv. Bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 9, stk. 1, nr. 13, om en forsikringstagers klage over den i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 11, omhandlede præmieforhøjelse udgår som følge af den foreslåede formulering af anordningens § 15, stk. 2.

Stk. 2, der svarer til ulykkesforsikringslovens § 9, stk. 2, er, uanset at udvalget er opmærksom på, at bestemmelsen af praktiske grunde ikke kan efterleves fuldt ud, foreslået medtaget under hensyn til den betydning det i visse sager kan have, at vedkommende forsikringsgiver eller andre vedkommende får lejlighed til at udtale sig om sagen. Det må overlades til praksis at afgøre, i hvilke tilfælde der udsendes meddelelse om, at der vil blive truffet afgørelse i sagen.

Ad § 12. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 10, jfr. betænkningen,

afsnit **III. H.**, side 24, idet dog bemærkes, at udvalget anser en frist på 3 måneder for indankning for nødvendig. Udvalget henstiller i øvrigt, at der i ulykkesforsikringsrådets forretningsorden optages en bestemmelse om, at rådet i de omhandlede tilfælde vil kunne tilkalde personer med særlig erfaring i grønlandske forhold.

Ad §§ 13 og 14. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 12 og 13.

Ad § 15. Der henvises til betænkningen, afsnit **III. F.**, side 19 og **H.**, side 24. Bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 13, hvorefter en under loven hørende arbejdsgiver kan fritages for afgivelsen af risikoen til et anerkendt selskab, anvendes stort set ikke i praksis og er derfor ikke foreslået medtaget i anordningen. Endvidere er bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 15, stk. 14, om forsikringsgiverens bidrag til udgifterne ved statsadministrationen, udeladt af praktiske grunde, jfr. betænkningen, afsnit IV, side 27-28.

Ad § 16. Der henvises til betænkningen, afsnit **III. B.**, side 13, **F.**, side 20-21 og **H.**, side 24.

Ad § 17. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 17.

Ad § 18. Der er ved formuleringen af bestemmelsens stk. 1 taget hensyn til, at den grønlandske retsplejelov ikke indeholder bestemmelser om foretagelse af umiddelbare fagedforretninger, herunder udpantning, samt til, at konkursloven ikke gælder for Grønland.

For så vidt angår stk. 2 henvises til betænkningen, afsnit **III.**, **F.**, side 21-22, og **IV**, side 26-28.

Ad § 19. Stk. 1 svarer til ulykkesforsikringslovens § 19, stk. 1, med den ændring der følger af, at konkursloven ikke gælder for Grønland.

Stk. 2 svarer til ulykkesforsikringslovens § 19, stk. 2.

For så vidt angår stk. 3, henvises til betænkningen, afsnit **III. F.**, side 21.

Ad §§ 20 og 21. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 20 og 21, jfr. betænkningen, afsnit **III. C**, ad a), side 15.

Ad §§ 22-30. Bortset fra den i § 23 foreslåede bestemmelse om karenstiden svarer bestemmelserne til ulykkesforsikringslovens §§ 22-30. Der henvises herom til betænkningen, afsnit **III. C**, ad b), side 15-16.

Den foreslåede affattelse af § 27, stk. 1, er en følge af, at lov om offentlig forsorg ikke gælder for Grønland, men at der dog vil kunne opstå tilfælde, hvor en person, der efter bestemmelserne i § 2, stk. 3, omfattes af nærværende anordning, efter ulykkestilfældets indtræden tager ophold i Danmark. Bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 27, stk. 2, udgår, fordi den modsvares af § 29, stk. 4 og § 53, stk. 4, i lov om den offentlige sygeforsikring.

Ad § 31. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 31.

Ad § 32. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 32, jfr. betænkningen, afsnit III. C., ad c), side 16.

Ad §§ 33 og 34. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 33 og 34.

Ad § 35. Stk. 1 svarer til ulykkesforsikringslovens § 35, stk. 1, med den ændring der følger af, at lov om offentlig forsorg ikke gælder for Grønland.

I bestemmelserne i stk. 2 er foreslået medtaget de i Grønland beliggende institutioner under hensyn til, at udgifterne til sygehusophold m. v. i Grønland afholdes af det offentlige, jfr. betænkningen, afsnit II. A., side 9, og det derfor er rimeligt, at renten udbetales til dækning af de med opholdet forbundne udgifter.

Stk. 3-6 svarer til bestemmelserne i ulykkesforsikringslovens § 35, stk. 3-6, idet der dog under hensyn til de særlige bestemmelser i den grønlandske straffelov er foreslået en ændret affattelse af stk. 5.

Ad § 36. Der henvises til betænkningen, afsnit III. C., ad c), side 16.

Ad § 37. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 37.

Ad § 38. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 38, idet bemærkes, at udvalget har fundet det rimeligt at henlægge de opgaver, der ifølge ulykkesforsikringslovens § 38, stk. 2 og 3 varetages af de sociale udvalg, til de kommunale myndigheder, jfr. betænkningen, afsnit I. A., side 6.

Ad §§ 39-40. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 39-40, jfr. betænkningen, afsnit III. C., ad d), side 16-17, med den ændring i § 39, stk. 1, nr. 2, der følger af, at lov om offentlig forsorg ikke gælder for Grønland. For så vidt angår § 39, stk. 1, nr. 2, bemærkes, at der, da

forsørgelsespligten over for børn i Grønland ifølge de gældende regler kun varer til barnets 16. år, vil kunne opstå tilfælde, hvor der ikke vil kunne ydes erstatning til et barn mellem 16 og 18 år. Såfremt barnet faktisk blev forsørget af afdøde, vil erstatning dog kunne ydes i henhold til stk. 1, nr. 5.

Ad § 41. Der henvises til betænkningen, afsnit III. C., ad d), side 16-17.

Ad § 42. Bestemmelsen svarer i princippet til ulykkesforsikringslovens § 42, idet den foreslåede ændring af stk. 1 in fine, er en følge af, at de kommunale grønlandske pensionsregler ikke godkendes af indenrigsministeren eller amtsråd.

Ad § 43. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 43, med de ændringer, der følger af, at forsikringsgiverne af praktiske grundt muligvis ikke vil kunne udbetale erstatningerne umiddelbart til de pågældende.

Ad § 44. Der henvises til betænkningen, afsnit III. D., side 17-18, idet bemærkes, at udvalget har fundet det rimeligt at anvende årslønsgrund beløbet i den tvungne forsikring, 3 000 kr., som den højeste årsløn, hvorefter frivillig forsikring kan tegnes (stk. 2), samt som minimumsbeløb ved fastsættelse af årsløn for en person under 21 år (stk. b). Bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 44, stk. 2, er udeladt, fordi udvalget finder det hensigtsmæssigt, at værdien af kost og logi fastsættes af nævnet i hvert enkelt tilfælde, jfr. bestemmelsen i stk. 1.

Ad § 44 Å. Der henvises til betænkningen, afsnit III. E., side 18-19.

Ad § 45. Der henvises til betænkningen, afsnit III. F., side 24-25.

Ad §§ 46-50. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 46-50.

Ad § 51. De foreslåede bestemmelser i kap. VI sammenfatter bestemmelserne i ulykkesforsikringslovens kap. VI „Forsikringen for industri, håndværk, handel, private tjenesteforhold m. m.“ og kap. VIII „Forsikringen for landbrug, skovbrug, havebrug m. m.“. Udvalget har under hensyn til den ringe udbredelse, virksomheder som landbrug og skovbrug m. v. har i Grønland, samt til at bestemmelserne i ulykkesforsikringslovens kap. VI principielt er de samme som i ulykkesforsikringslovens kap. VIII.

fundet det upåkrævet at opstille et særligt afsnit for forsikringen for landbrug ni. v. Bestemmelsen i § 51 svarer til ulykkesforsikringslovens § 51, jfr. § 70.

Ad §§ 52-54. Der henvises til betænkningen, afsnit III. B., 1, side 13. De foreslåede bestemmelser svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 52-54, jfr. §§ 72 og 73, idet dog bemærkes, at udvalget ikke anser bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 72, hvorefter familiemedlemmer, der er tilsikret livsvarigt underhold (aftægt), er undtaget fra forsikringen, for anvendelig på grønlandske forhold.

Ad § 55. Der henvises til betænkningen, afsnit III. B., 2, side 14-15, og til bemærkningerne til § 59.

Ad § 56. Bestemmelsen, der omfatter forsikringen for fiskeri og søfart m. v., der drives med grønlandske skibe, for hvilke der er pålagt registreringspligt, svarer til ulykkesforsikringslovens § 56, jfr. betænkningen, afsnit III. B., 1, side 13-14 og F., side 19-22. Som nævnt er registreringspligten for de mindre fartøjer betinget af, at der optages statslån mod pant i fartøjerne. Dette forhold medfører, at der forefindes fiskerfartøjer, der ikke er optaget i skibsregisteret, og efter det i §§ 56-58 foreslåede forsikringssystem overtages forsikringen for de i disse fartøjer beskæftigede fiskere ikke af ulykkesforsikringsforbundet for dansk fiskeri, jfr. anordningens § 16, stk. 2. Udvalget har overvejet, hvorvidt denne kategori af fiskere måtte være henvist til at tegne frivillig forsikring, men da disse fiskere efter udvalgets opfattelse bør være forsikrede, og da det endvidere ikke kan udelukkes, at der tillige beskæftiges medhjælpere, for hvem der vil være forsikringspligt, samt da det næppe vil være praktisk muligt for ulykkesforsikringsforbundet at overtage sådan forsikring, idet man bl. a. ikke har kontrol gennem skibsregisteret, er disse fiskere ført ind under anordningens § 58 (gruppeforsikring).

På et enkelt punkt afviger anordningens § 56 fra den tilsvarende bestemmelse i ulykkesforsikringslovens § 56. Efter ulykkesforsikringsloven omfatter redernes forsikringspligt personer, der i indenlandsk havn eller i dansk tolddistrikt antages til midlertidigt arbejde på eller ved skibet, medens anordningen begrænser forsikringspligten for

denne gruppe af personer til sådanne, der i *Grønland* antages til midlertidigt arbejde på eller ved skibet. Dette skyldes, at personer, der kommer til skade ved midlertidigt arbejde på eller ved et i Grønland indregistreret skib i en indenlandsk havn uden for Grønland, allerede er omfattet af kap. VI i ulykkesforsikringsloven, respektiv den færøske ulykkesforsikringsanordning.

For at undgå, at grønlandske redere skal tegne særskilt ulykkesforsikring for personer, som i indenlandske havne uden for Grønland midlertidigt antages til arbejde på eller ved de grønlandske skibe, har der i udvalget været stillet forslag om, at man i anordningen optog ulykkesforsikringslovens formulering af § 56, stk. 1, med en tilføjelse om, at ulykkesforsikringsloven, resp. den færøske ulykkesforsikringsanordnings, regler om erstatningsydelse skal finde anvendelse på denne gruppe midlertidigt beskæftigede.

Heroverfor er det imidlertid gjort gældende, at det vil være urigtigt i en grønlandsk ulykkesforsikringsanordning at optage ændrede bestemmelser om erstatningsydelse til personer, der allerede er omfattet af ulykkesforsikringsloven, resp. den færøske ulykkesforsikringsanordning, og at det vil være rimeligt at affatte bestemmelsen på tilsvarende måde som i den færøske ulykkesforsikringsanordning, hvorefter redernes forsikringspligt — foruden til selve skibsbesætningen — er begrænset til at omfatte de personer, der på Færøerne antages til midlertidigt arbejde på eller ved skibet.

Ad § 57. De foreslåede bestemmelser i stk. 1-3 svarer til de i ulykkesforsikringslovens § 57, stk. 1-3 opstillede bestemmelser vedrørende den mindre søfart m. v. og fiskeri, der drives med skibe, for hvilke der ikke er registreringspligt. Derimod mener udvalget, at bestemmelsen i ulykkesforsikringslovens § 57, stk. 4, om partsfiskere, ikke bør medtages — som den heller ikke er i den færøske ulykkesforsikringsanordning — fordi lovens særlige definition af partsfiskere næppe er anvendelig på grønlandske forhold og i øvrigt er overflødig, da partsfiskerne — sådan som en partsfisker er defineret i bestemmelsen — også uden denne bestemmelse ville falde uden for arbejds-givernes forsikringspligt, idet de under de nævnte arbejdsforhold ikke kan karakteri-

seres som „antagne" i lovens forstand. Forsikringsforholdet i henhold til anordningen må herefter afgøres efter, om den pågældende efter almindelig praksis må anses for medhjælper, og dermed omfattet af arbejdsgiverens forsikringspligt i henhold til §§ 56 og 57, eller selvstændig, og dermed forsikringspligtig for sin person i henhold til § 58. Det bemærkes i øvrigt, at erstatningsydelserne i begge tilfælde vil være de samme, **jfr.** betænkningen, afsnit III. D., side 18.

Ad § 58. Bestemmelsen svarer i princippet til de i ulykkesforsikringslovens § 58, opstillede bestemmelser vedrørende tvungen personlig forsikring for den mindre søfart og det mindre fiskeri. Som anført i betænkningen, afsnit III. B. 1, side 13-14, mener udvalget at denne tvungne forsikring bør omfatte samtlige personer, der driver søfart m. v., fiskeri, fangst eller jagt som erhverv, samt deres medhjælpere. Til konstatering af forsikringspligtens omfang i de tilfælde, hvor der beskæftiges medhjælpere, foreslås det, at de i § 58, stk. 2-4, omhandlede lister tillige skal indeholde oplysning om, hvorvidt de pågældende beskæftiger medhjælpere og i bekræftende fald, i hvilket omfang. Med hensyn til afgrænsningen mellem erhvervsvirksomhed og lystfiskeri m. v. henvises til betænkningen, afsnit III., B., 1, side 14.

Ad § 59. Der henvises til betænkningen, afsnit III. B. 2, side 14-15, hvoraf fremgår, at såvel de tvungne personlige forsikringer som de frivillige forsikringer i henhold til ulykkesforsikringsloven omfatter ulykkestilfælde, der indtræffer i husholdningen. Udvalget mener imidlertid, at det i hvert fald for så vidt angår de tvungne personlige forsikringer vil føre for vidt at medtage husholdningsulykkerne under forsikringen. De pågældende vil herved være forsikrede mod ulykker, der indtræffer under erhvervsarbejde og husholdningsarbejde, og dermed også mod ulykkestilfælde, der indtræffer på vej til eller fra hjem og arbejde. Dette svarer ganske vist til de danske regler, men

[når det tages i betragtning, at præmierne — i modsætning til de danske — må fastsættes und ar hensyntagen til en mulig årsløn på 10 (00 kr., jfr. betænkningen, afsnit III. D., side 18, må det befrægtes, at forsikringerne vil blive for dyre.

Endvidere finder udvalget, at der ikke er anledning til at yde statstilskud til de frivillige „husholdningsforsikringer" for ægtefællerne ahne, og at det derfor vil være rimeligt at lade disse forsikringer udgå af §§ 55 og 59.

Ad § 60. Det er oplyst, at det overvejes at sætte sømandsloven i kraft i Grønland.

Ad §§ 61-64. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 61-64. Det bemærkes, at en til ulykkesforsikringslovens § 65 svarende bestemmelse er foreslået udeladt, jfr. bemærkningerne til § 44.

Ad §§ 65-67. Bestemmelserne svarer til ulykkesforsikringslovens §§ 66-68.

Ad § 68. Den i ulykkesforsikringslovens § 69, stk. 1, opstillede bestemmelse om opslag af uddrag af loven kan næppe tillægges så stor betydning, at der i hvert fald på nuværende tidspunkt er grund til at lade foretage tykning af anordningen til op-hængning i skibene, og er derfor ikke foreslået medtaget. Den foreslåede bestemmelse svarer til ulykkesforsikringslovens § 69, stk. 2.

Ad § 69. For så vidt angår stk. 1 henvises til betænkningen, afsnit III. B., 2, side 14, F., side 22 og IV., side 26.

Stk. 2-4 svarer til ulykkesforsikringslovens § 70, stk. 2-4.

Ad § 70. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 79.

Ad § 71. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 80 med de ændringer, der følger af, at arbejderbeskyttelsesloven ikke gælder i Grønland.

Ad § 72. Bestemmelsen svarer til ulykkesforsikringslovens § 81, idet udvalget dog har fundet det rimeligt ikke at fastsætte et minimum for bødens størrelse.

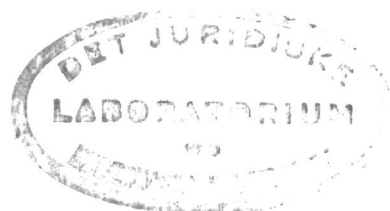
Den grønlandske konjunkturudligningsfond.

(1.000 kr.)

	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	Ialt
1. Afgift fra danske eksportvirksomheder i Grønland.	363	273	97	85	114	82	46	81	91	82	1 314
2. Den grønlandske salgsorganisation	—	972	1 347	645	84	÷ 730	1 604	36	÷ 1 882	÷ 2 348	÷ 272
3. Renter	110 ¹⁾	15	62	115	145	153	157	201	213	200	1 371
Ialt . . .	473	1 260	1 506	845	343	÷ 495	1 807	318	÷ 1 578	÷ 2 066	2 413

Anm.: Fonden blev oprettet i 1951.

- 1) Beløbet dækker en indhandlingsafgift, der tidligere blev ydet til de offentlige grønlandske kasser af staten.

Den grønlandske befolknings fordeling efter alder pr. 31. december 1955.

Alder	Vestgrønland			Nordgrønland (Thule)			Østgrønland		
	Mænd	Kvinder	ialt	Mænd	Kvinder	ialt	Mænd	Kvinder	ialt
Under 5 år	2 212	2 110	4 322	41	36	77	197	216	413
5- 9 år	1 660	1 598	3 258	35	21	56	126	121	247
10-14 -	1 396	1 483	2 879	20	21	41	137	103	240
15-19 -	1 147	1 165	2 312	17	17	34	105	97	202
20-24 -	1 113	1 057	2 170	21	24	45	105	85	190
25-29 -	1 087	1 088	2 175	21	13	34	120	69	189
30-34 -	790	754	1 544	14	15	29	72	58	130
35-39 -	690	664	1 354	12	20	32	49	46	95
40-44 -	568	595	1 163	13	4	17	38	35	73
45-49 -	441	497	938	14	10	24	27	30	57
50-54 -	380	413	793	8	5	13	20	29	49
55-59 -	271	323	594	6	1	7	12	14	26
60-64 -	213	244	457	2	4	6	9	6	15
65-69 -	104	151	255	2	1	3	7	3	10
70-74 -	67	83	150	—	—	—	1	4	5
75-79 -	19	43	62	—	—	—	—	—	—
80 år og derover	3	17	20	1	—	1	—	—	—
Uangiven alder	42	46	88	4	5	9	14	16	30
Tilsammen	12 203	12 331	24 534	231	197	428	1 039	932	1 971

Samlet befolkning 26 933.

Den grønlandske befolknings fordeling efter erhvervsgrupper og arbejdsstilling 31. december 1955.

	Fiskeri, fangst, fåreavl m. v.	Minedrift	Håndværk, industri, bygge- og anlægsv.	Handel og omsæt- ning	Transporterhverv	Administration og liberale erhverv	Formue, legater, renteindt., patienter	Uoplyst erhverv	Ialt
I. Mænd	6 292	492	1 901	1 009	722	1 323	1 541	193	13 473
A. Selvstændige	3 545	1	26	20	1	2	1	—	3 596
B. Offentligt ansatte lønmodtagere	27	213	1 025	551	447	640	3	4	2 910
a. Bestillingsmænd, tjeneste- mænd, kontraktansatte, må- nedslønnede	13	33	440	281	244	471	3	—	1 485
b. Løstansatte ufaglærte, uge- lønnede	5	150	367	146	158	115	—	4	945
c. Løstansatte ufaglærte, time- lønnede	1	4	87	89	32	36	—	—	249
d. Løstansatte faglærte, time- lønnede	—	—	37	1	3	6	—	—	47
e. Øvrige samt uoplyste	8	26	94	34	10	12	—	—	184
C. Privat ansatte lønmodtagere . .	98	123	91	19	1	10	—	3	345
D. Beskæftiget i hjemmet	8	2	3	—	3	—	1	—	17
E. Børn, studerende	2 542	151	711	402	257	655	925	24	5 667
F. Uden erhverv samt uoplyste . .	72	2	45	17	13	16	611	162	938

Den grønlandske befolknings fordeling efter erhvervsgrupper og arbejdsstilling 31. december 1955.

	Fiskeri, fangst, fåreavl m. v.	Minedrift	Håndværk, industri, bygge- og anlægsv.	Handel og omsæt- ning	Transporterhverv	Administration og liberale erhverv	Formue, legater, renteindt., patienter	Uoplyst erhverv	Ialt
II. Kvinder	4 965	371	1 620	1 030	554	1 954	2 810	156	13 460
A. Selvstændige	14	—	4	6	—	—	—	—	24
B. Offentligt ansatte lønmodtagere	1	3	159	107	18	654	12	2	956
a. Bestillingsmænd, tjeneste- mænd, kontraktansatte, må- nedslønnede	1	—	17	32	2	418	12	1	483
b. Løstansatte ufaglærte, uge- lønnede	—	—	67	39	13	47	—	1	167
c. Løstansatte ufaglærte, time- lønnede	—	—	58	25	2	31	—	—	116
d. Løstansatte faglærte, time- lønnede	—	—	—	1	—	9	—	—	10
e. Øvrige samt uoplyste	—	3	17	10	1	149	—	—	180
C. Privat ansatte lønmodtagere . .	8	18	48	36	17	79	4	30	240
D. Beskæftiget i hjemmet	2 550	176	693	429	252	566	1 175	14	5 855
E. Børn, studerende	2 391	173	708	452	267	654	861	36	5 542
F. Uden erhverv samt uoplyste . .	1	1	8	—	—	1	758	74	843

Uddrag af **landslægens** årsberetning 1958.

Medicinalpersonale m. m. fordelt efter lægedistrikter i Grønland 1958.

Lægedistrikt	Befolkning	Beboede pladser	Læger	Sygeplejersker	Sundhedsplejersker	Tandlæger	Tandteknikere
Upernavik m. Kraulshavn...	1 449	15	2	3	—	(1)*	(1)*
Umanak	1 864	10	2	2	—	(1)	(1)
K'utdligssat	1 639	6	1	1	—	(1)	(1)
Jakobshavn m. Christianshåb	2 335	8	2	3	—	1	1
Godhavn	792	5	1	1	—	(1)	(1)
Egedesminde	3 596	17	3	7	1	1	1
Holsteinsborg	2 175	6	2	4	1	1	1
Sukkertoppen	2 499	6	2	2	—	(1)	(1)
Godthåb	3 897	12	2	3	1	2	1
Frederikshåb	1 708	8	1	2	—	1	(1)
Narssak	1 526	7	1	1	—	1	—
Julianehåb	3 224	23	3	4	—	1	1
Nanortalik	1 256	9	1	1	—	1	—
Thule	480	10	1	1	—	(1)	(1)
Angmagssalik	1 801	16	1	2	—	—	—
Scoresbysund	391	3	1	1	—	(1)	—
Ialt...	30 362	161	26	38	3	16	12
„Dronning Ingrid's Sanatorium“	—	—	6	40	—	—	—

*) De i parentes anførte stillinger har kun været besat i sommermånederne.

Bemærkning: Befolkningen i Ivigtut og medicinalpersonalet i Ivigtut, Færingehavn, Grønnedal og Mestersvig er ikke medregnet.

Uddrag af **landslægens** årsberetning **1958**.
Rejseberetning fra lægedistrikterne i Grønland 1958.

Lægedistrikt	Antal	Varighed: dage	Med båd: km	Med slæde: km	Ialt
Upernavik	49	141	6 503	2 639	9 142
Umanak	81	114	4 722	2 516	7 238
K'utdligssat	13	29	1 430	300	1 730
Jakobshavn med Christianshåb	64	143	6 496	1 910	8 406
Godhavn	31	79	2 547	1 172	3 719
Egedesminde	75	183	8 482	682	9 164
Holsteinsborg	71	131	8 806	800	9 606
Sukkertoppen	34	108	7 812	—	7 812
Godthåb	36	120	7 012	—	7 012
Frederikshåb	70	94	7 744	—	7 744
Narssak	20	40	2 488	—	2 488
Julianehåb	129	273	19 230	—	19 230
Nanortalik	8	25	1 866	—	1 866
Thule	25	81	1 516	2 118	3 634
Angmagssalik	54	123	5 920	2 760	8 680
Scoresbysund	31	44	278	521	799
Ialt	791	1 728	92 852	15 418	108 270

København K., den 11. april 1968.

Udvalget vedrørende ulykkesforsikring i Grønland.

I anledning af udvalgets forespørgsel i skrivelse af 1. f. m. skal forsikringsrådet meddele, at det overfor rådet underhånden er oplyst, at Statsanstalten for Livsforsikring kun i ganske enkelte tilfælde har modtaget begæringer om livsforsikring for grønlandere, og at statsanstalten ikke i noget tilfælde har modtaget begæring om livrenteforsikringer for grønlandere. Præmiefastsættelsen for livsforsikringer for grønlandere har fundet sted efter individuel bedømmelse på grundlag af statsanstaltens tarif for herværende danske, og det må antages, at statsanstalten ved præmiefastsættelsen for livrenteforsikringer for grønlandere ikke vil beregne lavere præmier eller indrømme gunstigere vilkår end for herværende danske. Andre danske livsforsikringsselskaber har — så vidt det er rådet bekendt — ikke modtaget begæringer om livsforsikringer eller livrenter for grønlandere.

Ved indførelse af en arbejder ulykkesforsikring på Grønland vil der, såfremt der i lighed med ordningen ifølge den danske ulykkesforsikringslovs § 36 skal finde omregning sted af renteydelser til kapitalbeløb, opstå spørgsmål om, hvorvidt den omstændighed, at den grønlandske befolknings dødelighed må antages at være større end dødeligheden for andre danske, vil gøre det nødvendigt at anvende lavere kapitaliseringsfaktorer end de efter den danske lov gældende.

Man skal i denne forbindelse bemærke, at det antagelig af flere grunde vil være uhel-

digt at indføre særregler for den grønlandske befolkning. Endvidere skal man henlede opmærksomheden på, at dødeligheden blandt grønlandere næppe kan siges at foreligge tilstrækkelig oplyst til, at man derudfra vil kunne beregne særlige kapitaliseringsfaktorer for denne del af befolkningen.

Når henses til, at den afvigelse, der fremkommer ved anvendelse af den danske lovs kapitaliseringsfaktorer, vil være af begrænset økonomisk betydning, fordi dødelighedens størrelse ved fastsættelse af kapitaliseringsfaktorerne kun er af væsentlig betydning i de tilfælde, hvor invaliditetsgraden er over 20 pct., vil forsikringsrådet være tilbøjeligt til at mene, at det ikke vil være uforsvarligt for grønlanderes vedkommende at anvende samme kapitaliseringsfaktorer som efter den danske lov, uanset at disse vil føre til noget større kapitalbeløb, end den grønlandske befolknings dødelighed i og for sig kan begrunde.

Man skal endelig pege på, at kapitaliseringsfaktorerens betydning ville kunne begrænses, såfremt den i ulykkesforsikringsloven angivne regel om, at en renteydelse normalt skal omsættes til et kapitalbeløb, hvis invaliditetsgraden er mindre end 50 pct., ændredes til f. eks. 40 pct.

Mod en sådan særregel kan der næppe rejses indvendinger af samme vægt som mod at anvende andre kapitaliseringsfaktorer, og regelen ville være lige anvendelig for grønlandere som for andre danske med ophold i Grønland.

(Underskrift).

Underskrift.

Tórshavn, den 23. juli 1958.

Udvalget vedrørende ulykkesforsikring i Grønland.

I skrivelse af 12. marts d. å. har udvalget anmodet rådet om en udtalelse om, hvorvidt reglerne i den færøske ulykkesforsikringsanordning vil kunne anvendes på grønlandske forhold, herunder navnlig om anordningens § 44 kan bringes i anvendelse.

Rådet har indhentet en udtalelse over sagen fra Føroya vanlukkutrygging, jfr. selskabets skrivelse af 4. juli 1958, der vedlægges.

Man skal vedrørende de rejste spørgsmål udtale følgende:

Udviklingen er gået i retning af i steds stigende omfang at overlade administrationen af ulykkesforsikringslovgivningen til lokale færøske myndigheder. Efter den ældste lovgivning (lov nr. 4 af 3. april 1900 og anordning nr. 227 af 16. november 1907) henhørte Færøerne under vedkommende danske forsikringsforbund. Ved anordning nr. 503 af 29. november 1922 oprettedes en særlig færøsk afdeling af Forsikringsforbundet for Danske Fiskere, og ved anordning nr. 213 af 24. juli 1925 oprettedes Føroya vanlukkutrygging. Endelig blev afgørelsen af sagerne ved anordning nr. 122 af 31. marts 1931 henlagt til et lokalt ulykkesforsikringsråd (Færøernes Ulykkesforsikringsråd).

Denne udvikling har stort set været tilfredsstillende. På grund af afstanden og den dårlige postforbindelse var det vanskeligt at administrere den færøske ulykkesforsikringsanordning fra København, og det har formentlig også været af stor betydning, at Føroya vanlukkutrygging og Færøernes Ulykkesforsikringsråd har haft et kendskab til de særlige færøske forhold, som myndighederne i København naturligvis ikke har kunnet have.

Med det forbehold, at man ikke har noget kendskab til den nuværende grønlandske ulykkesforsikringslovgivning og til de spe-

cielle grønlandske forhold, vil man udtale, at de samme synspunkter formentlig taler for at administrationen af den grønlandske ulykkesforsikring henlægges til lokale grønlandske myndigheder.

Bortset fra spørgsmålet om årslønnen, som man straks skal vende tilbage til, mener man ikke at kunne indlade sig på en detailleret gennemgang af forskellene mellem færøsk og dansk ulykkesforsikringslovgivning, og slet ikke på en vurdering af, hvorvidt de færøske specialregler bør overføres på grønlandske forhold. Dette savner man ganske forudsætninger for at bedømme.

Man skal dog tillade sig at henlede opmærksomheden på værdien af, at den grønlandske lovgivning på de punkter, hvor der ikke skal gælde specialregler, formuleres i nøje overensstemmelse med den danske lovgivning, således som tilfældet er med den færøske lovgivning. Derved opnås nemlig, at hele den praksis, der har udviklet sig på grundlag af den danske lovgivning, i vid udstrækning vil kunne lægges til grund ved fortolkningen af de grønlandske regler. På samme måde vil det være af betydning, at færøske specialregler, der eventuelt måtte blive overført i den grønlandske lovgivning, formuleres i nøje overensstemmelse med den færøske lovgivning. Derved vil Føroya vanlukkutrygging og Færøernes Ulykkesforsikringsråds praksis på disse områder kunne komme den grønlandske forsikring til nytte, og rådet vil naturligvis med glæde påtage sig at besvare forespørgsler fra et eventuelt grønlandsk ulykkesforsikringsråd vedrørende færøsk praksis.

Man skal derpå behandle spørgsmålet om *lovlønnen*, der er hovedspørgsmålet i udvalgets skrivelse.

Man skal der først tillade sig at henlede opmærksomheden på, at man på den ene side i Danmark har haft en ældre lovgiv-

ning, der opererede med fast årsløn, og at man på den anden side på Færøerne liar haft en ældre lovgivning, der opererede med variabel årsløn.

I Danmark havde man loven af 3. april 1900 — jfr. lov nr. 65 af 30. marts 1906 — der havde en fast årsløn på 600 kr. som basis for erstatninger m. v. Denne lovgivning gjaldt i Danmark til 1916, og hvis det har interesse, må det formentligt kunne undersøges, om den faste årsløn på disse specielle områder har virket tilfredsstillende i Danmark i nævnte periode.

På Færøerne havde man ifølge anordning af 16. november 1907, jfr. lov nr. 54 af 1. april 1905, § 18, en variabel årsløn (1 800-4 200 kr.) indenfor et specielt område (søfolk i registreringspligtige skibe). Dette gjaldt, til anordning af 29. november 1922 trådte i kraft. Denne indførte fast årsløn for fiskere (1 200 kr. — nedsat ved anordning nr. 37 af 23. februar 1924 til 900 kr.), men for andre forsikringspligtige havde man stadig variabel årsløn, indtil anordning nr. 41 af 9. marts 1926 trådte i kraft. Den variable årsløn synes ikke at have virket tilfredsstillende på Færøerne. I Lagtingstidende 1925, bilag 12, udtales således:

„Det har i praksis vist sig meget vanskeligt at udregne årsindtægterne, og der er sikkert ofte fremkommet urigtige resultater grundet på disse vanskeligheder.”

Om begrundelsen for indførelsen af den faste årsløn for fiskere ved anordningen af 29. november 1922 udtales i amtets motiver (Lagtingstidende 1922, bilag 3, s. 5):

„. . . at det er mest praktisk at fastsætte erstatningerne efter et i loven bestemt beløb, idet det altid volder de største vanskeligheder at tilvejebringe de nødvendige oplysninger om fortjeneste, særlig når fiskere på Færøerne er afgået ved døden. . . .”

Lagtingsudvalget, der fik sagen til behandling, var ikke tilfreds med, at erstatningen for fiskere i alle tilfælde skulle beregnes efter den laveste årsløn 1 200 kr., men ville dog ikke modsætte sig forslaget, blandt andet under hensyn til, at erstatninger beregnet efter højere årsløn ville medføre højere præmier, se Lagtingstidende 1922, side 73.

Årslønnen har forøvrigt været af varierende størrelse gennem tiden, men herom kan henvises til Føroya vanlukkutryggings vedlagte redegørelse.

Foruden de ovennævnte steder ses spørgsmålet om den faste årsløn kun drøftet i Lagtinget 1952.

Forslaget gik ud på at indføre en variabel årsløn for tvungne medhjælps-forsikringer, medens der ved frivillige selvforsikringer stadig skulle regnes med fast årsløn. I en udtalelse om forslaget siger Føroya vanlukkutrygging (Lagtingstidende 1951, side 163):

„Dette” •— det vil sige den variable årsløn — „er på linie med forholdene i de fleste lande og synes at være det eneste rigtige, da hidtidig praksis har stillet de bedre lønnede ringere ved ulykkestilfældet, fordi for eksempel dagpengenes relativt ringe størrelse for disse vedkommende bevirkede en større ændring i levedoden, således at de ikke i den henseende blev tilstrækkeligt forsikret mod følgerne af ulykkestilfældet”

Selskabet har altså i og for sig ikke noget mod den variable årsløn, men derpå følger en kritik af forslagens system med såvel variabel som fast årsløn. Lagtinget ønskede imidlertid ikke at gennemføre forslaget, og da man i 1954 forhandlede om ændring af anordningen, blev spørgsmålet om variabel årsløn overhovedet ikke bragt på bane.

Det vil af det foregående ses, at den variable årsløn på Færøerne ikke synes at have virket tilfredsstillende, og selv om der synes at have været visse betænkeligheder i Lagtinget, da den faste årsløn blev indført, har der dog i den siden da forløbne tid været en sådan tilfredshed med denne ordning, at tinget ikke har villet gå med til at ændre den.

Man kan i øvrigt tiltræde Føroya vanlukkutryggings bemærkninger vedrørende dette spørgsmål. Det er også rådets erfaring, at det kun er de små invaliditetsgrader, der giver anledning til utilfredshed, skønt der i reglen er tale om underforsikring, idet de fleste forsikrede tjener mere end lovlønnen.

Tilfælde af overforsikring er dog også forekommet, omend de har været sjældne.

For administrationen af ulykkesforsikringsordningen er den faste lovløn naturligvis en stor fordel, idet man undgår at skulle tage stilling til en række tvivlsomme sager vedrørende fastlæggelse af årslønnen, og man vil mene, at dette har særlig betydning, hvor administrationen ikke er knyttet til en institution, der udelukkende beskæftiger sig med ulykkessager, således som tilfældet er her på Færøerne. Her er det efterhånden blevet således, at invalideforsikringssagerne udgør langt den overvejende del af de af Færøernes Ulykkesforsikringsråd behandlede sager, og desuden må erindres, at bortset fra sagernes behandling i rådsmøder udføres alt arbejde vedrørende Færøernes Ulykkesforsikringsråd af sorenskriveren, der er formand, en dommerfuldmægtig, der er sekretær, og en af dommerkontorets kontorer, og disse tre beskæftiger sig naturligvis alle tillige med det almindelige arbejde på

et dommerkontor. Da det således er udelukket, at rådets personale kan erhverve samme specialviden som personalet i Direktoratet for Ulykkesforsikringen, er det af stor betydning, at de regler, hvorefter sagerne skal behandles, er så simple og klare som mulige, og her har netop den faste lovløn med de dertil knyttede faste erstatninger og dagpenge været af stor betydning.

Man vil tro, at de samme betragtninger vil have vægt, hvis man påtænker at oprette et særligt grønlandsk Ulykkesforsikringsråd, der for eksempel kunne tænkes knyttet til landsdommerembedet på Grønland. Ydermere vil der formentligt være den vanskelighed ved variabel årsløn i Grønland, at man ikke dér har skatteansættelser, der kan danne grundlag for beregningen af årslønnen.

Man vil derfor mene, at man også i den grønlandske ulykkesforsikring bør arbejde med en fast lovløn.

(Underskrift.)

Udtalelse fra Føroya Vanlukkutrygging af 4. juli 1958.

Ulykkesforsikrings-Rådet.

I anledning af hoslagt tilbagefølgende sag skal man herved tillade sig at ytre følgende:

Det punkt i de for Færøerne gældende ulykkesforsikringsbestemmelser, udvalgets skrivelse særlig beskæftiger sig med, er naturligt nok den fra de tilsvarende danske ulykkesforsikringsbestemmelser i princippet stærkt afvigende § 44, der fastsætter den til grund for erstatningsudmålingerne liggende årsløn („lovløn") til ét og samme beløb i alle tilfælde, uanset den reelle årsløn, beskæftigelsens art, alder o. lign., som ifølge den danske ulykkesforsikringslov influerer på lovlønnens størrelse.

Når man heroppe indførte denne specielt færøske bestemmelse ved anordningen af 9. marts 1926, skete dette med velberåd hu efter indgående drøftelser. På den tid var fiskeriet så udpræget hovederhvervet, og færingen var ikke som helårsarbejder knyttet til noget bestemt erhverv. •— Skibsfiskeriet dreves i ca. 6 sommer måneder, medens fiskerne, før skibene tog ud om foråret, mellem turene og efter skibets oplæg om efteråret beskæftigede sig med båd-fiskeri — periodevis efter vejrforholdene, strømforholdene og fiskeforekomsterne — og i pauserne var beskæftiget med arbejde på egen jordlod eller lønarbejde — privat eller for arbejdsgiver, ofte kommunalt (vej-arbejde), når det gaves. De, navnlig ældre, tidligere skibsfiskere, der ikke mere tog ud på skibsfiskeri, drev hjemmefiskeri året igennem i perioder afbrudt af arbejde på jorden o. lign. arbejde i land. Man regnede den gang massen af fiskerne for ret ens stillede, hvad årsindtægten angik, og fandt det derfor naturligt at stille dem lige forsikringsmæssigt set. — Medvirkende årsag til, at man forlod de forud gældende bestemmelser om variabel lovløn, var de uheldige erfaringer, man havde gjort i flere tilfælde, hvor

en fisker, der tilfældigt på grund af sygdom eller anden årsag året eller årene før ulykkestilfældet kun havde haft en ringe årsindtægt og derfor var dårligt stillet økonomisk, i tilgift fik en betydeligt lavere erstatning end den, en anden med normal indtægt årene forud og derfor bedre stillet, opnåede. — I teorien var det også muligt —• om det er forekommet, er uvist —• at en skibsfisker, der kom til skade om bord, kunne opnå lige det dobbelte i erstatning af, hvad han eller en anden ville opnå for den samme invaliditet, hvis han kom til skade under hjemmefiskeriet, fordi lovlønnen ved fiskeri og mindre skibsfart (fartøjer under 20 reg. tons brutto) — også efter dansk lovgivning — var fikseret til et betydeligt lavere beløb (900 kr.) end ved søfart (fartøjer over 20 reg. tons brutto), herunder skibsfiskeri, hvor lovlønnen kunne nå op på maksimalt 1 800 kr., jfr. anordningen af 29. november 1922 som ændret ved anordning af 23. februar 1924. På samme måde ville dagpengene variere fra 2 kr. til 6 kr.

Ved den førnævnte anordning af 9. marts 1926 blev lovlønnen fastsat til 900 kr. med egenrisiko $\frac{2}{5}$. Dels skulle rederierne bære den store del af præmierne og var hårdt forspændt, menigmand var af samme grund ikke for vel beslæet til at betale store præmier, og forsikringen havde ingen reserver.

Først fra 1. januar 1945 blev lovlønnen forhøjet til 1 500 kr. og endelig fra 1. januar 1956 til 2 700 kr., nu med egenrisikoen reduceret til $\frac{1}{3}$, således at erstatningsniveauet i dag er $3\frac{1}{3}$ gange så højt som i perioden 1926-1944.

Med den fastlagte lovløn fulgte en forenkling af de tidligere gældende stærkt specialiserede præmietariffer, og man fandt det rimeligt, at skibsførere, bestemænd og skibskokke i modsætning til tidligere, hvor

de menige fiskere ved påmønstringen fik forelagt og automatisk underskrev en erklæring om, at deres indtægt lå under statstilskudsgrænsen, og således — med rette eller urette — slap med halv præmie, nu betalte samme (nedsatte) præmie som fiskerne, fordi de nu ikke opnåede større erstatninger end disse.

At man herved forskertse de retten til statstilskud, og at skibsførere, bedstemænd og skibskokke nu opnåede en uventet præmielettelse, var man klar over; men man fandt det i princippet sundere, at samme invaliditet gav samme erstatning uanset årsindtægt og erhverv, og at samme rettigheder betød samme præmie inden for de enkelte fareklasser, uanset årsindtægt. I sygekasser, fagforeninger og andre foreninger er kontingentet jo sikkert altid ens uanset økonomiske forhold og årsindtægt.

Hvis de således underforsikrede havde chancer for ad frivillighedens vej at tegne en tillægsforsikring efter behag og således bære et medansvar, ville man vist have fundet den ideelle ordning, men dette er vel foreløbig en utopi.

Overforsikring er der næppe mange tilfælde af.

I tidens løb har der været rettet adskillig kritik mod ulykkesforsikringen, især over, at ydelserne var for små og for begrænsede. Man har set sig blind på de nu betydelige reserver, forsikringen i 3 af krigens år fik opsamlet, og vil gerne — uden selv at have ofret noget hertil — få dem forbrugt. Typisk er det, at de større invaliditeter så godt som aldrig skaber utilfredshed med erstatningens størrelse. Misforståelsen stammer især fra bagatelskader med minimal eller ingen invaliditet, hvor man gerne vil have det rent økonomiske tab eller forventet fortjeneste erstattet på trods af det uberettigede heri. Derimod er der aldrig i de nu forløbne 3214 år kommet nogen som helst anke til orde over, at lovlønnen ligger fast.

Så vidt man kan skønne, ville ingen lagtingsmand endsige lagtingsparti driste sig til at gå i brechen for at få indført variabel lovløn. Det ville resultere i et bråvallaslag i lagtinget og voldsomme pressekampagner, hvor de øvrige partier ikke ville lade noget uforsøgt for at kunne fremstille sig som de mindre bemidlede sande venner, og forslagsstilleren ville i bedste fald have kunnet kon-

statere et smerteligt frafald blandt sine vælgere.

Selv om man ikke i 1926 havde bestemt sig for fasi, lovløn, er der ikke tvivl om, at lagtinget forlængst havde sørget for at få den gennemført, idet partierne ville kappes i bestræbelserne for at afskaffe den variable lovløn som betydelig en forskelsbehandling, man ikke kunne tolerere i et demokratisk samfund.

I tidens løb er der efterhånden sket betydelige ændringer i beskæftigelsesforholdene. Fiskerflåden er blevet forøget med moderne trawlere, således at det for disses vedkommende har været muligt at gå over fra sæsondrift til på det nærmeste helårsdrift. Men eftersom størstedelen af fiskerflåden endnu består af ældre, til dels meget gamle fartøjer, lar dette medført, at de mange fiskere, der ikke har chancer for at fiske med de endnu relativt få moderne trawlere, i stigende tal foretrækker at tage hyre med udenlandske trawlere, således at det bliver vanskeligere og vanskeligere at bemane de ældre fartøjer, der ikke kan byde de bekvemmeligheder og fordele, de nye fartøjer kan. — H; emmefiskeriets betydning er også efterhånden skrumpet stærkt ind, bortset fra enkelte pladser, især Klaksvig, hvor det drives med en vis intensitet. — Der er også i tidens løb opstået forskellige former for industri med helårsdrift. I det store og hele kan man dog næppe endnu sige, at tiden er inde til at opgave, som om forholdene kunne sidestilles med de danske i henseende til ulykkesforsikring, eftersom endnu det store flertal stadig ernærer sig som fiskere med eget landbrug suppleret med lønarbejde, således at de ikke hører hjemme i nogen bestemt arbejdskategori som helårsarbejdere.

Hvorledes den grønlandske befolkning er indstillet over for ulykkesforsikring, eller hvorledes den vil lade sig påvirke under den stedfindende omdannelse fra primitivitet til et socialiseret samfund, er det umuligt at sige noget om uden indgående kendskab til dens psyke.

Rent umiddelbart måtte man formode, at det vil le være heldigst, om der til at begynde med skabtes de enklest mulige regler med fikseret lovløn, fastsat under skyldigt hensyn til de almindelige leveomkostninger, idet man utvivlsomt ville skabe

samme udbredte misfornøjelse som i sin tid her, hvis årsindtægten skulle være bestemmende for lovlønnen. Men for de danske eller eventuelle andre fremmede, der har arbejde deroppe, vil det næppe blive let at indordne sig under sådanne regler, når disse byder ringere vilkår, end de hjemmefra er vant **til**. Spørgsmålet bliver da, om man af

hensyn til disse relativt få bør indføre de for den menige grønlander kaotiske regler, den danske ulykkesforsikringslovgivning indeholder, eller om man kan lade de grønlandske regler gælde udelukkende for de indfødte, uden at disse derved vil føle sig tilsidesat.

Føroya Vanlukkutrygging, Tórshavn, den 4. juli 1958.

P. b. v.

Underskrift.

Indtægtsforhold for grønlandske arbejdere.

Fra den af Ministeriet for Grønland udarbejdede lønstatistik 1957-58 for grønlandske arbejdere er foretaget følgende uddrag:

Af praktiske grunde har man været nødsaget til at begrænse bearbejdelsen af det fremkomne statistiske materiale, der omfatter $\frac{1}{2}$ år, til kun at omfatte 2 måneder. Man har valgt oktober 1957 og marts 1958, hvilket skyldes, at man har lagt vægt på at få størst mulig tidsafstand mellem de undersøgte perioder og på at få oplysninger frem af nyeste dato. Endelig har det spillet ind, at arbejdsmængden i perioden 1. oktober til 31. marts har været størst i de to udvalgte måneder.

Materialet er delt i følgende 4 hovedgrupper:

- I Ministeriet: byer.
- II Ministeriet: udsteder.
- III Den kgl. grønlandske Handel (K.G.H.): byer.
- IV Den kgl. grønlandske Handel (K.G.H.): udsteder.

Inden for hver af disse hovedgrupper er foretaget følgende „faggruppering“:

1. Faglærte.
2. Lærlinge og elever.
3. Ugelønnede ufaglærte.
4. Timelønnede ufaglærte over 18 år.
5. Timelønnede ufaglærte under 18 år.
6. Sømænd over 20 år kun beskæftigede som sømænd.
7. Sømænd under 20 år kun beskæftigede som sømænd.

På grund af materialets ufuldstændige karakter og vanskeligheder med udskillelse af homogene grupper er kun disse faggrupper behandlet. Derudover er følgende faggrupper udskilt til senere statistisk bearbejdelse:

- 8.-9. Arbejdere over og under 20 år både beskæftigede som sømænd og som ufaglærte timelønnede.
10. H.K.-medhjælpere.

11. Månedslønnede ufaglærte.
12. Overvejende akkordlønnede.
13. Uge-, måneds- eller akkordlønnede (ingen tim.esats).
14. Andre ønmodtagere.

Ministeriet oplyser, at disse 7 grupper tilsammen udgør ca. 10 pct. af materialet.

Der gøres opmærksom på, at tabellernes oplysninger i et vist omfang må betragtes som usikre, da det hjemkomne materiale ikke er fuld stændigt.

Endvidere gøres opmærksom på, at man ikke umiddelbart kan sammenligne lønniveauet for oktober 1957 med niveauet for marts 1958, idet man som følge af, at arbejdsstyrken er væsentlig mindre i marts, må antage, at arbejdsstyrkens sammensætning er ændret. Der er således en formodning for, at en nedskæring af arbejdsstyrken først vil ramme de livest lønnede arbejdere, hvilket bl. a. vil medføre en stigning i den gennemsnitlige timø fortjeneste.

Med henblik på en vurdering af lønniveauet til brug ved en ulykkesforsikringsordning kar følgende forhold fremdrages af statistikken:

I afskrift af statistikens tabel 1 (underbilag 1) er angivet antal personer i forskellige faggrupper beskæftiget af ministeriet og af K. G. H. i oktober 1957 og i marts 1958.

Som foran omtalt omfatter tabellen ikke samtlige beskæftigede, idet enkelte mindre grupper, ialt ca. 10 pct. af de beskæftigede er udeladt.

Det ses af tabellen, at ministeriet i såvel oktober 1957 som i marts 1958 beskæftigede knapt 1 400 arbejdere, hvoraf ca. 85 pct. var beskæftiget i byerne, medens K.G.H. i oktober 1957 beskæftigede ca. 3 100 personer mod kun ca. 2 000 i marts 1958, hvoraf lidt over halvdelen arbejdede i byerne. K.G.H. beskæftigede således i oktober 1957 godt og vel dobbelt så mange arbejdere som ministeriet, men i marts 1958 kun ca. 40 pct. flere

I alt var der i de nævnte faggrupper i oktober 1957 beskæftiget ca. 4 500 arbejdere og i marts 1958 ca. 3 400.

Det samlede antal arbejdstimer incl. overarbejde var i oktober 1957 ca. 420 000 og i marts 1958 ca. 378 000. Overarbejdsprocenten var i oktober 1957 ca. 13 og i marts 1958 ca. 10.

Den gennemsnitlige timefortjeneste incl. forskellige tillæg men excl. feriegodtgørelse fremgår af afskrift af statistikkens tabel 6 (underbilag 2).

Til brug ved fastsættelse af et basistal for årsløn i en ulykkesforsikringsordning vil det formentlig være hensigtsmæssigt at følge princippet i den danske ulykkesforsikringslov og anvende oplysningerne for så vidt angår timelønnede ufaglærte arbejdere over 18 år, der tillige er den største gruppe i statistikken, idet grupperne fordeler sig således:

	Oktober 1957		Marts 1958	
	antal	pct.	antal	pct.
Faglærte	140	3,1	143	4,2
Lærlinge og elever	66	1,5	64	1,9
Ugelønnede ufaglærte	511	11,5	533	15,9
Timelønnede ufaglærte over 18 år	2 636 ¹⁾	59,5	1 962 ²⁾	58,5
Ufaglærte under 18 år	881	19,9	529	15,8
Sømænd over 20 år	173	3,9	101	3,0
Sømænd under 20 år	26	0,6	23	0,7
I alt	4 433	100,0	3 355	100,0

¹⁾ heraf 991 kvinder.

²⁾ heraf 599 kvinder.

I Grønland som helhed havde de timelønnede ufaglærte over 18 år en gennemsnitlig timefortjeneste på 176 øre i oktober 1957 og på 197 øre i marts 1958. Lønniveauet i byerne ligger over niveauet på udstederne.

Med de timelønnede ufaglærte over 18 år som sammenligningsgrundlag lå lønniveauet for:

Faglærte	70-80 pct. over
Sømænd over 20 år	55-60 pct. over
Ugelønnede ufaglærte	20-30 pct. over
Sømænd under 20 år	10-15 pct. over

Lærlinge og elever 25-30 pct. under
Ufaglærte under 18 år ca. 35 pct. under

Denne sammenligning må dog ses i forbindelse med antallet af arbejdere, jfr. ovenfor.

Til beregning af en gennemsnitlig årsløn for de ufaglærte timelønnede over 18 år kræves oplysning om det gennemsnitlige antal timer, de pågældende er beskæftiget årligt, men der foreligger ikke nogen beskæftigelsesstatistik, der kan belyse dette spørgsmål, og man er henvist til at foretage en skønsmæssig vurdering.

Gruppen ufaglærte timelønnede over 18 år var efter lønstatistikken beskæftiget:

	oktober	marts
	1957	1958
Antal arbejdere	2 636	1 962
Samlet antal arbejdstimer incl. overarbejde	184 813	156 994
Gennemsnitligt timetal incl. overarbejde pr. arbejder	ca. 70	ca. 80
Gennemsnitligt timetal ekskl. overarbejde pr. arbejder	ca. 62	ca. 73

Efter foranstående skulle hver arbejder være beskæftiget gennemsnitlig 2-3 timer daglig i månederne oktober og marts, hvor beskæftigelsen som før omtalt var størst i perioden oktober-marts.

Der foreligger ingen oplysning om beskæftigelsen i den øvrige del af året.

Med gennemsnitlig årlig beskæftigelse på 2 400 timer skulle årslønnen for de pågældende ligge mellem 4 224 kr. og 4 728 kr., forudsat at timelønnen ligger på samme niveau om sommeren som i månederne oktober og marts, om hvilket man ikke har nogen oplysning.

I forbindelse med en forbrugsundersøgelse, hvis resultater for tiden bearbejdes i Ministeriet for Grønland, har ministeriet imidlertid beregnet en husstandsindkomst for familier, hvor hufaderen er ufaglært, og har fundet følgende bruttotal:

Pengeindkomst	6 400 kr.
Naturalindkomst	1 100 -
I alt	7 500 kr.

Endvidere er der beregnet en gennemsnitlig indkomst for samtlige grønlandske arbejdere incl. bestillingsmænd på 5 900 kr.

Endelig er beregnet en husstandsindkomst for grønlandske bestillingsmænd, som udgør

Pengeindkomst 11 700 kr.
 Naturalindkomst 1 200 -
 I alt... 12 900 kr.

Husstandsindkomsten er efter ministeriets oplysninger beregnet på grundlag af en gennemsnitlig husstandsstørrelse på 4,06 personenheder (forbrugsenheder), baseret på følgende omregningsfaktorer:

1 mand, 15 år og derover. = 1,00	forbrugsenheder
1 kvinde, 15 år og derover = 0,90	—
1 barn, 0- 3 år = 0,15	—
1 —, 4- 6 — = 0,40	—
1 —, 7-10 — = 0,75	—
1 —, 11-14 — = 0,90	—

Pengeindkomsten 6 400 kr. for husstande, hvor hufaderen er ufaglært, er beregnet for såvel ugelønnede som timelønnede ufaglærte. Da ca. $\frac{1}{6}$ af de ufaglærte er ugelønnede med et lønniveau, der ligger 20-30 pct. over de timelønnede, kan de ugelønnede „renses“ ud af pengeindkomsten ved at reducere med 3-5 pct., d. v. s. man kan gå ud fra en pengeindkomst på ca. 6 150 kr. Denne må antages tilvejebragt af manden,

hustruen og børnene over 11 år. Af de ufaglærte timelønnede arbejder omtrent halvt så mange kvinder som mænd, og kvindernes timefortjeneste er af samme størrelse som mændenes. Efter befolkningsstatistikken (1955) er der lidt flere piger end drenge i aldersklassen 10-14 år. Timefortjenesten for ufaglærte under 18 år er ca. 35 pct. under timefortjenesten for ufaglærte over 18 år. Herefter kun man formentlig antage, at pengeindkomsten tilvejebringes af følgende „indkomsteenheder“, manden: 1, hustruen: $\frac{1}{2}$ og børnene: $\frac{1}{4}$, d. v. s. at mandens bidrag til indkomsten bliver $\frac{4}{7}$ af 6 150 kr. eller ca. 3 500 kr. Hertil kommer hans andel i naturalindkomsten.

Med disse antagelser som grundlag ville man komme til et basistal for årsløn i ulykkesforsikringen på ca. 4 000 kr. Det lader sig imidlertid ikke afgøre, om dette beløb repræsenterer ren erhvervsindkomst. Af administrative grunde og under hensyn til, at basistallet for årsløn tillige skal gælde for fiskerbefolkningen, for hvilken det i anden forbindelse er oplyst, at den største del af indtægterne ved fiskeri ligger på et meget lavt niveau (1 200-1 500 kr.), vil det formentlig være rigtigt at anvende et lavere basistal, f. eks. 3 000 kr.

Antal arbejdere beskæftiget af ministeriet og K.G.H. i oktober 1957 og marts 1958.¹⁾

	Faglærte		Lærlinge og elever		Ugelønnede uaglærte		Timelønnede uaglærte over 18 år		Uaglærte under 18 år		Sømænd over 20 år		Sømænd under 20 år		Ialt	
	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts
<i>Ministeriet:</i>																
Byer.....	122	124	49	45	233	231	534	562	159	153	87	44	10	5	1194	1164
Udsteder..	2	—	—	—	5	3	99	193	39	33	20	2	1	2	166	233
Ialt	124	124	49	45	238	234	633	755	198	186	107	46	11	7	1360	1397
<i>K. G. H.:</i>																
Byer.....	16	19	15	15	172	196	958	595	374	168	64	54	15	15	1614	1062
Udsteder..	—	—	2	4	101	103	1045	612	309	175	2	1	—	1	1459	896
Ialt	16	19	17	19	273	299	2003	1207	683	343	66	55	15	16	3073	1958
Til-sammen...	140	143	66	64	511	533	2636	1962	881	529	173	101	26	23	4433	3355

¹⁾ Tabellen omfatter ikke *alle* de af ministeriet og K. G. H. beskæftigede arbejdere, idet enkelte grupper ikke er medtaget.

Gennemsnitlig **timefortjenes** te ekskl. feriegodtgørelse oktober 1957 og marts 1958.

	Faglærte		Lærlinge og elever		Ugelønnede ufaglærte		Timelønn. ufaglærte over 18 år		Ufaglærte under 18 år		Sømænd ¹⁾ over 20 år		Sømænd ¹⁾ under 20 år	
	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts	okt.	marts
<i>Ministeriet:</i>	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre	øre
Byer	316	329	126	160	234	249	186	206	115	129	292	312	202	219
Udsteder	316	—	—	—	193	223	157	161	101	141	285	317	289	294
Ialt	316	329	126	160	233	249	185	204	115	130	292	312	204	226
<i>K. G. H.:</i>														
Byer	321	336	111	114	216	237	174	200	115	137	271	306	183	230
Udsteder	—	—	116	129	205	208	165	170	105	117	197	268	—	123
Ialt	321	336	112	117	212	228	170	192	112	131	268	306	183	230
Tilsammen	317	330	123	147	223	237	176	197	113	130	279	308	188	229

Den gennemsnitlige timefortjeneste er beregnet under forudsætning af en arbejdsdag på 8 timer.

København K., den 14. februar 1961.

*Direktoratet for Ulykkesforsikringen,
Udvalget vedrørende ulykkesforsikring i Grønland.*

Komite-sag nr. 1013.

Som svar på direktoratets skrivelse af 12. april f. å. samt senere stedfundne forhandlinger vedrørende en påtænkt lovpligtig ulykkesforsikringsordning for Grønland skal man meddele, at de danske ulykkesforsikringsselskaber, der af socialministeriet er anerkendt til tegning af forsikring i henhold til ulykkesforsikringsloven, i princippet vil kunne påtage sig at dække den pågældende risiko på sådanne vilkår, som måtte være afpasset efter de særlige grønlandske forhold.

Man har bemærket sig, at der vil blive udsendt en ministeriel bekendtgørelse, hvori det fastsættes, hvem der er forpligtet til at tegne ulykkesforsikring for ansatte, og hvem der vil blive omfattet af en sådan pligt, pålagt arbejdsgiverne, og hvori endvidere de afvigelser fra den danske ulykkesforsikringslovs regler, som vil være nødvendiggjort af forholdene i Grønland, vil blive fastlagt.

Ærbødigst

P. K. V.

Underskrift.

ULYKKESFORSIKRINGSFORBUNDET
FOR DANSK SØFART

Bilag 12.

Gensidigt forbund.

København K., den 20. oktober 1960.

Udvalget vedrørende ulykkesforsikring i Grønland.

*Adr.: Direktoratet for Ulykkesforsikringen,
Frederiksberg Rådhus, Smallegade 5, F.*

Under henvisning til de stedfundne for- udtale, at vi for søfartens vedkommende
handlinger med det ærede udvalg på mødet formener, al der ved iværksættelse af sådan
den 12. ds. med henblik på den administra- lovgivning ikke skulle vise sig tekniske
tive ordning af den påtænkte lovpligtige j vanskeligheder, som ikke skulle kunne over-
ulykkesforsikring i Grønland skal vi herved ! vindes.

Med venlig hilsen

Ulykkesforsikringsforbundet for dansk søfart.

Underskrift.

**ULYKKEFORSIKRINGSFORBUNDET
FOR DANSK FISKERI****Bilag 13.***København K., den 15. oktober 1960.**Til udvalget vedrørende ulykkesforsikring i Grønland.*

Under henvisning til det ærede udvalgs skrivelse af 12. april d. å. og ligeledes under henvisning til de senere førte mundtlige forhandlinger mellem repræsentanter for udvalget og repræsentanter for fiskerierhvervets hovedorganisationer og ulykkesforsikringsforbundet vedrørende en ulykkesforsikringsordning for fiskere i Grønland skal man herved meddele, at spørgsmålet har været forelagt forbundets repræsentantskab, der efter indhentede udtalelser fra Dansk fiskeriforening og Vestjysk fiskeriforening har vedtaget at meddele udvalget, at man er villig til at optage den i udvalgets skrivelse nævnte persongruppe i forbundets portefølge på forsikringsvilkår, der er tillempet efter de grønlandske forhold og om muligt begrænset, således som foreslået i de to

hovedorganisationers skrivelser af henholdsvis 11. juli og 9. august d. å., der følger hoslagt i afskrift.

Man ønsker at gøre udvalget bekendt med, at der, såvel inden for forbundets repræsentantskab som hos de to hovedorganisationers bestyrelser, er udtalt stemning for en ordning, hvorefter samtlige grønlandske fiskere bliver omfattet af en kommende ulykkesforsikringsordning og optaget som medlemmer af forbundet på de vilkår, at staten eller den kgl. grønlandske handel gennem bidrag fra det samlede indhandlingsbeløb afholder den del af udgifterne til forsikringsordningens gennemførelse, som ikke vil kunne afholdes af de præmiebeløb, der fastsættes til udredelse af de forsikringspligtige.

Ærbødigst

Underskrift.

11. juli 1960.

Ulykkesforsikring s forbundet for dansk Fiskeri.

Efter aftale ved mødet i Direktoratet for Ulykkesforsikringen den 24. maj d. å. angående optagelse af grønlandske fiskere i Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri, blev man enige om at forelægge sagen for de to hovedorganisationers bestyrelser.

Ved et bestyrelsesmøde den 17. juni d. å. i Vestjysk Fiskeriforening drøftede man

problemet. Vi kom til det resultat, at da man ikke har noget kendskab til ulykkesantallet blandt grønlandske fiskere, kunne vi tænke os at foreslå en prøvetid på 5 år, med særskilt regnskab, og med staten som garant for eventuelt underskud, derefter kan man tage stilling til grønlandske fiskeres optagelse på linie med danske fiskere.

Med venlig hilsen

P. B. V.

Underskrift.

9. august 1960.

Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri.

Med skrivelse af 7. juni d. å. har forbundet hertil fremsendt genpart af en henvendelse fra et udvalg vedrørende ulykkesforsikring i Grønland tillige med duplikat af et mødereferat af 24. maj d. å. angående en stedfunden drøftelse om optagelse af grønlandske fiskere som medlemmer under ulykkesforsikringsforbundet.

Dansk Fiskeriforenings hovedbestyrelse har drøftet sagen i et bestyrelsesmøde, og har — under hensyn til de i sagen givne oplysninger — enstemmigt kunne tiltræde, at grønlandske fiskere på indregistreringspligtige fiskerfartøjer optages i ulykkesforsikringsforbundet på betingelse af,

at de første 3 år betragtes som en prøvetid, hvorunder der føres særskilt regnskab for medlemmerne i Grønland,

at der efter udløbet af ovennævnte 3 års periode foretages en sammenligning af skadesbeløbet mellem grønlandske og danske fiskere og

at ulykkesforsikringsforbundet, såfremt det viser sig, at ulykkestilfælde på Grønland væsentlig overstiger ulykkestilfældene herhjemme, er berettiget til at tage spørgsmålet om de grønlandske fiskeres medlemskab op til fornyet behandling, og at forbundet i så fald må være frit stillet med hensyn til forlængelse af medlemskabet.

Hvilket man herved skal tillade sig at meddele.

Med venlig hilsen

P. F. V.

Underskrift.

Beregnete udgifter til ulykkesforsikringsordningen for de grønlandske fiskere og fangere.

Ved de følgende beregninger er man gået ud fra, at risikoen for ulykkestilfælde, der medfører dagpenge- og/eller invaliditets-erstatning, er den samme for det grønlandske erhvervsfiskeri og fangst m. v. som for fiskerierhvervet i det øvrige Danmark, bortset fra Færøerne, og man har derfor anvendt erfaringerne fra Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri.

Med hensyn til dødsrisiko, må man derimod gå ud fra, at forholdene stiller sig væsentligt anderledes i Grønland, hvorfor der ved beregningerne er anvendt et af Ministeriet for Grønland tilvejebragt materiale.

Dagpenge og invaliditetserstatninger.

Af ulykkesforsikringsforbundets indberetninger til den af direktoratet for ulykkesforsikringen bearbejdede ulykkesforsikringsstatistik er foretaget følgende uddrag for perioden 1952-55:

Antal arbejdsår	44 140
Antal invaliditetstilfælde	302
Antal ulykkestilfælde uden invaliditets- erstatning men med dagpenge ud over 13. uge efter ulykkestilfældet	81
Samlet antal ulykkestilfælde, der indgår i beregningerne	383
Antal ulykkestilfælde med dagpenge ud over 13. uge	309
Antal dagpengedage ud over 13 uger....	42 941
Invaliditetsafgørelserne fordeles sig med:	
Antal tilfælde med kapitalerstatning....	255
Antal tilfælde med renteerstatning	12
Antal tilfælde uden erstatning	35
Sum af invaliditetsprocent for kapital- erstatning	2 966
Sum af invaliditetsprocent for rente- erstatning	755
Gennemsnitlig invaliditetsprocent for ka- pitalerstatning	11,6

Gennemsnitlig invaliditetsprocent for renteerstatning	62,9
Gennemsnitlig antal dagpengedage	139
Gennemsnitlig omsætningsfaktor for ka- pitalerstatn: ng	8,0
Gennemsnitlig omsætningsfaktor for rente- erstatning	20,0
Omregnet pr. 1 000 arbejdsår findes heraf:	
Antal ulykkestilfælde (13 ugers karens)..	8,7
Antal dagpengeskader (13 ugers karens)..	7,0
Antal dagpengedage	973
Antal tilfælde med kapitalerstatning	5,8
Antal tilfælde med renteerstatning	0,3

Det benuskes, at statistikken omfatter en del tilfælde, hvor der er ydet erstatning for følgerne af doggerbankeczem, en lidelse, der indtil videre næppe kan antages at ville forekomme blandt den grønlandske fiskerbefolkning. Disse skader kan imidlertid ikke udskilles af forbundets statistik.

Af fordelij igen af den grønlandske befolkning efter erhverv fremgår det, at der i erhvervet fiskeri, fangst og fåreavl m. v. er beskæftiget ialt 3 643 selvstændige og privat ansatte mærd. Hertil kommer under samme erhverv 2 550 kvinder, der er beskæftiget i hjemmet. Der foreligger ingen oplysning om varigheden af de pågældendes beskæftigelse inder for et år, men regnes der med et antal af t 000 arbejdsår som udtryk for den gennemsnitlige årlige periode, hvori det samlede erhverv er under ulykkesrisiko, vil man formentlig få et maksimalt udtryk for risikoforløbet.

Man får herefter følgende:

forventede an al ulykkestilfælde	35
forventede an al dagpengeskader	28
forventede arnal dagpengedage	3 892
forventede aital tilfælde med kapital- erstatning	23
forventede am,al tilfælde med renteerstat- ning	1

Som årlig udgift pr. 1 000 kr. årsløn findes til dagpenge:

% X 1 000 X 1/300 x 3 892 =	9 730 kr.
til kapitalerstatning: $\frac{2}{3}$ x 1 000 X 11,6	
X 8 X 23 =	14 230 -
til renteerstatning (reserve): $\frac{4}{3}$ X 1 000	
X 62,9/100 X 20 =	8 390 -
	32 350 kr.

Herefter bliver den årlige skadeudgift for en gennemsnitlig årsløn på:

3 000 kr.	97 050 kr.
4 000 -	129 400 -
5 000 -	161 750 -
6 000 -	194 100 -

Erstatninger til efterladte.

Til bedømmelse af størrelsen af erstatninger til efterladte er anvendt et af Ministeriet for Grønland tilvejebragt materiale. På grundlag af indberetninger fra distriktslægerne i Grønland har ministeriet optalt antallet af dødsfald i forbindelse med ulykkestilfælde indtruffet under arbejde. Det gennemsnitlige antal af sådanne dødsfald i årene 1955-59 udgør 18,5 årligt, men der

gøres opmærksom på, at der i lægeberetningerne ofte ikke udtrykkeligt er pointeret, at ulykkestilfældet er indtruffet under arbejde, og at det for visse tilfældes vedkommende må bero på et skøn, om et dødsfald hører ind under gruppen. Det udfundne tal er altså et maksimumtal.

Af en af ministeriet foretagen detailopgørelse fremgår endvidere, at langt den største del af dødstilfældene er indtruffet under fangst. Henføres samtlige dødsfald under persongruppen fiskere og fangere, vil dette således give en yderligere overvurdering af dødsrisikoen for denne persongruppe.

Ved beregningen af udgifterne ved ulykkesforsikringsordningen er man endvidere gået ud fra, at samtlige omkomne har været over 15 år, og at aldersfordelingen og fordelingen af gifte og ugifte blandt de omkomne er identisk med fordelingen i hele persongruppen, hvis fordelinger igen antages at følge fordelingerne for den mandlige befolkning i Grønland.

Under disse forudsætninger findes følgende fordelinger, dels for det samlede antal mænd over 15 år, 7 649 mænd, dels antal selvstændige og privat ansatte fiskere og fangere m. v., 3 643 mænd, samt 18,5 dødsfald:

Mænd.

alder	Samlet antal heraf gifte		Fordeling på 3 643		Fordeling på 18,5 dødsfald	
	ialt	heraf gifte	ialt	heraf gifte	ialt	heraf gifte
15-19.	1 269	5	604	2,4	3,067	0,012
20-24.	1 239	278	590	132,4	2,996	0,672
25-29.	1 228	693	585	330,1	2,971	1,677
30-34.	876	671	417	319,4	2,118	1,622
35-39.	751	617	358	294,1	1,818	1,494
40-44.	619	531	295	253,1	1,498	1,285
45-49.	482	400	229	190,1	1,163	0,965
50-54.	408	355	194	168,8	0,985	0,857
55-59.	289	233	138	111,3	0,701	0,565
60-64	224	168	107	80,2	0,543	0,407
65-69	113	67	54	32,0	0,274	0,162
70 og derover.	151	71	72	33,9	0,366	0,172
lait	7 649		3 643		18,500	9,890

Antages endvidere, at enkerne har samme alder som mændene, haves til brug ved beregningen af de fornødne reserver for tilkendte enkerenter, idet der som dødelighed

for enkerne regnes med samme dødelighed, som anvendes i de danske livrentetavler, hvilket formentlig betyder en yderligere sikkerhedsmargin:

Alder	Livrente	Reserver
15-19.	20,6	0,2472
20-24.	20,2	13,5744
25-29.	19,6	32,8692
30-34.	19,0	30,8180
35-39.	18,3	27,3402
40-44.	17,4	22,3590
45-49.	16,3	15,7295
50-54.	15,1	12,9407
55-59.	13,7	7,7405
60-64.	12,2	4,9654
65-69.	10,5	1,7010
70 og derover.	8,9	1,5308
		171,8159

Pr. 1 000 kr. årsløn vil reserverne for enkerenterne herefter udgøre:

$$0,30 \times 1000 \times 171,8159 = 51\ 545 \text{ kr.}$$

$$+ 9,89 \times 2 \times 0,2 \times 1000 = 3\ 956 \text{ -}$$

$$55\ 501 \text{ kr.}$$

Der er ikke her taget hensyn til gengiftehypigheden.

Regnes der endvidere med, at der i hvert tilfælde efterlades to børn under 18 år, vil reserverne for børnerenterne pr. 1000 kr. årsløn gennemsnitlig udgøre:

$$0,2 \times 1000 \times 9,89 \times 12,0 = 23\ 736 \text{ kr.}$$

hvor 12,0 er omsætningsfaktoren svarende til den gennemsnitlige varighed for børnerenterne (ophør ved det fyldte 18. år).

Begravelseshjælpen ansættes skønsvist til 5 000 kr.

Antages endvidere, at der i nogle tilfælde vil blive tilkendt erstatning til andre pårørende, kan den årlige skadeudgift ved dødsulykkel'ne ansættes til 80 000 kr. pr. 1 000 kr. årsløn med tillæg af 5 000 kr. årlig til andre pårørende.

Den samlede årlige udgift til ulykkesforsikringsordringen for fiskere og fangere m. v. kan herefter ansættes til følgende afrundede beløb:

Gennemsn. årsløn kr.	Dagpenge og inv. kr.	Enker og børn kr.	Begravelses- og hjælp til pårørende	
			hjelptilskud kr.	Talt kr.
3 000	9" 000	240 000	10 000	347 000
4 000	1211 000	320 000	10 000	459 000
5 000	1622 000	400 000	10 000	572 000
6 000	1933 000	480 000	10 000	684 000

Hertil kommer administrationsudgifter.

Det bemærkes, at beregningerne som foran anført må antages at give et maksimalt udtryk for risikoen.

Endvidere er beregningerne foretaget på grundlag af det samlede grønlandske erhverv fiskeri, fangst og fåreavl m. v. og indeholder således risikoen for besætning m. v. på de grønlandske fiskerskibe, der vil blive registreringspligtige, og for hvilke risikoen overføres til Ulykkesforsikringsforbundet for dansk Fiskeri. Der foreligger intet materiale til bedømmelse af denne særlige risiko.

